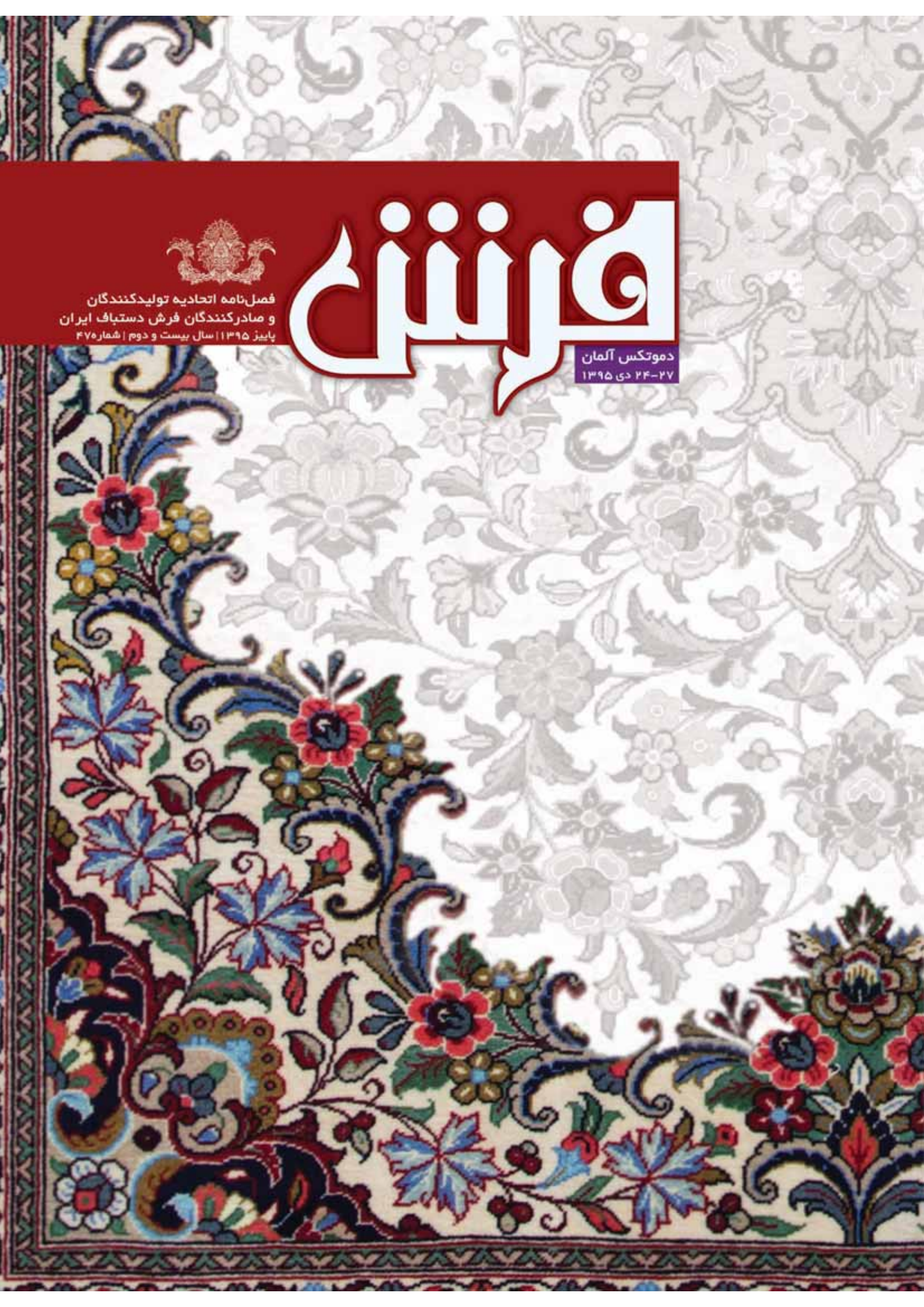

فصلنامه اتحادیه تولیدکنندگان
و صادرکنندگان فرش دستباف ایران
پاییز ۱۳۹۵ | سال بیست و دوم | شماره ۴۷

فرشینه

دموتکس آلمان
۲۷-۲۴ دی ۱۳۹۵

تَبخَنَد زِرِیْکِ سَقْف

۱ دستگاه آپارتمان

۵ کمک هزینه خرید لوازم خانگی

۵ کمک هزینه بازسازی خانه

۸۰ کمک هزینه خرید لوازم صوتی و تصویری

۲۵ کمک هزینه خرید فرش

۱۵۰ کمک هزینه خرید لوازم تزئینی

۱۰۰ کمک هزینه خرید لوازم آشپزخانه

باشگاه مشتریان بانک آینده

۱ آذر تا ۱ اسفندماه ۱۳۹۵

جهت کسب اطلاعات بیشتر به تارگاہ باشگاه مشتریان بانک آینده مراجعه فرمایید.

BA.EFARDA.IR

بانک آینده
AYANDEH BANK

www.medghoo.com

Mazandaran, Salmanshahr

MELIA
HOTELS
INTERNATIONAL

پروژه قوه الماس خاورمیانه
مسکونی، تجاری، توریستی
هتل ۵ ستاره دولوکس

Signing contract Melia International hotels with 5 star international deluxe Hotel in Iran Ghoo Gran Melia Caspian Sea

Melia International hotels groups that have 375 hotels over the world sign management contract for 15 years with Ghoo Gran Melia Hotel, Caspian Sea

(first hotel with ship design) which located in Salmanshahr, Mazandaran. Ahad Azimzadeh owner of the hotel said: Ghoo Gran Melia will open till next year as first 5 star international deluxe Hotel in Iran.

Melia in one the Best Brands in Hoteling in world that Ahad Azimzadeh can contract with them after sanctions lifting

قرارداد مشارکت و مدیریت مابین شرکت بین المللی هتل های ملیا اسپانیا و مجموعه هتل ۵ ستاره دولوکس بین المللی قوه الماس خاورمیانه برای ساخت نخستین هتل ۵ ستاره با طرح کشتی در جهان در شهر سلمانشهر مازندران (متل قوه سابق) منعقد شد.

در این رابطه احد عظیم زاده کارآفرین و صادر کننده برتر فرش ایران به عنوان سرمایه گذار اصلی ساخت این هتل ۵ ستاره ساحلی در توضیحاتی عنوان کرد:
این هتل به عنوان نخستین هتل ۵ ستاره بین المللی در ایران به حساب می آید که تا سال آینده در سلمانشهر مازندران (متل قوه سابق) ساخته می شود.

آدرس : مازندران ، سلمانشهر (متل قوه سابق)
تلفن : ۰۲۱-۲۴۸۶۵-۰۳۱ تلفن دفتر فروش : ۰۱۱-۵۴۶۳۱۰۶۰

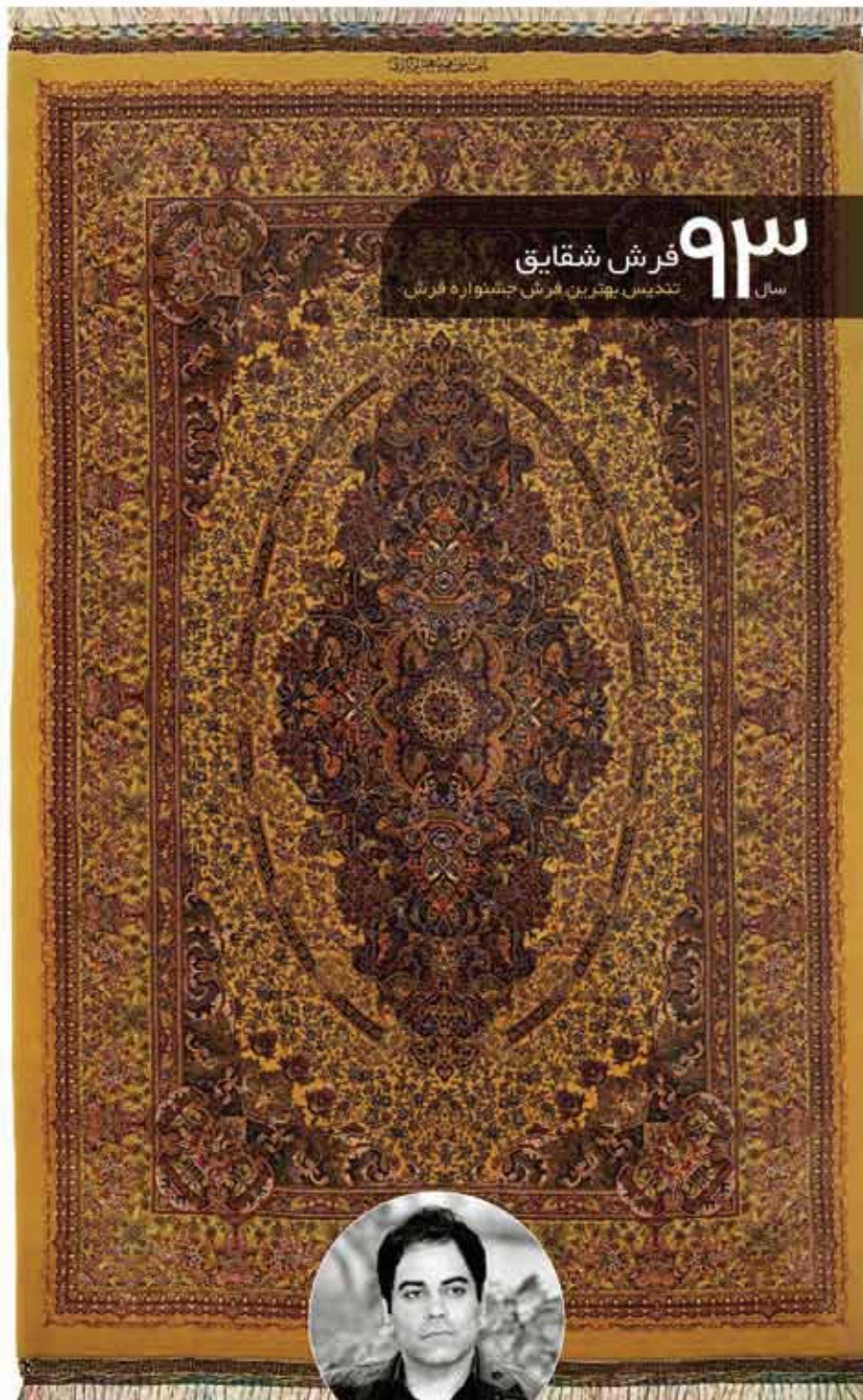
WWW.VESTANAR.IR

قدم به قدم همراه شما

در برندینگ کسب و کار شما

برند يك احساس كاملا باطنی است زیرا همه ما به رغم نهایت كوشش خود برای منطقی بودن، موجودات احساسی هستیم. مهمتر اینکه این حس به برند توسط **مردم و مشتریان** ساخته می شود و نه از سوک شرکت و سازمان ها. در دنیاك امروز كه بازارهاك آن مملو از محصولات است كه از لحاظ فیزیكی تفاوت چندانی با يكدیگر ندارند **خلق شخصیت مناسب برای يك نام تجاری**، می تواند تمایز چشمگیر ك را ایجاد كند.

- انتخاب نام / برند
- اساسنامه هویت بصری برند
- برندسازی
- بازسازی برند

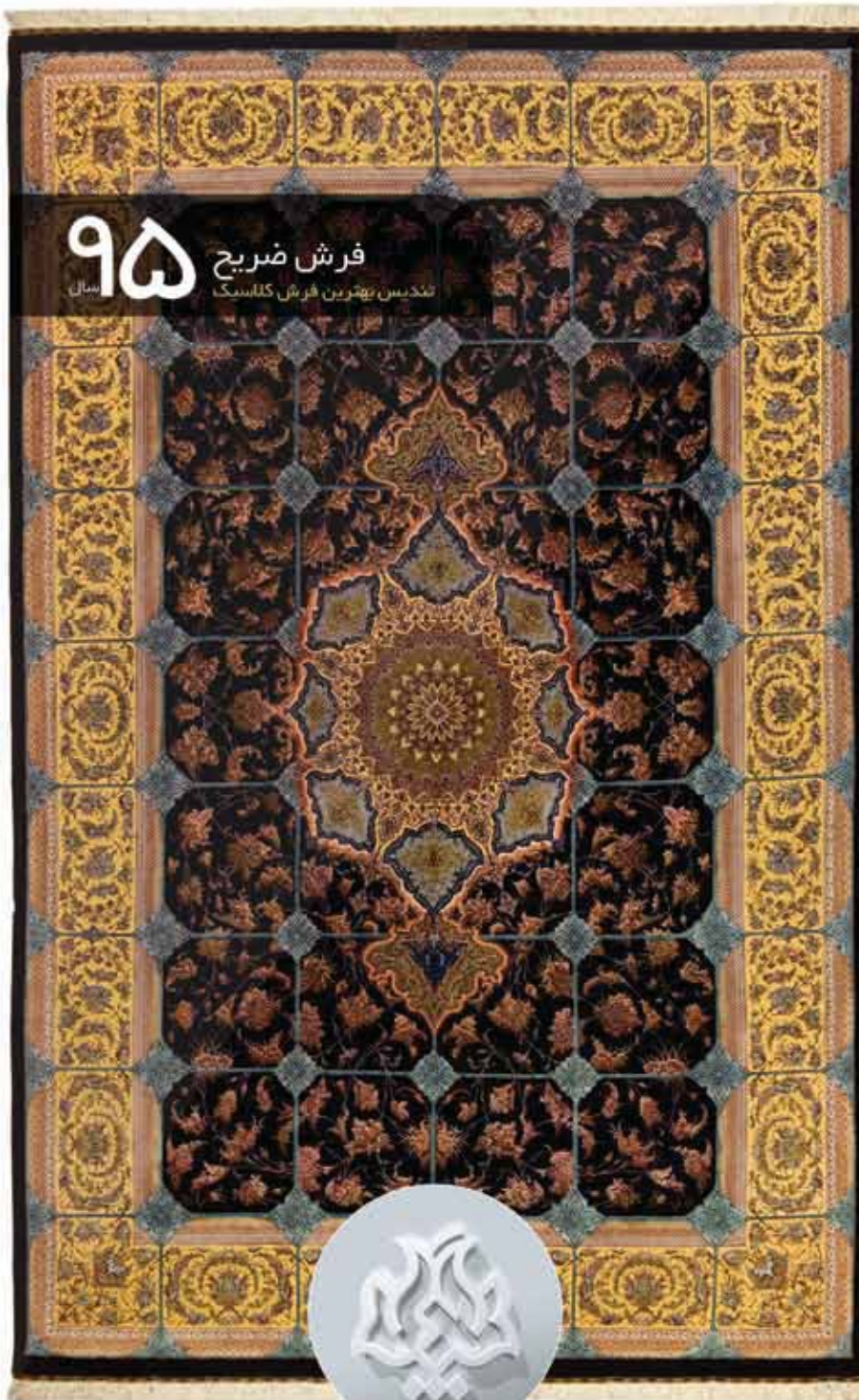

فرش شقایق ۹۳

تندیس بهترین فرش جشنواره فرش

رنگ : طلا و سبز
اندازه : ۱۵۳*۴۱۳
جنس : کمرک و
ابریشم

سهیل بیگدلی یکی از موفق ترین تولیدکنندگان فرش ایرانی است. او که از حدود ده سال پیش به طور حرفه ای به این حرفه پا گذاشته است موفق به دریافت دو جایزه ارزنده از سوی جشنواره فرش برتر شده است. قالیچه شقایق او در سال نود و سه تندیس بهترین فرش جشنواره را به خود اختصاص داد و در شهریور سال نود و پنج فرش دیگرش به نام ضریح با طرح بسیار زیبای استاد علمداری به عنوان بهترین فرش کلاسیک شناخته شد.

فرش ضربیج ۹۵

تندیس بهترین فرش کلاسیک

سال

طرح: ضربیج
اندازه: ۳۰۴×۲۰۳
جنس: پشم و
ابریشم

هزاران سال است مردمانی از جنس خاک فراق خود را از بهشتی که روزگاری در آن بوده اند با آوازهایی غم بار ناله می زنند و خود را با یادآوری مرغزارها و چشم اندازهای پر رمز و راز آن پرامید نگه می دارند. آنان به نقش ها و رنگ های بهشت می اندیشند و آن را نقطه به نقطه بر زمینه ای از نخ و پشم و ابریشم در مقابل دیدگان خود گره می زنند. این تندیس برگ سبزیست بر دستان و نگاه تب دار بافندگانی که روح را بر قامت ابریشم گره زدند.

تقدیم به جامعه فرش قم. سهیل بیگدلی

مهباف گروه صادراتی

فرش رضا صفری

تولید کننده و صادر کننده فرش های ۹ لا و طرح نائین و مود بیرجند (خشتی و ماهی)

دفتر بازار :
بازار. نیش سرای رحیم اول. پلاک ۶۸
موبایل: ۰۹۱۲۱۲۱۹۶۸۰

دفتر مرکزی کارخانه :
بزرگراه آزادگان. جاده احمد آباد مستوفی. خیابان گلستان یکم. پلاک ۱۰
تلفن: ۵۶۷۱۵۰۷۰ - فکس: ۵۶۷۱۵۰۷۲

میرزاده

MIRZAZADEH

ارائه دهنده زیباترین و نفیس ترین فرش های ایرانی

مردم دنیا، فرش را با ایران و ایران را، با فرش می شناسند
People around the world, with Iran and the Iranian carpet, the carpet is known

دفتر تهران :
خیابان طالقانی شرقی،
شماره ۱۵
تلفن : ۷۷۵۳۲۰۶۲
تلفکس : ۷۷۵۳۳۰۸۷
همراه : ۰۹۱۲۱۱۱۷۲۰۶

Office Germany :
Brooktorkai 13-15
22457 Hamburg
Tel : +49 40 337380-89
Fax : +49 40 322690
Info@mirzazadeh.com
www.mirzazadeh.com

2017
DOMOTEX

شرکت بازرگانی ادیب کارخانه قالیشوویی ادیب

۴۷.۴ شماره تلفن چهاررقمی ویژه سراسر تهران

پاسداران - شهرانان ۲۲۲۸۰۰۰۷-۲۶۱۱۸۰۰۰-۲۶۱۱۷۰۰۰

سعادت آباد - شهرک غرب ۸۸۰۹۵۲۵۲-۸۸۳۶۵۲۵۲-۸۸۳۶۳۷۳۷

صادقیه - جنت آباد ۴۴۲۲۷۸۹۶-۴۴۲۲۷۸۵۶-۴۴۲۲۷۸۲۶

توحید - ستارخان ۴۴۲۲۸۲۷۸-۴۴۲۲۲۱۲۸-۶۶۴۲۲۰۰۱

جمهوری - نواب ۶۶۸۳۸۹۵۰-۶۶۸۳۲۴۵۴-۶۶۸۳۶۵۶۵

لوسالان ۲۶۵۴۶۴۷۵-۲۶۵۴۶۳۱۳-۲۶۵۴۶۲۹۳

پردیس - بومهن ۷۶۲۹۵۸۶۵-۷۶۲۹۵۴۶۵-۷۶۲۹۵۳۶۵

مجهز

منظم

باسابقه

دفتر مرکزی: تهران- ستارخان- تقاطع خسرو-

مجتمع الماس غرب- ورودی ۸- طبقه ۳- واحد ۳۰۹

آدرس کارخانه: شهرک صنعتی چرمشهر-

سالاریه- بلوار مینا- نبش مینا ۵

تلفنهای دفتر مرکزی:

+۹۸۲۱-۴۴۲۲۷۸۲۶/۴۴۲۲۷۸۵۶/۴۴۲۲۷۸۹۶

فکس: +۹۸۲۱-۴۴۲۲۸۲۷۸

www.adibcarpet.com
(online order)

توجه: کلیه اطلاعات بیشتر به نمایندگی
www.gnhs.ir/adib
مراجعه نمایید

Adib Carpet Washing Factory

shemiranat-pasdaran	+9822280007-+9826118000-+9826117000
jannat abad-sadeghieh	+9844227826-+9844227856-+9844227896
bomehen-pardis	+9876295365-+9876295465-+9876295865
sattarkhan-tohid	+9866422001-+9866422128-+9844228278
Navab-jomhori	+9866836565-+9866832454-+9866838950
Lavasanat	+9826546293-+9826546313-+9826546475
Saadat abad-shahrak e gharb	+9888363737-+9888365252-+9888095252

4704 The four digit
phone number

<http://acgs.ir>

Silk carpet

The sale of Qom silk carpet / export to
europe and america / weaving silk carpets
based on your requested design

call us: +9844227826-+9844227856

adibgroup61@yahoo.com

تاریخ شروع بافت فرش، به درستی معلوم نیست و ضمناً مشخص نیست که بافت فرش از کدام منطقه شروع شد. قدر مسلم این است که ایرانیان از جمله اولین اقوامی هستند که بافت فرش را شروع کرده اند. در واقع تبحر منحصر به فرد ایرانیان امروز، در امر فرش بافی دستاورد بیش از ۲۵۰۰ سال تلاش و تجربه در این زمینه است.

www.Rug.VestaNar.com

Nasir al-Mulk

Nasir al-Mulk is a famous historic mosque in the center of Shiraz, located near the Shah Cheragh shrine. It was constructed in the Qajar Dynasty in 1876 by Lord Mirza Hasan Ali Nasir al Mulk. The mosque is known for its extensive use in colored glass in its façade. The construction of the mosque uses other traditional structural elements as well such as “panj kasehi” (five concaves).

These days, the mosque is more of a tourist attraction than a place for prayer. Like all mosques in Iran, you must remove your shoes before entering and the floor is lined with Persian rugs from wall to wall. We found out that underneath the rugs is actually a beautiful marble floor as well.

www.Rug.VestaNar.com

در خلوت انس

در شماره پیشین از نشریه و در مقاله قبل به توجه فراوان دین مبین اسلام به مسایل دنیایی انسانها اشاره کردیم.

گفته شد که تعداد تکرار کلمات دنیا و آخرت در قرآن کریم برابر است. ضمن اینه برخی از آیات قرآن کریم را که در آنها توجه به دنیا در کنار توجه به آخرت مورد تأکید قرار گرفته است به عنوان شاهد مثال آوردیم. و اینک در ادامه مطلب خواهیم گفت که:

خداوند در قرآن کریم وعده عذاب دنیوی و اخروی (هم دنیا هم آخرت) بر بسیاری از معاصی و گناهان داده است. مانند وعده عذاب در دنیا و آخرت بر کسی که مانع از حضور مردم در مساجد می شود و کسانی که مساجد را تخریب می کنند. آیه ۱۱۴ سوره بقره:

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ مَنَعَ مَسَاجِدَ اللَّهِ أَنْ يُذَكَّرَ فِيهَا اسْمُهُ وَسَعَىٰ فِي خَرَابِهَا أُولَٰئِكَ مَا كَانَ لَهُمْ أَنْ يَدْخُلُوهَا إِلَّا خَائِفِينَ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ

یعنی: چه کسی ستمکارتر از اوست که از مساجد خداوند منع می کند که در آنها عبادت الهی شود؟ و تلاش می کند تا مساجد را تخریب نماید. آنها نباید در مساجد داخل شوند مگر در حالت خوف. بر آنها باد در دنیا بیچارگی و برای آنهاست در آخرت عذابی عظیم و یا برای کسانی که مومنین را می کشند وعده عذاب دنیوی و اخروی داده شده است.

سوره بقره آیه ۲۱۷

وَلَا يَزَالُونَ يَقَاتِلُونَكُمْ حَتَّىٰ يَرُدُّوكُمْ عَنْ دِينِكُمْ إِنِ اسْتَطَاعُوا وَمَنْ يَرْتَدِدْ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَيَمُتْ وَهُوَ كَافِرٌ فَأُولَٰئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

و در سوره آل عمران آیه ۵۶ اشاره می کند به کافرانی که با دین خدا می جنگند در دنیا و آخرت عذاب می بینند: فَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَأَعْدَبْنَاهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ یعنی: کسانی که کافر شده اند آنها را در دنیا و آخرت عذابی شدید می کنیم و آنها یابوری نخواهند داشت.

البته این مقاله در واقع مقدمه ای بر یک بحث کلی در موضوع مقدار توجه به دنیا و آخرت است. که آیین نامه و دستور العمل اجرایی آن بوسیله ائمه اطهار (آن قرآنها ناطق و تبیین کنندگان احکام و دستورات الهی) در احادیث متعدد و مفصل بیان شده که در صورت توفیق در فرصت های بعدی به آن خواهیم پرداخت.

سخنی با خوانندگان

سال جدید میلادی و میلاد فرخنده حضرت عیسی مسیح (ع) را خدمت همه عزیزان و همکاران گرامی در خارج از کشور تبریک عرض نموده و امیدوارم سال پیش رو، سالی سرشار از موفقیت و پیروزی و سلامتی برای همه شما باشد. سال ۲۰۱۶ با فراز و نشیب های بسیاری در عرصه اقتصاد و سیاست جهانی به پایان رسید و سال ۲۰۱۷ با بیم ها و امیدهای فراوان در پیش روی فعالان اقتصادی قرار دارد. از جمله اتفاقات دارای اهمیت در عرصه اقتصاد فرش در ابتدای این سال، برگزاری نمایشگاه دوموتکس آلمان است که در طول سالیان متمادی توانسته جایگاه مناسبی برای خود در بازار فرش جهان فراهم آورد.

این نمایشگاه که با جمع آوری ایده های خلاقانه و حضور قابل توجه نمایندگان و غرفه دارانی از ایران و سایر کشورهای جهان برگزار می شود، می تواند فرصت ارزشمندی برای فرش ایرانی باشد تا با ارائه و معرفی صحیح و برنامه ریزی درست از جایگاه فرش دستباف ایران در بازارهای جهانی دفاع کرده و رونق بخش بازار تولید و صادرات باشد. مطمئناً این مهم برعهده تجار و صادرکنندگانی است که هر ساله با تحمل هزینه های فراوان، در این رویداد حضور یافته و به عنوان پیشروان اقتصادی طلایه داران فرهنگ و هنر سرزمین ایران هستند.

اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان فرش دستباف ایران در این دوره با اعزام نمایندگانی ویژه به نمایشگاه و نیز با هماهنگی های انجام گرفته با اتحادیه فرش دستباف آلمان سعی خواهد نمود تا ضمن رصد کردن وضعیت بازار در این نمایشگاه، به کمک متخصصین و پیشکسوتان نسبت به برنامه ریزی برای بهره برداری هرچه بیشتر در دوره های آتی اقدامات لازم را به عمل آورد. انشاءالله

با احترام

احمد اصفهانی کریمی

رییس اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان فرش دستباف ایران
صاحب امتیاز و مدیر مسئول فصلنامه فرش

- درج آرا و نظرات گوناگون در فصلنامه الزاماً به معنای تأیید از سوی اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان فرش دستباف ایران نیست.
- فصلنامه فرش دستباف ایران در قبول یا رد مطالب و ویرایش و تغییر متون مجاز است.
- نقل مطالب و استفاده از جداول و آمار مندرج در فصلنامه با ذکر منبع آزاد است.
- فصلنامه آماده اعطای نمایندگی و اخذ شعبات در استانهای فاقد نماینده می باشد.
- اعضای هیئت علمی می توانند مطالب و مقالات خود را جهت درج رایگان به دفتر مرکزی یا شعبات ارسال نمایند.
- فصلنامه آماده دریافت آگهی در حوزه فرش دستباف و صنایع وابسته است.
- از علاقه مندان به درج آگهی خواهشمند است با شماره تلفن: ۸۸۹۳۳۰۰۷-۹ تماس حاصل فرمایند.

فرش

فصلنامه فرش دستباف ایران
نشریه رسمی اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان
فرش دستباف ایران
سال بیست و دوم / شماره چهل و هفتم / پاییز ۱۳۹۵

صاحب امتیاز: اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان فرش دستباف ایران

مدیر مسئول: احمد کریمی اصفهانی

مجری فصلنامه: مؤسسه نواندیشان رسانه

سر دبیر: لیلا احمدپور

شورای سردبیری: هوشنگ فاخر، علی بادامبرجاء، محسن تهرانی،

علانور توکلی، فرامرز چمنی، حامد شایگان

دبیر بخش بین الملل: مهدی امیدی جعفری

اعضای تحریریه: سمانه بامشاد، مونا کنعانیان، شهرزاد رضایی، مریم

تقوی دوست، محمدجواد خرسندی، زمان مهدی زاده، کاوه کهن

عکس: امین یاری

ترجمه: محمد خیریان

تایپ: حامد جوادیان

بازرگانی: ناصر نجاری

طراح، صفحه آرایی: مانی روشن، مجتبی مرادی نژاد

ویراستار: سمیرا احمدپور

طراحی تبلیغات: محمد رضایی

ناظر چاپ: محمد مهدی علامه زاده

با سپاس از همکاری: آقایان دکتر دربیگی، دکتر ترابیان، اعجازی

چاپ: سروش هزار دستان

نشانی فصلنامه: تهران، خیابان سپهرودی شمالی، چهارراه کیهان،

میرزای زینالی شرقی، نیش کوچه هیربد، پلاک ۳۰، طبقه دوم

تلفن نشریه: ۸۸۹۳۳۰۰۷ - ۸۶۰۲۰۱۹۶

آدرس سایت: www.Rug.VestaNar.com

ایمیل موسسه: Noandishan_Resaneh@yahoo.com

فهرست مطالب

۱۴	سخن مدیر مسئول
۱۶	هنری به قدمت تاریخ

صنعت

۱۸	مالیات تحمیل هزینه به صنعتگران
۲۰	مشقی برای تقدیر از هنر- صنعت ایران
۲۲	بازگشت فرش‌های صادراتی بدون عوارض؟
۲۴	نقش برجسته قالی از شمال تا جنوب
۲۶	آمار به کمک صادرات فرش قم نیامد
۲۸	اصالت و بافت سن فرش را تعیین می‌کند
۲۹	حمایت مادی و معنوی از صنعتگران فرش
۲۹	در خانه هر ایرانی دار قالی به پا کنیم
۳۰	کاری کنیم فرش ایران به خانه جهانیان بازگردد
۳۱	برای بازار فرش کم کاری کردیم
۳۲	در آیین ثبت جهانی تابلوفرش «سردرد»
۳۶	دور همی دوستداران فرش ایران

هنر

۳۸	زبانی که از دل فرش سخن می‌گوید
۴۰	فرش دستباف؛ هنری بیش از ۶۰۰ سال در دل خراسان
۴۲	نقش خورده از حسی زنانه
۴۴	بازدید اعضای هیئت مدیره اتحادیه صادرکنندگان ایران از خوشه فرش دستباف کرمان
۴۶	۱۷ اوج هنر زنان کرانه خزر
۴۷	معرفی فرش درخت زندگی
۴۸	تطهیر تن قالی در چشمه
۵۰	ده ویژگی یک فرش خوب را بدانید
۵۲	جلوه‌های طبیعت در هنر قالی خودرنگ
۵۴	تارو پود نقش بسته در خیال

تجارت

۵۶	نمایشگاه‌هایی برای بازدید فرش دستباف ایرانی
۵۸	نگاهی به نمایشگاه بین‌المللی فرش
۵۹	کویت میزبان فرش‌های دستباف
۵۹	نیویورک آماده استقبال از فرش‌های لوکس
۵۹	احیای فرش افغانستان از نمایشگاه
۶۰	سنگ‌اندازی آمریکایی‌ها برای هنر فرش ایران
۶۲	طرح‌های طلایی بر تارو پود فرش نقره‌ای هند
۶۵	جهانی بودن هنر فرش دستباف ایران از زمان صفویه
۶۶	تأیید سیستم مدیریت کلید موفقیت
۶۷	ثبت جهانی فرش دستباف ترکمن و کردی خراسان شمالی
۶۸	تبریز میزبان بزرگترین نمایشگاه فرش دستباف جهان
۶۹	هنر ایرانی، سوغاتی برای مردم بلاروس
۷۰	سرای نخ و ابریشم
۷۲	نمایش رنگ به رنگ هنر
۷۶	قالیچه‌های جنگ

عربی

۷۸	السجاد الايراني و انواعه
۸۲	السجاد الإيراني يشق طريقه مجدداً إلى متاجر أمريكا

به نام خداوند بخشنده مهربان

فرش دستباف ایران نماد هنر ایرانی، هزاران سال است که زینت بخش خانه ایرانیان و جهانیان بوده و سفیر فرهنگ فاخر و ارزشمند این سرزمین هنرپرور در جهان بوده و هست. سالهاست که این هنر بی بدیل به دست توانمند هنرمندان چیره دست ایرانی بر تار و پود عشق بافته می‌شود و با دستان پر توان صادرکنندگان و فروشندگان به عالمیان عرضه می‌نمایند. اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان فرش دستباف ایران که حاصل خرد و وحدت جمعی اصلی‌ترین فعالان فرش دستباف ایران بود در سال‌های دوری پای به عرصه وجود نهاد. وجودی که در طول این مدت منشأ خدمات بی‌نظیری برای فرش دستباف ایران گردید.

در سال ۱۳۹۱ بود که انتخابات هیأت مدیره اتحادیه برگزار شد و هیأت مدیره‌ای جدید پای به عرصه حضور نهاد. این تغییر در اتحادیه، منشأ اثرات ارزشمندی گردید که حرکت و تحول بنیادینی در ساختار فرش پدید آورد.

اما نقطه عطف این تغییرات و حرکت طوفنده اتحادیه، انتخاباتی بود که با اقبال بی‌نظیر همکاران گرامی در بهمن ماه ۹۴ برگزار شد و نیروهای تازه نفس در کنار تجربه پیشکسوتان قرار گرفتند و مجموعه‌ای از اقداماتی را شکل دادند که شاید در تاریخ اتحادیه بی‌نظیر بوده باشد. هیأت مدیره‌ای که دغدغه اصلی خود را رسیدگی به مشکلات جاری و برنامه ریزی برای ایجاد ساختارهای مناسب برای رشد و ارتقای جایگاه فرش دستباف ایرانی و رونق هرچه بیشتر بازار قرار داده بود.

در ذیل به مجموعه‌ای از این اقدامات ارزشمند اشاره می‌نمائیم:

- با درگیر شدن گمرکات کشور با بخشنامه‌های جدید و ایجاد مشکلات عدیده در مسیر بازرگانی فرشهای صادرشده به کشور، اتحادیه با تمام توان به این مسئله پرداخته و از تمام ابزارها و توان خود در جهت رفع این مشکل استفاده نمود.
- جلسه مشترک با رییس محترم مجلس شورای اسلامی جناب آقای دکتر علی لاریجانی بود که با دستور مستقیم و مکتوب ایشان، موارد لازمه مربوط به قانون فوق به مراجع ذیصلاح ابلاغ گردید.
- جلسه با معاون حقوقی رییس جمهور جهت پیگیری دستورات ابلاغی بابت فرشهای مرجوعی و همچنین مسایل مربوط به رفع قانون مالیات بر تسعیر قیمت ارز
- جلسه با نایب رئیس مجلس شورای اسلامی جناب آقای دکتر پزشکیان و تنی چند از نمایندگان مجلس در محل نمایشگاه بین‌المللی فرش که برای اولین بار در این سطح و به این شکل انجام شد و مطرح کردن بسیاری از مشکلات موجود در صنف و در مسیر صادرات فرش در جهت رفع مشکلات و نزدیک سازی دیدگاه مسئولین امر با واقعیت‌های موجود در فرش.
- شرکت در جلسه مشترک نمایندگان محترم مجلس در رابطه با تشکیل فراکسیون فرش دستباف و مذاکرات با جناب آقای وقفچی نماینده این فراکسیون جهت حضور حداکثری در مراکز تصمیم‌گیری و دفاع هرچه بیشتر از منافع فعالین تولید و صادرات.
- جلسه با جناب آقای تقوی نژاد رییس سازمان امور مالیاتی در رابطه با مالیات بر تسعیر ارز و ارائه نقطه نظرات فعالین فرش و ضرورت ملغی شدن چنین بخشنامه‌ای در رابطه با فرش دستباف ایران
- جلسه با جناب آقای خسرو تاج رییس سازمان توسعه تجارت ایران در جهت انتقال مطالبات فعالین فرش و درخواست از ایشان در جهت رفع بخشی از موانع موجود در مسیر تولید و صادرات فرش
- جلسه با رییس کل گمرک جناب آقای کرباسیان و جلسات متعدد با معاونت‌های مختلف گمرک از جمله جناب آقای غلامی و همچنین مشاوره با مشاور ارشد رییس کل گمرک جناب آقای ناصر حاجی ابراهیمی در رابطه با رفع مشکل فرش‌های مرجوعی
- جلسات متعدد و تعامل حداکثری با معاون محترم وزیر صنعت معدن و تجارت جناب آقای مهندس اسفهبندی ریاست محترم شرکت نمایشگاه‌های کشور در جهت هم‌افزایی و رفع مشکلات موجود در بخش‌های مربوطه
- جلسات متعدد با مرکز ملی و رئیس محترم آن جناب آقای دکتر کارگر برای تحقق اهداف پیش روی اتحادیه در کسب منافع حداکثری برای صنف و فعالان حوزه فرش و همچنین برگزاری جلسات متعدد در زمینه جایگاه فرش دستباف ایران در تدوین برنامه ششم توسعه

- انجام ساعتها کار کارشناسی توسط صاحب نظران و تهیه سند چشم انداز ده ساله فرش دستباف جهت ارائه به وزیر محترم صنعت معدن تجارت

- نشست مشترک با هیأت مدیره منتخب جدید اتحادیه فروشندگان فرش تهران جهت هم‌صدایی بیشتر و هم‌افزایی نیروها و بهره‌گیری هرچه بیشتر از امکانات و حذف موازی کاری‌ها
- پیگیری‌های لازم در جهت رفع مشکلات پیش روی شرکت کنندگان در نمایشگاه بین‌المللی فرش دستباف که بزرگترین گردهمایی فرش‌فروشی در جهان می‌باشد و رشد و توسعه آن از مسئولین امر

- انجام ساعت‌ها کار تخصصی در جهت بازرگانی و راه‌اندازی سایت اتحادیه به شکل جدید و با محتوا و مدیریت جدید مطابق با استانداردهای کیفی روز جهان و رونمایی از آن در نمایشگاه امسال

- برگزاری مراسم تقدیر از پیشکسوتان عرصه فرش دستباف ایران و مراسم تقدیم از خزانه دار محترم اتحادیه جناب آقای حاج عبدالله پلاسی و دبیر محترم جناب آقای صادق زاده به پاس سالها خدمات صادقانه

- تغییر در ساختار فصلنامه منتشره اتحادیه و رشد کمی و کیفی بی‌سابقه آن با ایجاد مدیریت جدید و مجموعه تیم توانا و متخصص در جهت اثرگذاری حداکثری و انعکاس دیدگاه‌های فعالین صنف به مدیران و ایجاد تعامل فزاینده با بدنه فعال در فرش
- برگزاری سفرهای دوره‌ای استانی به کرمان و اردبیل جهت آشنایی بیشتر با مشکلات موجود و تعامل حداکثری با همکاران عزیزمان در شهرستان‌ها

- شرکت در افتتاحیه‌های نمایشگاه‌های استانی و حضور فعال در کنار دوستان و شعبات استانها شامل نمایشگاه قم و اصفهان
- برگزاری جلسات هم‌اندیشی، هم‌افزایی و هم‌پوشانی فعالیت‌های جاری با دبیر محترم خوشه‌های فرش کشور جناب آقای مهندس امین که در این جلسات ضمن انتقال اطلاعات و تقریب دیدگاه‌ها، زمینه‌های فعالیت مشترک خوبی در جهت هدایت امکانات و بودجه‌های دولتی در مسیر رشد و تعالی فرش دستباف فراهم آمد.

- شرکت در جلسات مشترک با وزارت صنعت معدن و تجارت در رابطه با پروژه‌های در دست اجرای این وزارت جهت ثبت منطقه‌ای فرش دستباف ایران در جهان و ارائه راهکارهایی عملی و توجه به ایجاد زیرساخت‌های لازم برای این مقوله و تسهیل صادرات

- شرکت نماینده هیأت مدیره اتحادیه در جلسات اداره فرش سازمان صنعت معدن تجارت استان تهران جهت تعامل حداکثری با بخش دولتی

- بها دادن به اعضای محترم و همچنین شعبات استان‌ها و خارج از کشور، و دعوت و حضور نمایندگان ایشان در اکثر جلسات اتحادیه خصوصاً جلسات با مرکز ملی فرش ایران
- حضور مستمر نمایندگان اتحادیه در جلسات کنفدراسیون صادرات اطاق در جهت پیگیری حقوق فعالین فرش و رشد و توسعه کمی و کیفی تولید و صادرات

- پیگیری معرفی امضای گواهی مبدأ اطاق بازرگانی ایران به

مراجع اروپایی جهت گرفتن سهمیه و حذف ۸ درصد عوارض ورود فرش‌های ابریشمی به اروپا

- حضور نمایندگان اتحادیه در همایش‌ها، هم‌اندیشی‌ها، نمایشگاه‌ها و سایر فعالیت‌های برگزار شده در موزه فرش دستباف ایران و سایر ارگان‌ها و نهادهای مربوطه در جهت افزایش حضور و کسب اطلاعات و نظرات اعضا محترم و کسب تعامل حداکثری با بدنه فرش

- حضور ریاست اتحادیه و نمایندگان در مراسم تجلیل از بافندگان و پیشکسوتان فرش دستباف

- برگزاری دوره‌های آموزشی در حوزه صادرکنندگان و تجار فرش دستباف با مشارکت مرکز ملی فرش ایران جهت رشد اطلاعات و دسترسی به ابزارهای روز بازارهای صادراتی
- برگزاری جلسه با نماینده محترم وزیر دادگستری در رابطه با افتتاح دفتر داور و حکمیت مورد وثوق قوه قضائیه

- انجام نامه‌نگاری‌ها و رایزنی‌های بسیار با مراجع ذی‌صلاح و مراکز اطلاعاتی و امنیتی کشور در رابطه با مکتب فرش کرمانشاهان از ابتدای فعالیت ایشان تا زمان متوقف ساختن نوع این فعالیت‌ها

- پیگیری تمدید حکم نماینده اتحادیه در کمیسیون‌های سازمان امور مالیاتی توسط اتاق بازرگانی و انجام این امر مهم.

همه این موارد گوشه‌ای از فعالیت‌هایی است که هیأت مدیره جدید اتحادیه در فرصت کوتاه انجام داده و سعی بر آن نموده‌اند تا هر چه قوی‌تر از منافع صنف فرش دفاع نموده و مسیر حرکت به سوی بازارهای پر رونق اقتصادی را برای فرش دستباف فراهم آورد. دوستان، ما در هیأت مدیره دست یاری به سمت همه عزیزان و فعالان صنف دراز نموده تا در این مسیر ناهموار و دشوار از یاری دوستان و همکارانمان بهره‌مند گردیم. انشاءالله

احمد کریمی اصفهانی

رییس اتحادیه تولید کنندگان و صادرکنندگان

فرش دستباف ایران

هنری به قدمت تاریخ

به نام خالق زیبایی‌ها؛ او که زیباست و زیبایی‌ها را می‌پسندد، و سپاس بیکران ایزد یکتا را که بار دیگر توانستیم مجموعه حاضر را به علاقمندان و دوست‌داران فرش دستباف ایران پیشکش نماییم. همانطور که تهیه و تولید و صادرات فرش کاری گروهی بوده و از عهده یک فرد خارج است، تدارک، تداوم و انتشار این فصلنامه نیز با مشارکت پژوهشگران، تولیدکنندگان و صادرکنندگان فرش امکان‌پذیر خواهد بود.

هدف از انتشار این نشریه تسهیل در گردش اخبار و اطلاعات و افزایش علم و آگاهی در هنر - صنعت و تجارت فرش دستباف است. فرش ایران یکی از مهمترین و شاخص‌ترین معرف‌های هنری ایران زمین است که سابقه طولانی و قدمت تاریخی و باستانی آن ریشه در فرهنگی به بلندای تاریخمان دارد. ابداع‌کنندگان این پدیده، یک نیاز همگانی و ضروری برای زیرانداز را با ذوق، عواطف و احساسات آدمی درآمیختند و این هنر، صنعت حیرت‌آور را به نام فرش خلق کردند.

فرش کهنه هنری است که ریشه در ژرفنای خاک کویر داشته و سایه بر مردمی دارد که پیوند خود را تا به اکنون نه بریده‌اند و نه کاسته‌اند. مردمی که به روی فرش به دنیا می‌آیند و اساس و چارچوب خانواده خود را بر روی آن بنا می‌گذارند.

فرش تجسمی زنده از فرهنگ و هنر این سرزمین در ادوار مختلف تاریخ و نشانه فرهنگ عمیق و پر قدرتی که نه تنها در مقابل هجوم بیگانگان و اقوام مختلف مقاومت کرده بلکه توانسته سیمایی نو را با روح ایرانی به آن ببخشد. کیفیت استثنایی این کالا ترکیبی از هنر و صنعت است که به سهولت باعث گذر آن از مرزهای تاریخ به زمان حال گردیده است.

امروزه آوازه این صنعت هنرمندانه در گوشه و کنار عالم طنین‌انداز و فرش دستباف ایران در این میان همیشه سرآمد و بی‌رقیب بوده است. صنعتی که هنوز در جای‌جای این جهان که گام می‌گذاری ایرانی را با هنر و صنعت فرشش به یاد می‌آورند. البته این درحالی است که هنوز با معیارهای «بازاریابی» روز دنیا فاصله داشته و از روش‌های تبلیغاتی مدرن و استفاده از فضای دیجیتال نیز غافل مانده ایم.

لذا وقت آن رسیده که با بازنگری و بررسی علل ناکامی‌ها و کاستی‌ها، و راه‌های افزایش ورود فرش ایران به بازارهای جهانی، و با گام برداشتن در راه «بازسازی» و «بازیابی» جایگاه این هنر-صنعت شتاب بخشیم و با اتخاذ تصمیمات درست و ثبات بخشیدن به آنها در حمایت از صادرکنندگان، قله‌های ترقی این هنر صنعت را فتح و فاتح قله‌های تجارت فرش در جهان باشیم که این امر فقط و فقط به یکدلی یکرنگی و صداقت دولت با اتحادیه‌های مرتبط با این صنف، امکان‌پذیر خواهد بود.

و در خاتمه سخنی با متولیان و دست‌اندرکاران فرش دستباف:

این حقیقت تلخ را بپذیرا باشیم، چند سالی است که فرش ایران از نظر اقتصادی و تجارت جهانی اُفت چشم‌گیری پیدا کرده است، فرش شناسنامه و برگ هویت این مرز و بوم است، پس نگذاریم این شناسنامه و هویت ملی مخدوش و یا خدای ناکرده کم‌کم فراموش شود. از این هنر-صنعت و تجارت حمایت کرده و در حفظ و نگهداری و اعتلای آن در سطح جهان با روح و جان دل بکوشیم تا مجدداً به قله‌های رفیع گذشته بازگردد. امید است که همواره ارزش واقعی و هنری فرش کشورمان را بدانیم و بشناسیم.

با احترام

لیلا احمدپور

سردبیر فصلنامه فرش دستباف ایران

مالیات تحمیل هزینه به صنعتگران

انتقاد یکی از فعالان صنعت فرش
در حاشیه بیست و پنجمین نمایشگاه
بین‌المللی فرش دست‌باف

مهاجر چاره‌ای جز حاشیه‌نشینی در شهرهای بزرگ و کلان شهرها ندارد. دولت هم در نهایت برای دریافت مالیات ناچیز مجبور است چند ده برابر آن را برای ارائه خدمات مسکن، مدرسه و اشتغال هزینه کند. هزینه‌ای که به دولت در نتیجه وصول مالیات تحمیل می‌شود هیچ توجیه منطقی ندارد!

*** اشاره کردید که درآمد حاصل از مالیات تسعیر ارز اندک ولی با تبعات گران هست. رقم مابه‌التفاوت چقدر است که اصرار به دریافت مالیات آن دارند؟**

درآمد حاصل از صادرات فرش رقیمی بین ۲۵۰ تا ۳۰۰ میلیون دلار است که تفاوت نرخ ارز در حدود ۱۰ تا ۱۲ میلیون دلار می‌شود بر اساس قانون نرخ مالیات هر دلار صد تومان تعیین شده که واقعاً این رقم در سطح کلان عدد شاخصی به حساب نمی‌آید. اما پیامد آن موج بیکاری عظیمی است.

*** برای شکستن موج چه کرده‌اید؟**

از سوی اتحادیه تولید کنندگان و صادر کنندگان فرش دستیاف نامه‌هایی در خصوص نتایج زیان‌بار دریافت مالیات از تسعیر ارز به تعدادی از وزراء، نمایندگان مجلس، مدیران ارشد و تمام کسانی که به نوعی با موضوع مرتبط هستند ارسال کردیم و امیدواریم زودتر این مشکل حل شود.

*** علاوه بر سازمان امور مالیاتی، گمرک هم رقیمی برای واردات فرش‌های ایرانی می‌گیرد که مورد انتقاد شماست، چرا معترضید؟**

در کنار کود جهانی که بر اقتصاد کشورها سایه افکننده تبلیغات منفی گسترده‌ای هم بر ضد فرش ایران وجود دارد. تعداد قابل توجهی از خریداران فکر می‌کنند اگر از صادر کننده‌های ایرانی فرش بخرند، به ما که خلاف خواسته‌های دنیا حرکت می‌کنیم، کمک خواهند کرد که دلیل این موضوع اثر، منفی عمیقی بر صادرات گذاشته است. آن دسته از تاجران که فرش را از داخل خریده و به خارج فرستاده و انبار کرده‌اند، در نتیجه این رکود آمار فروششان افت کرده و فرش‌ها هنوز در انبار مانده‌اند. از آنجا که هزینه‌های انبارداری فرش در کشورهای اروپایی به شدت بالاست، در نتیجه برخی از تاجران به این نتیجه رسیده‌اند که چون نگهداری به صرفه نیست این فرش‌ها را به ایران

گفتگوی فصل نامه فرش یادکتر هوشنگ فاخر مردی از خطه آذربایجان و شهر تبریز در ادامه می‌آید.

*** در کنار مشکلات بی شمار صنعت فرش مدتهاست دوزدن قانون تصویب شده از سوی سازمان امور مالیاتی مسائلی را برای صنعت فرش به وجود آورده است با چه استدلالی قانون را نادیده گرفته‌اند؟**

بر اساس ماده ۱۴۱ قانون مالیات مستقیم، صد درصد (۱۰۰ درصد) درآمد حاصل از صادرات خدمات و کالاهای غیر نفتی و محصولات بخش کشاورزی و ۲۰ درصد درآمد حاصل از صادرات مواد خام مشمول مالیات با نرخ صفر هستند. با وجود آن که به صراحت در قانون به این مهم تاکید شده اما بعضی از مسئولان سازمان امور مالیاتی با تفکر این که تمام فعالین اقتصادی باید مالیات بپردازند بدون توجه به تبعات وصول این درآمد مالیاتی که گاهی رقم قابل توجهی هم نیست مشکلاتی را به وجود آورده‌اند. این دوستان تأکید دارند صادر کنندگان برای سود حاصل از تفاوت نرخ ارز باید مالیات بپردازند. الزام ایجاد شده ریشه در این دارد که وقتی کالای صادرمی شود معمولاً چند ماه بعد از سوی خریدار پول کالا به حساب صادر کننده واریز می‌گردد. اینجا مالیاتی‌ها برای گرفتن سهم ورود می‌کنند به چه ترتیب به این ترتیب که اعلام می‌دارند در زمان فروش کالا نرخ ارز مثلاً ۳ هزار تومان بود، بعد از چند ماه نرخ ارز به طور مثال به ۳۵۰۰ تومان رسیده حالا که از تفاوت این نرخ که "تسعیر ارز" می‌گویند سودی نصیب صادر کننده شده (البته گاهی تفاوت نرخ ارز منجر به زیان می‌شود) باید از آن سود مالیات گرفته شود اصلاً توجه ندارند که منشأ این سود از صادرات است و قانون‌گذار ارز حاصل از صادرات را از مالیات معاف کرده است.

*** این اقدام چه گره‌ای را در صنعت فرش موجب شده است؟**

این کار موج منفی گسترده‌ای را دامن گیر صادرات فرش کرده که این موج منفی در نهایت به آن بافنده در روستا هم می‌رسد. هر چه قدر که دایره فروش کوچکتر شود مسلماً افراد زیادی بیکار خواهند شد. بیکاری به مهاجرت روستاییان به شهرهای بزرگ دامن می‌زند. سیل بیکاران

یک بافنده، یک دار و یک بازار همه برای فرش که هزاران مساله بزرگ و کوچک بافته شده در تار و پودش از رمق این صنعت گره خورده با نام ایران بسیار کاسته است. کجای داستان تولید ملی فرش ایران مشکل دارد؟ برای یافتن پاسخی این سوال‌ها و ابهامات غروب یک روز تابستانی با همراهی هیاهوی در هم گم شده تهران ساعتی مهمان هوشنگ فاخر در برج "T" می‌شویم. او زیرو بزم مشکلات را به خوبی می‌داند. فاخر سمت‌های اجرایی متفاوتی داشته و دارد، به دلیل علاقه وافرش به فرش با عنوان خدمتگزار در این عرصه معرفی گردید. وقتی پای حرف‌های او می‌نشینیم اسنادی دارد از دادخواهی، نامه‌های که از سوی اتحادیه تولید کنندگان و صادر کنندگان فرش ایران به رئیس مجلس، وزیرای کشور، تعاون، کار و امور اجتماعی و ریاست سازمان امور مالیاتی برای گوشزد تبعات بسیار منفی دریافت مالیات از صنعت فرش، فرستاده شده است.

نوشتاری که گویا فریاد می‌کنند آ‌ی کسانی که بر ساحل نشسته، بساط دلگشا دارید، فرش از دردها دارد می‌سپارد جان...

گذاری گسترده‌ای انجام داده است.

*** به طور خاص در مورد فرش، تبلیغات در بازار جهانی ایران را از نظر آمار و ارقام چه میزان گسترش می‌دهد؟**

توجه کنید در جهان حدود ۷ میلیارد نفر جمعیت زندگی می‌کند، هفتاد میلیون ایرانی سالی ۲ میلیون متر فرش می‌خرند. اگر با تبلیغات درست میل به مصرف دنیا به اندازه ایران شود سالانه ۲۰۰ میلیون متر فرش نیاز خواهد بود، حال اگر تنها ۵ تا ۱۰ درصد از این ۲۰۰ میلیون سهم ایران شود حدود ۱۰ میلیون متر صادرات خواهیم داشت که در آن صورت فرش را با قیمت‌های به مراتب بیش از این خواهیم فروخت.

*** یعنی کشورهای رقیب تنها به پشتوانه تبلیغات از ایران جلو افتادند؟**

در کنار مسأله مهم بازاریابی، نکته دوم این است که رقبای کشورهایمانی با درآمد سرانه پایین هستند با سطح دستمزد بسیار کمتر از ایران. در قیمت تمام شده فرش "دستمزد" بیش از ۶۰ تا ۹۰ درصد سهم دارد. در این کشورها به دلیل پایین بودن مزد از ماقوی تر عمل می‌کنند. البته ما یک سابقه پذیرفته شده جهانی در فرش داریم که باید این وجه را حفظ و تقویت کنیم.

*** از گذشته تا امروز یکی از استراتژی‌های مهم تولید هر محصولی کاستن از هزینه بوده و هست در صنعت فرش خلاء قابل رفع هزینه‌ها کدامند؟**

یکی از هزینه‌های فرش شامل مواد اولیه می‌شود که برای کاهش قیمت مواد اولیه باید هزینه‌های تولید آن کاهش یابد. بهره‌های بالای بانکی یکی دیگر از هزینه‌هاست که در ایران نسبت به اکثر کشورهای آسیای جنوبی در تولید وارد کرده است. از شروع خرید پشم تا تولید محصول نهایی و توزیع مرحله به مرحله بهره پرداخت می‌شود. به همین دلیل یکی از عواملی که می‌تواند در پایین آمدن قیمت تمام شده فرش مؤثر باشد پایین آمدن نرخ بهره به حد و اندازه نرخ بهره در کشورهای رقیب است. نمی‌شود که در هند، چین یا ترکیه یک تولیدکننده، فرش را به بهره ۵ تا ۶ درصد تولید کند و در ایران با بهره بیش از ۲۰ درصدی! مورد دیگر تهیه ماده اولیه مناسب در فصل مناسب است. برای صنعت فرش بخشی از مواد اولیه از نیوزیلند وارد می‌شود. حال اگر مثلاً پشم در فصل پشم چینی خریداری نشود قیمت آن تا ۳۰ درصد هم بالا می‌رود. با چند راهکار می‌توان بازار فرش را رونق بسیاری داد قابلیت‌های فرش آنقدر بالاست که به نظر من مانند گلستان بی‌خران است نه پاییز دارد و نه زمستان.

بازگردانند. در مسیر این فرایند برای فرش به عنوان کالایی که وارد می‌شود هزینه گمرکی باید پرداخت کنند که اساساً این کار درست نیست. البته مسئولان گمرک نیز موافق هستند که این کالای ایرانی است که به طور موقت از ایران رفته و چون فروش نداشته بازگشت خورده است. در نتیجه نمی‌توان به عنوان کالای وارداتی به آن نگاه کرد. سعی اتحادیه این است که هر چه زودتر این موضوع که خود دست اندر کاران هم اعتقاد دارند «انتقاد صادرکنندگان به جاست» حل شود.

*** اخیراً اعضای اتحادیه با مدیران ارشد گمرک بر سر این موضوع نشست داشتند آیا دستاوردی داشت؟**

در این جلسه صادرکنندگان خواسته‌های خود را مطرح کردند و قرار شد ما پیگیر موضوع باشیم تا هر چه زودتر به ثمر برسد.

*** بازگشت این فرش‌ها بیشتر ریشه در تحریم‌ها دارد آیا بعد از پسابرجام در فروش فرش گشایشی ایجاد نشد؟**

بله، هنوز هم یکی از مشکلات اصلی فرش ما تحریم‌هاست. همان طور که اشاره کردم تبلیغات منفی گسترده‌ای درباره ایران و تولید فرش راه انداخته‌اند. دولت‌های کشورهای صنعتی برای فشار هر چه بیشتر از اهرم‌هایی استفاده می‌کنند که یکی از این اهرم‌ها به دلیل جایگاه منحصر به فرد جهانی ایران در فرش هست. دوباره صادرات فرش به آمریکا را تحریم کردند، خوب چرا؟ این فرش نه اسلحه است و نه هر کالای ممنوعه دیگر، بلکه نتیجه زحمت ۲ میلیون قالیباف ایرانی است که با هر دست‌اندازی تحت فشار اقتصادی قرار می‌گیرند. در روستاها زمانی که کار کشاورزی متوقف می‌شود افراد بجای رفتن به قهوه‌خانه روزی چهار تا شش هزار گره می‌زنند، وقتی که رکود فصل کشاورزی به پایان می‌رسد این افراد علاوه بر پر کردن وقت خود، درآمدزایی هم کرده‌اند.

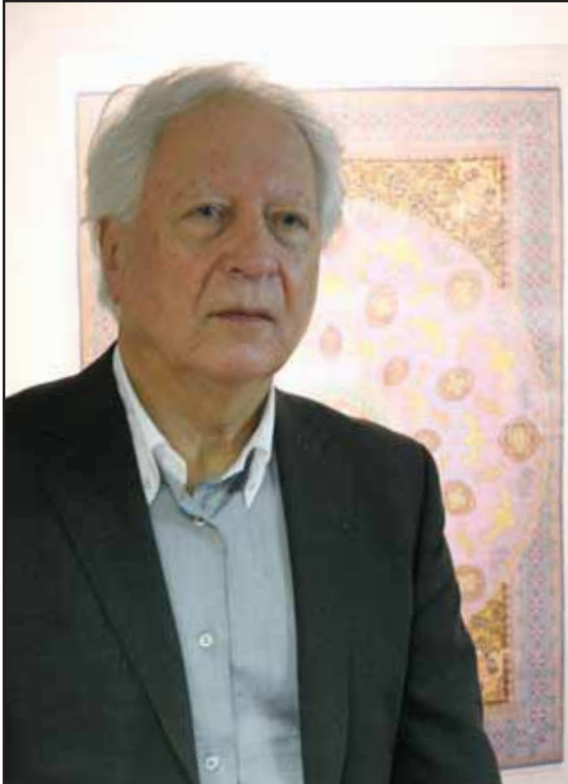
*** با دید کلی‌تر از چه زمانی فرش دستباف به خصوص ایران در بازارهای جهانی کمرنگ شد؟**

بیشتر مردم دنیا فرش را دوست دارند. چهل تا پنجاه سال بعد از جنگ جهانی دوم، تنها کف پوش اصلی دنیا فرش بود در نتیجه بازار بسیار خوبی داشت. اما به تدریج کارخانجات مکت بافی، فرش ماشینی، کاشی، سنگ، پارکت و کف پوش‌های صنعتی قسمتی از بازار فرش را گرفتند و چون تولیدات آنها به میلیون‌ها متر در سال می‌رسید اگر برای هر متر ۱۰ سنت هم هزینه تبلیغات می‌گذاشتند، یک هزینه هنگفت بود به همین دلیل اکثر مجلات دکوراسیون کشورهای صنعتی از این محصولات پر شد که تا امروز هم ادامه دارد. اما تقریباً اثری از فرش دستباف نیست، چون فرش دستباف تولید محدودی دارد و نمی‌توان سرمایه‌گذاری هنگفتی برای تبلیغات کرد. در نتیجه به فراموشی سپردن فرش در کشورهای صنعتی سایر کف پوش‌ها را در ذهن مردم جایگزین کرده‌اند.

*** چرا به عنوان کشور تولیدکننده نتوانستیم تبلیغاتی از این دست برای فرش داشته باشیم؟**

بارها و بارها فرصت‌هایی پیش آمد، طرح‌هایی را هم با وزیرای بازرگانی گذشته مطرح کردیم که نتیجه ملموسی نداشت. یکی از پیشنهادات مطرح شده این است که اگر سه تا چهار درصد در آمد حاصل از صادرات فرش سال قبل را برای تبلیغات سال جاری هزینه کنیم. این کار می‌تواند خود به خود بازار را احیا کند. اگر کشوری بهترین کالاها را داشته باشد ولی تبلیغاتی برای آن کالا صورت نگیرد، از ذهن مصرف‌کننده که ذهن بازار است خود به خود پاک می‌شود. اگر دولت برای چند کالای صادراتی عمده مانند زعفران، پسته، فرش و خرما که دو تا سه درصد از درآمد صادرات را صرف تبلیغات سال بعد کنار بگذارد، در واقع نه تنها هزینه‌ای نکرده بلکه سرمایه

مشقی برای تقدیر از هنر - صنعت ایران

به نام خداوند جان و خرد
کزین بر تر اندیشه بر نگذرد

هنگامی که برای نخستین بار چشم به جهان می‌گشاییم، با دیدگان کوچک خود به کشف و کنجکاوای پیرامون خود می‌پردازیم. نقطه آغازیست از لطف و عنایت پروردگار. عنایتی که ابتدا با دیدن، لمس کردن دست‌ان مادر و پدر آغاز می‌شود. سپس با پیوند دست‌هایمان به ذره ذره وجودمان و سرنوشت‌مان، تا آخرین لحظه حیات‌مان ادامه می‌یابد.

در سایه آموزه و علاقه پدر با دنیای پر رنگ و پر طراوت فرش ایران آشنا شدم. شور و شوقم چنان بود که در اوان ۱۶ سالگی در حین تحصیل و با تشویق پدر اولین قالی زندگی را خریدم و به دنیایی وارد شدم که پس از ۵۵ سال با پشت سر گذاشتن پستی و بلندی‌هایی که بخشی از لطف و تقدیر الهی است جز احساس رضایت و سربلندی بر خود نمی‌بینم. اگر چه آموخته‌ام که آموزه‌های پدر را پایانی نیست، اما دنیای هنر فرش با جذابیت‌های پایان‌ناپذیرش مرا به غلطیدن در امواجی وارد کرد که برای پذیرش آن جز ترسیم راهی مستقل گریزی نبود.

در ۲۰ سالگی با سفر به آلمان، شهر هامبورگ را به عنوان قلب اقتصاد فرش جهان شناختم و تصمیم گرفتم بخش بزرگی از تقدیر زندگی را در این شهر رقم بزنم. از همان ابتدا آموختم که دریای به بی‌انتهای تجارت فرش ایران بر دو پایه بنا نهاده شده که برای کسب موفقیت در این راه باید دو راه مستقل اما موازی را طی نمود، درستکاری و امانت داری را به عنوان لوح موفقیت به گردن انداختم، از نقطه صفر شروع و به مقام صادرکننده نمونه کشوری فرش ایران انتخاب و لوح تقدیر از رئیس جمهور وقت دریافت کردم.

در حقیقت دانستم تجارت موفق در فرش، متکی به آگاهی و تسلط به علم اقتصاد و مدیریت و درستکاری و امانت‌داری از یک سو و سوی دیگر، درک این حقیقت که فرش ایران هنریست ملی-تاریخی و پرچمی که هویت ایران و ایران زمینی که هر ایرانی متعهد، در سرپا نگه داشتن این پرچم باید کوشا باشد.

به همین سبب مطالعه اقتصاد و هنر ایران را در پیش گرفتم تا به آرزوی دیرینه خود که شناختن این هنر صنعت برای خودم و شناساندن آن به مردم هنردوست دنیا سهم کوچکی داشته باشم. بخودم می‌بالم سعی کرده‌ام در تمام روزگار نوجوانی و جوانی این هنر پر افتخار ایران را به عنوان نگینی از هنر برتر مشرق زمین معرفی کنم، و در تمام مدت تجارت سعی کرده‌ام در انبارهای فرشم حتی یک سانتیمتر فرش غیر دستباف ایرانی نداشته باشم. باورم بر این است زیباترین قصرها و خانه‌های دنیا بدون داشتن فرش ایران زیبایی خود را نشان نخواهند داد و به دیگر سخن، کاخ‌ها و خانه‌های زیبای دنیا با فرش ایران زیباتر خواهند شد.

در واقع فرش ایران بهترین و شناخته شده ترین، مردمی‌ترین و کاربردی‌ترین "برند" ایران است. در تمام موزه‌های دنیا پرتو افشانی

کرده و ایران را با افتخار به بازدید کنندگان معرفی می‌کند. در بین انواع گوناگون هنرهای ایرانی از قبیل خوشنویسی، نگارگری، کاشی‌کاری، خاتم‌کاری، که همگی توسط هنرمندان برای خواص و گروه معدودی افراد پا بر عرصه وجود گذاشته شده است. ولی فرش ایران توسط گروهی عظیم از تمام قشرهای جامعه تولید شده و کمتر خانه‌ای در ایران پیدا می‌شود که یک قطعه فرش ایرانی دستباف در آن یافت نشود. در تمام دوران فرش ایران آئینه تمام نمای هنر و ذوق تمام قبیله‌های ایرانی اعم از روستایی و شهری بوده، هر قوم و قبیله نقشه و تکنیک‌ها و رنگ‌های منحصر به فرد خود را داشته و به داشتن آن به خود می‌بالند. در واقع فرش ایران جلوه‌ای از تمدن و زیبایی این آب و خاک بوده و نشانه عقل و کمال ایران زمینی است. مانند اصفهان با فرش‌های زیبا و نقشه‌های اسلیمی و لچک ترنج، شاه عباسی، شکارگاه و تنوع مختلف، با هنرمندان معاصر مانند استاد صیرفیان و استاد یدالله حقیقی و دردشتی‌ها و هزاران هنرمندان دیگر استاد مهدی‌ئی از تبریز و... مظهر مردانگی و غیرت و پشتکار با فرش‌های دلنواز رنگهای رؤیایی نقشه‌های گلستانی پر از گل با مردان بزرگ مانند استاد قره باغی و استاد عماد و استاد حیدرزاده‌ها و طراحان بی شمار هر بیننده‌ای را وادار به تحسین می‌نماید. شهر قم با فرش‌های بهشتی ابریشم و استادانی همچون استاد رجبیان و استاد جمشیدی و استاد رشتی‌زاده و استاد جعفرزاده و استاد میرمهدی و استاد کاظمی و استاد ارمی و هزاران هنرمند دیگر که باعث افتخار این دستان هستند. که در امر فرش بافی و تنوع رنگ و نقشه تحولی ایجاد کرده‌اند که در تاریخ فرش ایران بی‌سابقه بوده است. در مشهد مقدس فرش عمو اوغلی، استاد صابر و غیوری باعث افتخار ایران و هر ایرانی است و زینت بخش موزه‌های دنیاست. در واقع هر استان و هر شهر و هر ده، صاحب سبک و سلیقه منحصر به خود هنرآفرینی می‌کنند.

ایران سرای هنر است که نمی‌شود نوشت، ایران را باید دید تا درکش

رنگ دارد که خیلی راحت می‌شود وسایل دیگر خانه را با فرش ست کرد تا زیباتر شده و خودنمایی کند. فرش ایران گذشته از زیبایی و تشخیصی که دارد، هنر-صنعتی است که هر چه بیشتر استفاده شود بر ارزش آن افزوده می‌شود. در واقع دست‌انکاران و دوست‌داران نباید درباره تبلیغات تخصصی این مهم کوتاهی کنند و باید تمایز فرش ایران را با دیگر رقبا به مشتریان بشناسانند. اصالت فرش دستباف مال ایران است و دیگران به تقلید این هنر را از ایرانیان آموخته‌اند و نباید اجازه بدهیم این هنر پر افتخار را به اسم خودشان تبلیغ و ناجوانمردانه کپی را به نام اصل بفروشند. فرش ایران هنری نیست که فراری یا کم‌رنگ شود، تحسین و دعای یک ملت را پشت سر دارد. خدای بزرگ هنر و هنرمندان و زیبایی را دوست دارد.

فرش دستباف ایران عین زیبایی است.

فرش پازیریک پس از ۲۵۰۰ سال از زیر برف پیدا می‌شود تا ارزش خود را به جهانیان بنمایاند و ثابت شود که خلاقیت و هنر ایرانیان و تمدن ایران زمین روز به روز با لطف پروردگار رو به تکامل بوده است. به قول بزرگان تا گوسفند هست پشمش چیده خواهد شد و تا پشم هست فرشش بافته خواهد شد و تا وقتی بافته می‌شود که ایرانیان بهترین را طراحی کرده و ببافند. پس انصاف نباشد رقیبان خودی بی‌انصافانه و با نقشه و طرح‌های اصیل فرش دستباف ایرانی، فرش ماشینی تولید بکنند و غریبه‌ها کپی کار، ناجوانمردانه این هنر را کم‌رنگ کنند، فرش‌ها را کپی و بهترین نقشه ایران را به اسم خود به جهانیان عرضه کنند.

زنده باد ایران، پاینده باد هنر همیشه زنده ایرانی (فرش دستباف)، جاوید طراحان و بافندگان پر افتخار فرش ایران زمین، به امید روزی که در جهان کپی به جای اصل فروخته نشود.

و فهمش آسان شود. تخت جمشید، چهل ستون، کاخ بوستان، کاخ گلستان، ال گلی نقش جهان، سی‌وسه پل، سلطانیه، ذره‌ای از تاریخ بی‌همتای این آب و خاک است که فرشش سر سبد همه آنهاست. آری؛ این است سرزمین ایران؛ نامش ایران و بامش آسمان که با فرشش می‌شود به عرش رسید. با تکه تکه‌های فرش بهارستانش می‌شود گردن زیباترین زنان تاریخ را زیباتر کرد، با مرواریدهای ته چوب فرش بهارستان می‌شود بهترین موزه‌های دنیا را مزین کرد. در واقع فرش ایران پیشینه‌ای تاریخی فرهنگی و هنری پشت سر دارد. نامالیمات و بی‌لطفی‌های چند دهه گذشته و تنوع انبوه زیراندازهای جور واجور تقلیدی، از ارزش و مقام آن نخواهد کاست، بلکه با مرور زمان و گواهی تاریخ جایگاه خود را در جهان حفظ خواهد کرد. یقیناً مردم هنردوست و خوش سلیقه جهان همیشه دنبال هنر اصیل و برخاسته از شوق و ذوق درونی هنرمند که الهام گرفته از طبیعت بکر و زیبایی‌های خدادادی بوده و هستند و خواهند بود.

چند وقتی است تزئین خانه و کاخ‌ها را به دست دکوراتورها و طراحان می‌سپارند که وسائل را با هم ست کنند و در اثر تبلیغات مردم از روی چشم و هم چشمی قبل از اینکه از کیفیت کالای معرفی شده مطلع باشند به مجله‌ها و تبلیغات مدرن روی می‌آورند و بعد از خرید پرده و مبیل و صندلی و دیگر لوازم خانه، فرش انتخاب می‌کنند که با پرده و مبلمان ست شود! حقیقت غیر از این نیست، در واقع اول باید فرش را انتخاب و وسایل دیگر را از روی فرش انتخاب نمود. در جا انداختن این مهم که اول باید فرش انتخاب شود، متأسفانه کوتاهی شده و هرگز گفته نشده که "اگر فرش انتخاب شود، وسایل دیگر زیباتر نشان داده خواهد شد."

به زیورها بیاریند روی ماه خوبان را تو سیمین بر چنان خوبی که زیورها بیارایی

به دیگر سخن فرش ایران این قدر زیبا و تنوع نقشه طرح و

بازگشت فرش‌های صادراتی بدون عوارض؟!

بازمی‌گردند؛ البته در صورت تایید ایرانی بودن آنها. در جلسه بررسی مشکلات فرش در مجلس شورای اسلامی نایب‌رئیس مجلس، رئیس کل گمرک، رئیس مرکز ملی فرش، برخی از نمایندگان مجلس و فعالان بخش خصوصی فرش حضور داشتند و در آن خبر تشکیل فراکسیون فرش و صنایع دستی در مجلس نیز اعلام شد که تاکنون ۲۰۰ امضا برای آن جمع شده است.

رئیس مرکز ملی فرش دستباف ایران از صادرات ۱۶۷ میلیون و ۱۰۰ هزار دلاری فرش با در ۷ ماه ابتدایی امسال خبر داد و گفت: این میزان صادرات با رشد ارزشی ۱۱/۱۷ درصدی و رشد وزنی ۱۱ درصدی نسبت به مدت مشابه سال گذشته مواجه بود. "حمید کارگر" درباره جلسه تشکیل شده در مجلس گفت: بخشی از مشکلاتی که در حوزه تولید و تجارت فرش وجود دارد و رفع آنها به رونق این بخش کمک می‌کند در حوزه تقنین خلاصه می‌شود؛

فرش دستباف یکی از مزیت‌های ایران به شمار می‌رود که در گذشته سهم بالایی در صادرات غیرنفتی داشت اما با منع شدن ورود به بازار آمریکا میزان صادرات آن تا حدودی افت کرد. مدت‌ها پیش فرش‌هایی به آمریکا صادر شده بود که بعد از تحریم‌ها در انبار ماند و حالا با احیای دوباره صادرات فرش به آمریکا با سلاقی بازار کنونی همخوانی ندارد و باید به کشور بازگردد تا در بازارهای دیگر و به اشکال مختلف مورد استفاده قرار گیرد. اما در حال حاضر صادرکنندگان فرش با مشکلاتی مواجهند، چراکه براساس مصوبه دولت گمرک آنها را به پرداخت حقوق گمرکی و مالیات ملزم کرده است. بر همین اساس جلسه‌ای با نمایندگان مجلس به عنوان مرکز قانون‌گذار کشور برگزار شد و با بررسی‌های انجام شده این مشکل نیز حل شد و فرش‌های قدیمی و مانده در انبارهای خارجی بدون دردسر و پرداخت عوارض و حقوق گمرکی به کشور

زمانی که
تحریم بودیم و
از فرش گرفته
تا پول‌های
بلوکه شده
مشکل
عمده‌ای برای
اقتصاد و
تجارت به شمار
می‌رفت،
کشورهای
دیگر جای
ایران را در
بسیاری از
زمینه‌ها
گرفتند که
البته حالا به
دنبال
بازپس‌گیری
جایگاه قبلی
خود هستیم.

نمایشگاه مطبوعات فرستی برای سخن گفتن از فرش

رییس مرکز ملی فرش ایران با حضور در بیست و دومین نمایشگاه مطبوعات و خبرگزاری‌ها در حاشیه بازدید خود از این نمایشگاه به پرسش‌های مختلف خبرنگاران درباره وضعیت تولید، صادرات، اقدامات و برنامه‌های آتی حوزه فرش دستباف پاسخ داد.

اقتصاد مکمل برای خانواده‌ها

به گزارش فصلنامه فرش، رییس مرکز ملی فرش ایران در گفتگو با روزنامه گسترش تجارت گفت: فرش دستباف پتانسیل بالایی در اشتغال‌زایی دارد به طوری که در حوزه فرش دستباف با سرمایه کمی می‌توانیم تولید شغل کرده و ارزش افزوده بسیار بالایی ایجاد کنیم. وی افزود: فرش دستباف به عنوان یک عنصر فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی در معیشت امروز خانواده‌های ایرانی نقش دارد و به عنوان اقتصاد مکمل برای خانواده‌های روستایی محسوب می‌شود و می‌تواند از خروج روستاییان و مهاجرت آنها به سمت شهرها جلوگیری کند.

تبلیغات هوشمندانه حلقه مفقوده فرش دستباف

حمید کارگر در گفت‌وگو با خبرگزاری ایسنا نیز درباره ضرورت تبلیغات گفت: برای حضور مستمر و بلندمدت در بازارهای هدف باید به تغییر سلاقی مصرف کنندگان در آن کشور، نوع و چگونگی حضور و فعالیت کشورهای رقیب در آن بازارها و تبلیغات مناسب نیز توجه داشت و با درایت و هوشمندی از ارسال فله‌ای فرش‌ها و بدون توجه به اقتضائات روز پرهیز کرد. رییس مرکز ملی فرش ایران همچنین در دیدار و گفتگوی صمیمی با مدیر مسوول روزنامه عصر اقتصاد پس از شنیدن صحبت‌های ایشان اشاره‌ای به مجموعه اقدامات و برنامه‌های آتی مرکز از جمله: تلاش برای ارایه تسهیلات ارزان قیمت به پشتیبانان تولید فرش دستباف، آغاز پروژه تبلیغات برون‌مرزی فرش دستباف ایران با محوریت اروپا، برگزاری دوره‌های آموزشی مستمر برای ارکان زنجیره تأمین فرش دستباف در استان‌های مختلف، بازنگری و تسهیل در قوانین مالیاتی و گمرکی به سود فعالان فرش دستباف و... داشت. شایان ذکر است رییس مرکز ملی فرش ایران در این بازدید که فرصتی برای بحث و تبادل نظر درباره فرش دستباف ایران و همراه ساختن اصحاب رسانه با این هنر-صنعت را فراهم آورد به گفت‌وگو با مدیران و خبرنگاران خبرگزاری‌ها و روزنامه‌های ایرنا، ایسنا، مهر، تسنیم، میزان، عصر اقتصاد و گسترش تجارت پرداخت و از غرفه‌های مربوط به فرش نیز بازدید کرد.

یعنی نیازمند قوانینی هستیم که به تسهیل تولید و تجارت منجر شود، بر همین اساس همیشه نیاز به همراهی مجلس داشته‌ایم. وی با اشاره به اینکه قرار است فراکسیون فرش در مجلس شورای اسلامی تشکیل شود، تصریح کرد: در نشست اخیر، برخی مشکلات فوری در حوزه فرش مطرح شدند که از جمله آن، بازگشت فرش‌های صادراتی ما و دریافت حقوق گمرکی از آنهاست. با توجه به اینکه بازار آمریکا را پس از چندین سال تحریم دوباره به دست آوردیم فرش‌های قدیمی در انبارها وجود دارد که با سلیقه بازار هم‌خوانی ندارد و باید به کشور بازگردد. کارگر ادامه داد: به تازگی بازگشت این فرش‌های صادراتی به کشور نیازمند پرداخت حقوق گمرکی شده که این امر مورد اعتراض صادرکنندگان است. به طور معمول فرش‌های دستباف به صورت مستعمل صادر می‌شوند و حتی فرش‌های نو هم برای بازارهای صادراتی خاص کهنه‌شور یا دواشور می‌شوند و شکل مستعمل به خود می‌گیرند، بر همین اساس نباید در زمان برگشت عنوان کار کرده به آنها داده شود و ملزم به پرداخت حقوق گمرکی شوند. رییس مرکز ملی فرش دستباف ایران گفت: خوشبختانه با حضور رییس کل گمرک این مشکل مطرح شد و از این پس با قانونی که مصوب می‌شود ماده ۶۵ قانون گمرکی برای این فرش‌ها اعمال نخواهد شد و هر فرش دستبافت به صرف ایرانی بودن بدون رعایت مفاد ماده ۶۵ یعنی بدون پرداخت عوارض گمرکی و... مجاز است به کشور وارد و از گمرک ترخیص شود. به گفته وی، در برخی مبادی گمرکی تصمیم به متروکه شدن بخشی از همین فرش‌های مرجوعی گرفته شد که با همراهی آقای کرباسیان این موضوع هم رفع و قرار شد تا نهای شدن طرح پیشنهادی، عنوان متروکه به آنها اطلاق نشود. رییس مرکز ملی فرش دستباف ایران به مشکلات دیگر حوزه فرش مانند تسهیلات، تبلیغات، معافیت‌های مالیاتی صادرات، تسعیر نرخ ارز و... اشاره کرد و گفت: با توجه به تعدد مشکلات قرار شد با همکاری ۳ جانبه دولت مجلس و بخش خصوصی کمیته‌ای با محوریت مرکز ملی فرش دستباف ایران تشکیل و طرحی جامع برای بهبود تمام زنجیره تولید تا تجارت فرش به مجلس پیشنهاد شود تا با حمایت فراکسیون فرش و صنایع دستی مجلس بتواند حلال عمده مشکلات باشد. کارگر افزود: امیدواریم این طرح تا چند هفته آینده نهایی شود که در نهایت برای تصویب باید به صحن علنی مجلس برود.

نقش برجسته قالی از شمال تا جنوب

رسانیدند.

در نسل سوم نقاشان کرمانی به نام‌های محمدعلی شاه‌رخی پسر حسن‌خان، اکبر بهارستانی فرزند عزیزالله بهارستانی، عباس سروری، احمد کیوان، علی صوتی و حسین واعظی بر می‌خوریم.

اصفهان

در طراحی قالی اصفهان بی‌تردید باید ابتدا به نام «عیسی بهادری» اشاره شود. او پس از اتمام مدرسه کمال الملک، سال ۱۳۱۵ به سرپرستی هنرستان هنرهای زیبا اصفهان برگزیده شد؛ به مدت ۳۰ سال در این سمت شاگردان زیادی را در همه رشته‌های هنرهای تزئینی به‌ویژه در نقاشی و تذهیب و نقش قالی تربیت کرد و طرح‌های بسیار جالبی را به مجموعه طرح‌های ایرانی افزود؛ جواد رستم شیرازی، پورصفا، هوشنگ جزی‌زاده، محمود فرشچیان و جعفرقلی دادخواه همگی از دانش‌آموختگان این هنرستان و از شاگردان و همکاران او بودند.

احمد ارچنگ متولد ۱۲۹۳ شمسی هنرمند برجسته دیگری است که از او طرح‌های چشم‌نواز و زیبایی در نقش قالی‌بافی مانده است؛ شاگردان با استعداد این هنرمند به نام‌های عباس کرباسیون و رحمت‌الله شادمان در ادامه کار استاد هم اکنون به کار طراحی در اصفهان اشتغال دارند؛ جعفر رشتیان، طراح معروف دیگری در اصفهان که تا چندی پیش در قید حیات بود در زمینه طرح‌های منظره‌ای نمونه‌های بسیار با ارزشی از خود بر جای گذاشت. نمیتوان از نقش قالی اصفهان صحبت کرد و به نام حسین مصورالملکی متولد ۱۲۷۰ شمسی از نقاشان مشهور نقش قالی اصفهان اشاره نکرد.

کاشان

در دفتر طراحان بزرگ و صاحب‌سبک کاشان در ۱۱۰ سال اخیر ابتدا به نام رضا صانعی می‌رسید رضاخان که از پیشکسوتان

تکمیل و تعالی نقشه قالی ایرانی به مرور زمان صورت گرفته است. بنابر شواهد تاریخی، قالی‌های ایران تا حدود ۴۵۰ سال پیش مقارن سلطنت شاه طهماسب با طرح‌های هندسی بافته می‌شدند و شاید تا حدودی به تحقیق به‌توان گفت تنها بعد از این زمان بود که طرح‌هایی با خطوط منحنی و دوار در نقش قالی ایران وارد شد و در این زمان، هنر قالی مانند دیگر هنرهای زیبا به حد کمال خود رسید.

هنگام بحث درباره طراحان نقش قالی ایران اگر از گذشته‌های بسیار دور عهد صفوی که تنها نام انگشت شمار تنی چند از این هنرمندان از جمله رضا عباسی، میرک و سلطان محمد تبریزی بر صفحات تاریخ هنر ایران باقیمانده است بگذریم و ادامه بحث را با گذشتن از یک فضای خالی تاریخی به دوره پایانی عهد قاجاریه کشانده و تاریخ نقش قالی را از زمان نقاش بزرگ کرمان محسن خان شروع کرده و به زمان حال برسانیم، به نام بسیاری از هنرمندان نقش قالی و تذهیب بر می‌خوریم که حاصل تخیل و قدرت نقش‌آفرینی هنر قالی‌بافی ایران جلوه ابدی بخشیده‌اند. طراحان بزرگ نقش قالی ایران در ۱۵۰ سال اخیر در پنج مرکز مهم قالی‌بافی ایران به شرح زیر دسته‌بندی می‌شود:

کرمان

سر سلسله نقاشان بزرگ ایران، محسن خان نقاش معروف کرمانی است متولد سال ۱۲۱۱ شمسی و متوفی سال ۱۲۹۰ شمسی؛ فرزند این هنرمند بزرگ حسن‌خان یکی از طراحان نام‌آور و برجسته نقش قالی است. شاگردان حسن‌خان به ترتیب عبارتند از: زمان‌خان، احمد علی‌خان کربلایی، اکبر فدایی، کاشی نقاش، حاج محمد جعفر، عزیزالله بهارستانی، رضا بهره‌مند و حسین رسولی راوری که هر کدام از آنها با ابداع نقش‌های جدید و دل‌فریب هنر نقش قالی را در خطه کرمان به اوج کمال خود

سویی جسارت طراحان در ابداع فرم‌ها و رنگ آمیزی‌های جدید از ویژگی‌های منحصر به فردی برخوردار است. از قدیمی‌ها رسام ارژنگی و میر مصور، مینیاتوریست و نقاش قالی و از بنیان‌گذاران مدرسه صنایع مستظرفه تبریز بوده‌اند.

همچنین از استادان در گذشته می‌توان به حبیب‌الله امین افشار و محمد تقی خیابانی، ابراهیم رضایی، ابوالقاسم اماقانی، قلی نامی و اکبر برگی اشاره کرد و از هنرمندان دوران معاصر رضا اسکندری، غلامحسین خیابانی و محمد حسین بنام را می‌توان نام برد که هر کدام با ذوق و کوشش فراوان سعی دارند برگ جدیدی بر دفتر طرح‌های جاودانی قالی ایران بیفزایند.

مشهد

از طراحان مشهور و قدیمی مشهد می‌توان از عبدالحمید صنعت نگار متولد ۱۲۸۷ شمسی نام برد که طراح نقشه بسیاری از قالی‌های بافته شده در کارگاه عمو اوغلی بوده است، علی اکبر طرحچی، فرزند عباس طرحچی معروف به نگارنده نیز از طراحان قدیمی و پر سابقه مشهد است؛ از نسل جوان‌تر محمدحسین فخرالواعظین مهدوی متولد ۱۳۱۰ شمسی، فرزند شیخ عبدالکریم فخرالواعظین مهدوی، طراح و نقاش قدیمی کرمانی و احمد بهبودی و حسین شهیدی‌نژاد هستند که در گروه هنرمندان کارگاه‌های قالی‌بافی آستان قدس رضوی و شرکت سهامی فرش ایران قرار داشته و فعالیت دارند.

هنرمند نقش قالی است برمی‌خوریم. این هنرمند نام‌دار سال ۱۲۶۵ شمسی در شهر کاشان متولد شد. او مانند سایر هنرمندان هم‌عصر خود، نقاشی و طراحی را نزد میرزا احمد و برادرش میرزا علی اکبر آموخت و خیلی زود خود به مرحله استادی رسید. آثار او بیشتر به صورت دورنما و پرتره است. همکار و داماد او میرزا

نصرالله صانعی نقاش‌زاده نیز از استادان فن نقش قالی است که بیشتر در سبک کلاسیک کار می‌کرده است.

دبیرالصنایع، آقا رضا وفا و میرزا عباس صنیعی نیز از استادان فن هستند و هنر نقاشی قالی کاشان به مقیاس زیاد، مدیون ذوق و نوآوری و خلاقیت هنری آنان است؛ محمد و نظام افسری، دو تن از اعضای خانواده هنرمند افسری در کاشان هستند که در رشته نقش قالی به مرحله استادی رسیدند؛ کارهای این دو نقاش چیره دست بیشتر در مایه طرح‌های طبیعت و صورت سازی است.

در یادآوری سایر هنرمندان صاحب شهرت این رشته باید به نام‌های محمد صنیعی، فرزند میرزا عباس صنیعی و مرتضی درویش و بالآخره سید محسن صانعی فرزند رضا صانعی که در شهر مشهد به کار طراحی قالی اشتغال دارد اشاره شود.

تبریز

شهر تبریز میراث‌دار نگارگری مکتب تبریز است که خود همواره به عنوان نوآورترین شهر در طراحی قالی جهان مطرح بوده است. تبریز از سویی به واسطه قرار گرفتن در مسیر جاده ابریشم و ارتباط با کشورهای اروپایی و از

از گذشته‌های بسیار دور عهد صفوی که تنها نام انگشت شمار

تنی چند از این هنرمندان از جمله رضا عباسی، میرک و سلطان محمد تبریزی بر صفحات تاریخ هنر ایران باقیمانده است

آمار به کمک صادرات فرش قم نیامد

فقط ۰۰۰ درصد صادرات فرش کشور از استان قم انجام می شود

به گفته کارشناسان، در گمرک استان قم بیش از ۴۰۰ هزار دلار صادرات فرش دستباف ثبت شده است، درحالی که تنها ۵ تن از فعالان فرش استان اعلام کردند که بیش از ۲۹ میلیون دلار فرش به خارج از کشور صادر کرده‌اند. گفته می‌شود بیشتر تولیدات فرش قم از طریق استان تهران صادر می‌شود. مسئولان استان از صادرکنندگان فرش استان توقع دارند که تولیدات خود را از طریق گمرک قم به خارج از کشور صادر کنند چون از این طریق آمار صادرات فرش استان روند رو به رشدی پیدا خواهد کرد.

در این رابطه رییس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان قم با بیان اینکه حدود ۲۰ درصد صادرات فرش کشور از استان انجام می‌شود، می‌گوید: میزان صادرات فرش دستبافی که از گمرک استان قم صادر می‌شود بیش از ۴۰۰ هزار دلار است، اما ۵ نفر از صادرکنندگان برتر فرش استان در سال گذشته از گمرک تهران بیش از ۲۹ میلیون دلار فرش به خارج از کشور صادر کرده‌اند، براساس نظرات کارشناسی اعتقاد داریم که ۲۰ درصد صادرات فرش کشور برای استان قم است.

«احمد ذاکری» با بیان اینکه در ۷ ماهه امسال ۲۳ میلیون دلار فرش از قم صادر شده است، می‌افزاید: اگر صادرکنندگان فرش استان از گمرک استان، فرش صادر کنند آمار صادرات قم بیش از آمار اعلام شده افزایش پیدا می‌کند چون استان ظرفیت خوبی در عرصه صادرات فرش به خارج از کشور دارد.

اقتصاد مقاومتی، مسیری است برای تقویت تولید داخلی و کارآفرینی که در این میان سهم فرش در تحقق سیاست‌های اقتصاد مقاومتی در کشور چشمگیر است.

فرش با ویژگی‌های شاخص اقتصادی خود و به‌ویژه با دارا بودن ارزش افزوده فراوان، نقش و سهمی شایان توجه در اقتصاد مقاومتی دارد. فرش دستباف این امکان را دارد که در موضوع اقتصاد مقاومتی و در شرایط سخت اقتصادی به یاری اقتصاد و اشتغال در کشور بیاید و باعث ارزآوری و ارزش افزوده برای کشور شود. با توجه به اهمیت و جایگاه این کالا، به نظر می‌رسد برای توسعه تولید و صادرات فرش دستباف ایرانی باید تمامی جوانب بررسی و توجه به این مقوله نیز بیشتر شود. در این میان اگرچه صنعت فرش از دیرباز بین روستاییان استان قم رواج داشته و تولید فرش در این استان، به شکل مناسب انجام می‌شود، اما با این حال این استان در این حوزه نتوانسته جایگاه مناسبی پیدا کند.

کارشناسان معتقدند، در حالی که سال گذشته ارزش صادرات فرش کشور حدود ۲۹۰ میلیون دلار بود، تنها ۴۴۱ هزار دلار از گمرک استان قم فرش به خارج از کشور صادر شده است. هرچند که در ۷ ماهه امسال ۲۳ میلیون دلار فرش از قم صادر شد که این میزان صادرات جهش خوبی است، اما هنوز مسئولان استان قم در زمینه آمار صادرات فرش قم دچار چالش هستند.

اگر
صادرکنندگان
فرش استان
از گمرک
استان، فرش
صادر کنند
آمار صادرات
قم بیش از
آمار اعلام
شده افزایش
پیدا می‌کند
چون استان
ظرفیت خوبی
در عرصه
صادرات فرش
به خارج از
کشور دارد

قرار دهیم.

کارگر اظهار می‌کند: در سال‌های گذشته بیمه چتر حمایتی خود را بر روی فرش‌بافان به طور کامل گسترده نکرده بود و اعتبارات و سهمیه بیمه‌ای پاسخگوی قالی‌بافان نبود. طبق قانون ۲۰ درصد از حق بیمه قالی‌بافان برعهده دولت است اما بحث‌های سلیقه‌ای مشکلات زیادی را برای قالی‌بافان ایجاد کرده که از نمایندگان مجلس خواستار رسیدگی هستیم و امیدواریم نگاه مثبتی به بیمه داشته باشند.

رییس مرکز ملی فرش ایران خاطر نشان می‌کند: افرادی که قالیباف نیستند و از مزایای بیمه استفاده می‌کنند باید حذف شوند تا قالیبافان واقعی از این سهمیه استفاده کنند. در این زمینه بازرسی‌ها باید منصفانه باشد. اگر حمایت از قالی‌بافان در قالب وام اتفاق بیفتد می‌توان تحولات خوبی در صنعت فرش ایجاد کرد. توسعه صنعت فرش نیاز به همدلی و تعامل و همراهی همه دستگاه‌های اجرایی در حمایت از تولیدکنندگان دارد.

نکته پایانی

هرچند که صنعت فرش کشور، با رشد صادرات همراه بوده و روزه‌های امید را برای توسعه این بخش در کشور فراهم کرده است، به طوری که ۱۷ درصد رشد ارزشی و ۱۱ درصد رشد وزنی در صادرات فرش کشور داشته‌ایم، اما به گفته کارشناسان، این رشد راضی‌کننده نیست. کارشناسان بر این باورند که باید تلاش کنیم با عرضه فرش‌های نفیس و باارزش به بازارهای جهانی همچنین با رفع مشکلات و تنگناهایی که در این زمینه وجود دارد این رشد بیشتر شود و در سال‌های آتی نیز تداوم داشته باشد تا فرش ایرانی به جایگاه واقعی خود برسد.

وی با اشاره به پروژه ساخت نمایشگاه دائمی فرش استان قم ادامه می‌دهد: ساخت این پروژه یکی از مصوبات سفر رهبر معظم انقلاب به استان بود، حدود ۱۰ میلیارد تومان برای ساخت نمایشگاه دائمی قم هزینه شد، در حال حاضر سالن داخلی و نمای نمایشگاه آماده است، ولی باید بحث تاسیسات نمایشگاه هم راه بیفتد.

ذاکری تصریح می‌کند: حدود ۵ میلیارد تومان برای محوطه‌سازی نمایشگاه دائمی فرش استان قم اعتبار نیاز داریم، یکی از بحث‌های مطرح شده در استان، بحث ماده ۲۷ است که براساس این ماده امکان واگذاری پروژه‌های عمرانی در قم به بخش خصوصی وجود دارد. رییس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان قم با بیان اینکه جلسات خوبی برای واگذاری نمایشگاه دائمی فرش استان با بخش خصوصی برگزار شده است، تاکید می‌کند: سیاست استان این است که نمایشگاه دائمی فرش استان به اتحادیه یا فعالان این عرصه واگذار شود. وی اظهار می‌کند: آخرین تصمیم این بود که خوشه فرش استان قم در بحث نمایشگاه دائمی فرش استان ورود کند، خوشه فرش به صورت تخصصی در این عرصه فعالیت می‌کند بنابراین لطمه‌ای به این نمایشگاه وارد نخواهد شد.

ذاکری با اشاره به تاثیر نمایشگاه دائمی فرش استان قم در صادرات فرش خاطر نشان می‌کند: اگر نمایشگاه دائمی فرش استان افتتاح شود و توانمندی قم در آن عرضه شود، این نمایشگاه می‌تواند به صادرات فرش استان کمک کند.

رییس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان قم با اشاره به وضعیت تولیدکنندگان فرش در استان یادآور می‌شود: ۲۷ هزار کارت تولید فرش را در استان قم برای بافندگان صادر کردیم و هم‌اکنون ۴۰ هزار نفر به صورت مستقیم و غیرمستقیم در عرصه تولید فرش در استان اشتغال دارند. خوشبختانه فرش قم نقش زیادی در ایجاد اشتغال در استان دارد.

ارزش آفرینی ۱۷ برابری فرش

این شرایط در حالی در استانی همچون قم وجود دارد که به نظر می‌رسد مشکلات اینچنینی در سایر استان‌ها نیز وجود دارد و با مشکلات دیگری همچون بیمه نیز دست به گیربان هستند.

رییس مرکز ملی فرش ایران در این رابطه با بیان اینکه صادرات فرش دستباف کشور در ۷ ماهه امسال ۱۶۷ میلیون دلار به وزن ۲۹۰۰ تن به بیش از ۸۰ کشور دنیا انجام شد، می‌گوید: در کشور ما فرش دستباف به عنوان تولید بومی و ملی و هنر اصیل در اشتغال‌زایی نقش سازنده‌ای در تحقق اقتصاد مقاومتی دارد هرچند فرش دستباف در سال‌های گذشته با مشکلات و تنگناهای زیادی مواجه شده است. "حمید کارگر" با بیان اینکه صادرات فرش کشور نسبت به سال گذشته ۱۷ درصد رشد ارزشی و ۱۱ درصد رشد وزنی داشته است، می‌افزاید: صادرات فرش ایران به ایالات آمریکا در بهمن سال گذشته از سرگرفته شد و بازاری که ۵ سال به روی فرش ایران بسته بود گشوده شد اما با قیاس آمار در وزن و ارزش می‌بینیم فرش‌هایی که به بازار هدف می‌روند، باکیفیت نیستند بلکه فرش‌های ارزان با کیفیت پایین هستند که صادر می‌شوند.

رییس مرکز ملی فرش ایران بیان می‌کند: اگر چه روند صادرات خوب است اما نباید اسیر خوش‌بینی خام شویم، باید تلاش کنیم فرش‌های نفیس و باارزش را به بازارهای جهانی عرضه کنیم، همچنین تنها در بند آمار نباشیم و توجه به کیفیت را در راس

گره گره فرش
ایرانی
نشان دهنده
فرهنگ و
قومیت ماست.
بنابر این باید
این گره ها را در
طول زمان نگاه
کنیم تا گذشته
آن را دریابیم

فوق العاده ای است تا بتوانیم بصورت حرفه ای سن فرش و دوره مربوط به نقوش آن را تخمین بزنیم. البته ذکر این نکته لازم است که برخی از فرشهای امروزی بصورت مصنوع و با فعل و انفعالات مختلف به شکل فرشهای کهنه درآمده و تنها نمایی از یک فرش قدیمی را دارا می باشند.

*در مورد اساتید خبره فرش برایمان بگویید؟

در حوزه فرش، اساتید مجرب و ارزشمندی در حال فعالیت می باشند. اساتیدی که معلومات فراوانی از فرش دستباف را در طی سالها گردآوری کرده و از دانش فوق العاده ای در این زمینه برخوردارند. اما نکته مهم آنست که برای شناخت و ارزیابی یک فرش همان اندازه که دانش و معلومات لازم است تجربه ای قوی نیاز است تا شما بتوانید فرش و نقوش آنرا حس کنید.

به بیان دیگر اساتید فن به مرور زمان چنان با فرش و نقوش آن آشنا می شوند که پیش و بیش از آنکه با تکیه بر معلومات خود آنرا ارزیابی کنند، فرش را حس می کنند و حال و هوای آنرا به بیان می آورند. بنابراین در فرش دستباف ایرانی استاد فن به همان اندازه که فرش را از لحاظ علمی می شناسد به همان اندازه آنرا حس می کند و این حس به مرور زمان بین شخص و فرش به وجود می آید. نوع ارتباط حسی حاکم بر فرش ایرانی چیزی است که امروزه ثابت شده است. البته همین تجربه ها و بررسی ها به مرور به صورت مطالب علمی گردآوری شده و در اختیار علاقمندان قرار می گیرد. اما این به معنی آن نیست که تنها با مطالعه کتابها و مقالات و دیدن تصاویر بتوانیم به شناخت کاملی از فرش ایرانی دست یابیم. بلکه فعالیت و تجربه در این مسیر بسیار ارزشمند بوده و امکان حسی فوق العاده ای در متخصص ایجاد می کند تا بتواند همه آنچه را که یک فرش بصورت علمی و حسی به او می دهد درک و دریافت نماید. به همان اندازه که به صورت علمی فرش را می شناسید نیاز به درک حسی آن دارید، این حس به مرور زمان بین شما و فرش به وجود می آید و در مورد فرش ایران ارتباطات حسی است که به آن معنا می دهد.

گره گره فرش ایرانی نشان دهنده فرهنگ و قومیت ماست. بنابر این باید این گره ها را در طول زمان نگاه کنیم تا گذشته آن را دریابیم.

علی بادامبرجاء از صادرکنندگان فرش دستباف ایران با ما سخن می گوید.

* به نظر شما ارزش فرشهای تاریخی ایران زمین چگونه مورد بررسی قرار می گیرد؟

قیمت و ارزش فرشهای قدیمی بستگی مستقیم به اصالت و کیفیت بافت فرش دارد. فرشی در طول زمان دارای ارزش فوق العاده می گردد که دارای بافت اعلا و اصالت طرح و رنگ و نقشه باشد. اگرچه تمامی دستبافته های ایران زمین دارای ارزش هنری بوده و یادگاری از چیره دستی هنرمندان سرزمین مان هستند، اما فرشهایی که از کیفیت بافت بهتر و طرح و نقشه های ارزشمندی برخوردارند به مرور زمان دارای ارزش بسیار بالاتری می گردند.

بسته به اصالت، کیفیت و نقوش استفاده شده ارزش فرشها متفاوت است. چگونگی تشخیص فرش کهنه از فرش نو مقوله ای کاملاً پیچیده است. فرشها در اثر مرور زمان دچار تغییراتی به خصوص در رنگ می گردند. به این صورت که در طول زمان رنگها در فرش پخته تر شده و عمق بیشتری می یابند.

کسانی که مهارت ویژه ای در این خصوص دارند به صورت حسی تجربه فوق العاده ای در حس کردن این موارد و تخمین سن فرش از روی تغییرات آن دارند. همچنین می توان از سبک بافت، نوع نقوش استفاده شده در فرش، میزان فرسایش فرش و یا موارد دیگر به سن حدودی فرش پی برد.

* فرشها دارای نقوش مختلفی در دوره های مختلف هستند، چگونه می توان از نقوش فرشها در دوره های

پیشین پی به قدمت تقریبی فرش برد؟
در دوره های مختلف، نقوش فرش متفاوتی داشته ایم، طبیعتاً برای بررسی و ارزیابی نقوش یک فرش نیاز به دانش و آگاهی

نعمت زاده در نمایشگاه فرش:

حمایت مادی و معنوی از صنعتگران فرش

می‌شود.

در پایان "مهندس نعمت‌زاده" وزیر صنعت و معدن نیز اعلام نمود ما می‌توانیم مادی و هم معنوی صنعتگران فرش را حمایت کنیم، از این رو به جلسات و نشست‌های بیشتری برای رسیدن به این برنامه‌ها نیاز است.

احمد کریمی اصفهانی در هنگام بازدید نعمت‌زاده وزیر صنعت و معدن و تجارت از نمایشگاه فرش گفت: ما معتقدیم فرش هیچ‌گونه ایرادی ندارد. امروز فرش‌های ما برای ترمیم به کشور ترکیه می‌رود. در صورتی که اگر این‌ها در ایران ترمیم گردد اشتغال‌زایی برای مردم کشور خودمان خواهد بود. به گزارش فصلنامه فرش رییس اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان فرش ایرانی اضافه کرد: باید در انجام کارها تسریع شود تا کارها به متروکه نرود و در زمینه هزینه فرودگاهی نیز مشکل داریم که باید هزینه‌های آنها کمتر شود. ما به بازارهای جدید تبلیغات و کارشناسی و هدفمند نیاز داریم.

وی افزود: ۲ میلیون تولید با ۷۰ میلیون جمعیت داریم. اگر ۵ درصد آن را در جهان فرهنگ‌سازی کنیم و این ۲ میلیون ترکیه به ۱۰ میلیون می‌رسد و تقریباً اشتغال پایدار ایجاد

در خانه هر ایرانی دار قالی به پا کنیم

قالی برقرار باشد و هر کس به سهم خود در این وادی فعالیت کند.

وی گفت: نگاه هنری و ارزشی به فرش از جانب مردم رضایت‌بخش است، اما متأسفانه شبکه‌های مجازی سرگرمی‌های این‌چنینی افراد به ویژه جوانان را از روی آوردن به هنر اصیل و زمان گذاشتن برای آن باز می‌دارد. طالب‌زاده در پایان تصریح کرد: کارهای تبلیغاتی و رسانه‌ها و مطبوعات در توجه بیشتر مردم به این هنر تأثیر دارد و نباید از آن غافل شد.

نگاه هنری مردم نسبت به فرش نگاه ارزشی و قابل احترام است.

زهره طالب‌زاده در گفتگو با خبرنگار فصلنامه فرش گفت: من به عنوان یک کارآفرین و تولید کننده فرش دلم می‌خواهد حمایت بیشتری از این هنر و صنایع دستی کشور شود، چرا که هنرجویانی که به این حرفه رو می‌آورند و با انگیزه کار می‌کنند امید دارند که محصول تولیدی‌شان با بالاترین قیمت‌ها در بازار فروخته شود، ولی متأسفانه این اتفاق نمی‌افتد. به عنوان مثال وقتی در خانه‌ای ۳ تابلو فرش بافته می‌شود حق‌الزحمه کافی به بافنده داده نمی‌شود و او هم مجبور می‌شود تابلوها را در خانه نگه دارد.

وی افزود: خیلی خوب است که امتیاز ویژه‌ای برای بافنده‌ها در نظر گرفته شود و تولیدات آنها به قیمت خریداری شود که اگر این اتفاق بیفتد بی‌شک بازار فرش از رکود خارج خواهد شد.

طالب‌زاده یادآور شد: بحث فروش در هنر فرش بسیار اهمیت دارد چرا که وقتی بافنده ببیند تابلویی که زمان زیادی برای آن گذاشته باید مدت‌ها بماند و در نهایت به نصف قیمت فروش رود دل‌زده می‌شود سراغ دار قالی نمی‌رود. در شرایط این‌چنینی تولید داخلی افت می‌کند و نبود حمایت کافی و اتحادیه‌ای که نظارت داشته باشد و آثار خود را به قیمت بخرد بافنده‌ها را کم کار می‌کند.

وی اظهار داشت: به اعتقاد من جذب هنرجو در زمینه فرش خوب بوده و افراد زیادی به این هنر علاقه نشان می‌دهند و جذب این وادی می‌شوند. فراخوان‌های مؤسسات آزاد خود سازمان میراث فرهنگی فاکتور ثبت و مهمی است که خوشبختانه فعالیت در این عرصه را برای هنر هموار می‌سازد با توجه به اینکه فرش هنر اصیل ما است باید در خانه هر ایرانی یک دار

کاری کنیم فرش ایران به خانه جهانیان باز گردد

همواره مطرح کرده‌ایم که متأسفانه تا به حال به نتیجه نرسیده است. در این مدیریت چگونگی حمایت از تولید و صادرات می‌تواند به صورت شفاف در یک مجرای تخصصی تعریف شود. دیگر با برآوردهای سلیقه‌ای و گاهی تبعیض‌آمیز تولیدات نمی‌توانند نقش‌آفرینی کنند؛ جالب این‌که امروز برخورد با مقوله فرش استان به استان متفاوت و کاملاً سلیقه‌ای اتفاق می‌افتد و فعلاً تولید فرش در یک سردرگمی بی‌پایان و گاهی با اجحاف بسیار روبه‌روست؛ زمانی که تشکیلات منسجم و با برنامه‌ریزی نداشتیم تا در تولید فرش اعمال برنامه و مدیریت کند دیگر چه انتظاری از تولید، سلیقه و صادرات می‌توان داشت!

در این رابطه بازارهای بسیاری در اروپا و آمریکا از دست‌تجارت خارج شده و نسل گذشته که سفیر فرهنگی و تجاری فرش ایران بودند، کاملاً در حال فروپاشی است و متأسفانه به ندرت جایگزینی برای آن‌ها، آن‌هم در سطح خیلی پایین اتفاق می‌افتد. بنابراین این سرمایه‌ها از دست می‌رود که برای حفظ جایگاه این گنجینه‌ها باید یک برنامه عاجل تدوین و اجرایی شود.

نمایشگاه‌ها محل تبادل اطلاعات، وضعیت‌سنجی بازارها، ارائه آخرین دستاوردهای یک تولید هنری و تعریف و تطبیق دکوراسیون‌ها با فرش است. امروز برماست که در این رویدادها از فرصت‌ها چنان استفاده کنیم که نه تنها رضایت مشتریان خود را برای استفاده از فرش ایرانی، با توجه به نقطه قوت‌های هنری و بسیار بالا جلب کنیم، بلکه باید بتوانیم مشتریان جدیدی را نیز جذب نماییم. فرش ایران پتانسیل پاسخ‌گویی به تمام سلیقه‌ها، تزیینات، منزل‌آرایی‌ها و دکوراسیون‌های متفاوت را دارد. فرش ایران هم از نظر قیمت و هم از نظر طرح و رنگ بالاترین نوسان را می‌تواند برای رضایت و خواست مشتریان داشته باشد. اگر صاحبان این حرفه در یک مدیریت واحد و با برنامه بسیار دقیق کارشناسی جمع شوند، می‌توانند پاسخ خواست مشتریان خود را در همه نقاط جهان به درستی و به میل مشتری عملی سازند. چرا که اوج قوت فرش ایران در تعدد رنگ، سبک بافت، جنس فرش، طرح، رج‌شمار و سایز فرش عالی‌ترین شکل تولید یک زیرانداز و حتی یک کالای تزیینی تعریف می‌شود. امیدوارم نمایشگاه‌ها آغازی دوباره برای رونق فرش ایران با افق روشن برای حضوری دوباره در منازل جهانیان باشد.

اسماعیل چمنی

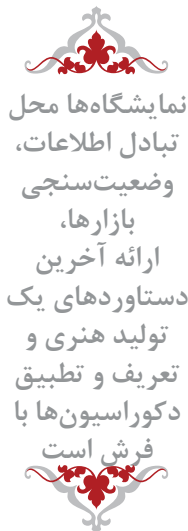
رئیس اتحادیه بافندگان و تولیدکنندگان فرش دست‌باف تبریز

در ارتباط با بسط و توسعه اقتصاد مقاومتی در جامعه کنونی ایران، هنر صنعت فرش برای عملی کردن فرمایش رهبری می‌تواند نقش به‌سزایی در حوزه خود ایفا کند. نکته قابل‌تعمق این‌که، این امر در ادوار گذشته سیاسی هم چنین بوده؛ به طوری که وقتی دولت‌ها در بحث صادرات ارزآور و به‌خصوص نفت، دست‌شان کوتاه می‌شد، رو به توسعه صادرات فرش می‌آوردند.

از سال‌های بسیار دور فرش به عنوان اولین کالای صادراتی غیرنفتی، در بحث اشتغال آسان و بحث صادرات مورد توجه بوده و بر این اساس هم کشورهای رقیب برنامه‌های پایدار بر مبنای توسعه در این عرصه داشته‌اند. در حالی که ما از این قضیه غافل شده‌ایم؛ غفلتی که باعث سست شدن زیرساخت‌های اصلی تولید و عرضه فرش شده است.

اگرچه روابط سیاسی و اقتصادی بین‌المللی در این موضوع بی‌تأثیر نبوده، ولی ناکارآمدی مدیریت فرش، فرافکنی در هدایت تولید توسط ارگان‌ها و مراجع ذی‌ربط، تعدد تشکیلات فرش‌شی، عدم هماهنگی آن‌ها برای یک برنامه واحد، بحث تعاونی‌ها و تداخل وظایف مواردی هستند که دست به دست هم داده و این حرفه را امروز واقعاً زمین‌گیر کرده است. از طرفی فقدان هماهنگی در تولید و توجه نداشتن به سلیقه و خواست مشتری که از نظر طرح، رنگ و قیمت هم می‌توانست مؤثر واقع شود، موجب خارج شدن فرش ایران از گردونه تجارت بین‌المللی شده است. البته امروز با توجه به سابقه بسیار طولانی فرش ایران در بازارهای خارجی، این خلاء کاملاً ملموس و قابل‌رؤیت است.

مدیریت واحد فرش بحثی است که از سال‌ها قبل

نمایشگاه‌ها محل تبادل اطلاعات، وضعیت‌سنجی بازارها، ارائه آخرین دستاوردهای یک تولید هنری و تعریف و تطبیق دکوراسیون‌ها با فرش است. امروز برماست که در این رویدادها از فرصت‌ها چنان استفاده کنیم که نه تنها رضایت مشتریان خود را برای استفاده از فرش ایرانی، با توجه به نقطه قوت‌های هنری و بسیار بالا جلب کنیم، بلکه باید بتوانیم مشتریان جدیدی را نیز جذب نماییم. فرش ایران پتانسیل پاسخ‌گویی به تمام سلیقه‌ها، تزیینات، منزل‌آرایی‌ها و دکوراسیون‌های متفاوت را دارد. فرش ایران هم از نظر قیمت و هم از نظر طرح و رنگ بالاترین نوسان را می‌تواند برای رضایت و خواست مشتریان داشته باشد. اگر صاحبان این حرفه در یک مدیریت واحد و با برنامه بسیار دقیق کارشناسی جمع شوند، می‌توانند پاسخ خواست مشتریان خود را در همه نقاط جهان به درستی و به میل مشتری عملی سازند. چرا که اوج قوت فرش ایران در تعدد رنگ، سبک بافت، جنس فرش، طرح، رج‌شمار و سایز فرش عالی‌ترین شکل تولید یک زیرانداز و حتی یک کالای تزیینی تعریف می‌شود. امیدوارم نمایشگاه‌ها آغازی دوباره برای رونق فرش ایران با افق روشن برای حضوری دوباره در منازل جهانیان باشد.

اگر صاحبان این حرفه در یک مدیریت واحد و با برنامه بسیار دقیق کارشناسی جمع شوند، می‌توانند پاسخ خواست مشتریان خود را در همه نقاط جهان به به درستی و به میل مشتری عملی سازند.

برای بازار فرش کم کاری کردیم

من تنوع نقشه چندانی نمی‌بینیم در حالیکه می‌توانستیم نقش‌های سنتی مدرن را در این قسمت هم به کار ببریم.

*** امروزه بیشتر جوانها فرشهای مدرن دوست دارند، اما بیشتر فرشهایی که تولید می‌شوند هنوز نقشه فرش زمان مادربزرگ‌هاست. چرا؟**

من معتقدم یک زبان مشترک بین جوانان و فرش باید بوجود بیاوریم تا از فرش‌های دستباف استفاده کنند. نوآوری یعنی ساختن روی پایه‌های اصالت اما با امکانات نو و نه فرو ریختن. در فرش و نقشه فرش نیز همین اتفاق افتاده است. کسی که قرار است نوآوری در فرش ایران بکند باید فرش سنتی ایران را بخوبی بشناسد و در آن از «تلفیقی» به «وحدت» برسد که در نمایشگاه این اتفاق در حال افتادن است و آن را می‌بینیم. جوانانی آمده‌اند که طرح‌های نو ارائه می‌دهند، ولی پایه کارشان یک طراحی سنتی فرش ایران

گفتگو با دکتر امیرحسین سعیدی مدیر مسئول و سردبیر نشریه «دنیای فرش» که متأسفانه به علت رکود بازار فرش دستباف در دنیا چند سالی است منتشر نمی‌شود!

*** آیا فرش دستباف ایران دچار رکود هست یا نه؟**

فرش از نظر کیفیت دچار رکود نیست، می‌توانم بگویم در طول چند سالی که در کنار فرش بودم، کیفیت تولید فرش دستباف در ایران خوشبختانه بالا رفته است؛ اما متأسفانه از نظر اقتصادی بازار فروش فرش ایران کم شده است که این امر دلایل متعدد دارد که اصلی‌ترین دلیل آن این است که خودمان نتوانستیم بازار را حفظ

کنیم. تبلیغات خوب نداشتیم، امکانات خوب نیاوردیم، آدمهای درست را برای مدیریت آن انتخاب نکردیم، در اکثر موارد غیر فرش‌ها مسئول بودند، خودمان دست به دست هم دادیم و بازار فرش را خراب کردیم، نوآوری‌ها دیر انجام شد. وقتی در بازار بین‌المللی می‌خواهیم بازی کنیم، باید شیوه رفتار در آن بازی را هم بلد باشیم. متأسفانه مجموعه این عوامل را نتوانستیم به کار بگیریم و عملی کنیم؛ نهایتاً بازار فرش ایران دچار رکود شد.

*** به نظر شما برجام می‌تواند در زمینه بازار فرش مؤثر باشد؟**

من امیدوارم که «برجام» در کشور ما نتیجه بدهد و موجب رونق بازار جهانی فرش دستباف ایران هم بشود. این اتفاق البته به شرطی می‌افتد که محکم و آماده وارد بازار بشویم و شیوه‌های بازاریابی را هم بلد باشیم تا جایگاه درخشان فرش دستباف ایران را در بازار جهانی دوباره پس بگیریم!

*** واردات نخ و پشم از خارج کشور داریم، علت آن چیست؟**

برای اینکه تولید داخلی مواد اولیه، کفاف بازار را نمی‌دهد. اما تأسف بار این است که ما کالاهایی وارد می‌کنیم که مرغوب نیست و نخ و پشمی که پلاستیک دارند. سالها پیش که در فرشهای منطقه آذربایجان نخ با درصدی از «پولی استر» کاربرد داشت، وقتی که در کشورهای اروپایی به خانه‌ها می‌رفت، چون حرارت را آنها از زمین می‌گیرند جمع و چروکیده می‌شد و این مسأله باعث از دست رفتن بازار ما شد. خوشبختانه در سال‌های اخیر ما به طرف کیفیت حرکت کردیم، کمیت بازار هم باید به مرور به دست بیاید.

فرش ابریشم برای پهن کردن روی زمین و انداختن زیر پا نیست، کشورهای حوزه خلیج فارس فرش‌های ابریشم را می‌خرند، اما در اروپا فرش ابریشم آن قدر نمی‌فروشد، برای اینکه اروپایی‌ها نیز فرش را روی زمین می‌اندازد تا معنای درست «فرش» را بدهد. در فرش‌های ابریشم

است و اغلب فرش‌های مدرن هم پایه سنتی دارند. به عنوان مثال امروز موسیقی تلفیقی هم ساخته می‌شود که جوانان تولید کننده آن هستند و تلفیقی است از موسیقی سنتی و امروزی ایران که بر پایه همان موسیقی ردیفی استوار است.

*** در گفت‌وگویی که با رئیس اتحادیه فرش دانمارک داشتیم، از اینکه نمونه‌های تلفیقی کشور ما جالب نیست می‌گفت؛ راهکار چیست؟**

کسی که نقشه فرش ایران را طراحی می‌کند باید سنت ایرانی را به درستی بشناسد. ما فرش سنتی ایران را در اروپا فروختیم و آنها به این صورت عادت کردند. لذا باید همچنان این سلیقه و عادت را رعایت کنیم. امروز می‌توانم بگویم فرشهای تولید شده با مواد طبیعی یا «ارگانیک» فروش خوبی در بازارهای جهان دارند و نقشه‌های مدرن اما اصیلی هم دارند.

*** همیشه می‌گوییم که ما روی فرش به دنیا می‌آییم و روی فرش هم از دنیا می‌رویم. اگر بخواهیم کودکان خود را با فرش آشتی دهیم، این ساماندهی را چگونه باید برنامه‌ریزی کنیم؟**

ما در هنرهای دیگر فرش ایران را درست مطرح نمی‌کنیم، همانگونه که دنیا هم فرش ایرانی امروز را به درستی نمی‌شناسد. حتی در فیلم‌های ایرانی که تولید می‌شوند و بسیاری از آنها در خارج هم به نمایش در می‌آیند، فرش دستباف ایران درست به کار گرفته نمی‌شود. فیلمی با عنوان «فرش ایرانی» به سفارش مرکز ملی فرش ایران با حضور ۱۶ فیلمساز نامدار ایرانی ساخته شد که من چندبار آن را دیده‌ام و می‌توانم بگویم جز سه چهار تن بقیه فیلمسازان بزرگ ما اصلاً فرش دستباف ایران و پیشینه آنرا نمی‌شناسند. این امر حتی هنگام پیش تولید فیلم هم که ما با این هنرمندان صحبت میکردیم، مشهود بود و آنها با الفبای این هنر/صنعت نامدار ایرانی آشنا نبودند!

در آیین ثبت جهانی تابلوفرش «سردرود»

صحبت‌های احد عظیم زاده صادر کننده برتر فرش کشور

از طرح‌ها و نقشه‌های متنوع برخوردار است و این خود مسبب این می‌شود که خلاقیت‌هایی را به کار ببرند که جاهای دیگر قابلیت رقابت را ندارند و نمی‌توانند انجام دهند.

در حال حاضر بنده ۴ فرش دارم که زحماتش بر عهده آقای علیپور است.

یکی ۲۰*۲۰ جفت ۴۰۰ متری است که مجموع جفت آن ۸۰۰ متر مربع است.

یکی ۳۰*۲۰ جفت ۶۰۰ متری است که مجموع جفت آن ۱۲۰۰ متر مربع است.

و در مجموع ۴ عدد فرش ۲۰۰۰ متر است. تمام این فرش‌ها یک رنگ و یک نقش دارند. جالب این که در هر جا صحبت می‌شود همه می‌گویند که پیش فروش کرده‌ام. اما ریسک من در زمینه فرش دستیاف بالا است و اینکه سفارش کسی هم نیست.

نکته دیگر اینکه یکی از خیانت‌هایی که قبل از انقلاب صورت گرفته است اینکه تمامی نقشه‌های ما هیچ کجا به ثبت نرسیده و این مسأله باعث جعل و کپی برداری از طرح و نقش‌های ایرانی شده است. البته بعداً به این نتیجه رسیدند که تنها با طرح نمی‌توان کاری از پیش برد و حس و زیبایی که در فرش‌های دستیاف ایرانی است حاصل تجربه ۳۰۰۰ ساله و انتقال سینه به سینه آن و همچنین داستان معجزه‌گر هنرمندان ایرانی است.

بنده در مصاحبه دو سال قبل خود در نمایشگاه دمو تکس آلمان در جواب خبرنگار آلمانی که پرسید: شما به عنوان تولیدکننده بزرگ و صادرکننده برتر ایرانی بگویید که چرا فرش دستیاف ایران در دنیا طرفداران زیادی دارد با توجه به اینکه از نظر قیمتی هم فرش بسیار گران‌قیمتی است، گفتیم: اگر از تمام موزه‌های دنیا بازدید کنید تمامی فرش‌های قدیمی و آنتیک آنها ایرانی است، نه هندی، یا پاکستانی، چینی، نپالی، و یا حتی ترک نیست.

فرش ایران با قدمت و اصالت خود همیشه اول و خاص بوده، هست و خواهد بود. پس این مقایسه، اساساً غلط است. فرش‌های کشورهای دیگر اگر دستیاف باشد تازه می‌توان آنها را با فرش‌های ماشینی ایرانی مقایسه نمود. صد سال است که این کالا در کشورهای دیگر تولید می‌شود و هنوز امتحان خود را پس نداده و نخواهد داد.

اتفاق جالبی که به تازگی در سردرود افتاده و جا دارد بنده به مردم این شهر تبریک بگویم این است

من هم در زمینه فرش اطلاعات دارم و هم در مورد آن حرف‌های بسیار دارم. خیلی ناراحت شدم که چرا از استاد رسام عرب زاده که به‌عنوان «پدر فرش ایران» است شناخته می‌شوند، اسم برده نشد و از طرف دیگر خوشحالم که که امروز خانم ژیلایا عرب‌زاده مدیر موزه فرش عرب زاده در این مراسم حضور دارند.

در مورد فرش دستیاف ایران باید گفت با اینکه همه جای ایران «سرای فرش و نقش» است، اما بعد از انقلاب اسلامی، آذربایجان حرف اول را در حوزه صنعت فرش دستیاف داشته و کارهای بزرگی هم در این زمینه شده است. همان‌طوری که مستحضرید و پیشکسوتان ما در این حوزه مطلع هستند قبل از انقلاب، اصفهان حرف اول را می‌زد اما در حال حاضر در رتبه سوم قرار دارد.

بنده به عنوان عضو اتحادیه و یکی از اعضای هیئت مدیره صادرکنندگان فرش دستیاف ایران نیز هستم. در جلساتی که در آن حضور پیدا می‌کنم همیشه این جمله را بیان کرده‌ام که در حوزه فرش دستیاف رتبه اول تبریز است، رتبه دوم قم و رتبه سوم اصفهان است. با این حرف عمدتاً به اعتراض همکاران و دوستان مواجه می‌شوم، اما برای این جمله دلایلی دارم.

اول اینکه بازار تبریز، خود را با بازار جهانی هماهنگ کرده و بر اساس تحقیق و مطالعات میدانی نسبت به خواست بازار اعم از رنگ و طرح و نقش و حتی ابعاد دلخواه مشتری، فرش دستیاف را روانه بازار می‌کند. لازم است بگوییم تبریز از آرشو بسیار غنی و کاملی

در ژاپن فردی را دیدم که در حال قلم‌زنی روی فلز بود، من گفتم چه قدر این کارگر زحمت می‌کشد. دوست ژاپنی ما گفت اگر بفهمد شما این جمله را به او گفته‌اید بسیار ناراحت می‌شود، زیرا او خالق یک اثر است و یک هنرمند نامیده می‌شود.

از هیچ حمایتی دریغ نکنم. این امر علاوه بر اعتقاد شخصی خودم می‌باشد، و براساس فرمایشات مقام معظم رهبری که فرمودند: باید از تولید ملی حمایت نموده و همچنین از صادرات این تولیدات نیز پشتیبانی گردد. من در حوزه تخصص خودم از این کار حمایت می‌نمایم.

این نه تنها وظیفه من، بلکه وظیفه همه تولیدکنندگان و صادرکنندگان، چه در این حوزه و چه در زمینه‌های دیگر می‌باشد. تمام کسانی که دلشان برای این مملکت و سربلندی آن می‌تپد باید این مسئله را سرلوحه کار خود قرار دهند. زیرا ما اگر «تولید» خوبی داشته باشیم می‌توانیم «صنعت» خوبی نیز داشته باشیم، و به همین ترتیب «صادرات» خوبی هم می‌توانیم داشته باشیم.

بنده در اعتراض به صحبت دوستان گفتم اینها بافنده فرش نیستند بلکه هنرمند هستند. کسی که گره‌به‌گره تصویری از چهره شخصی را می‌بافد که حتی از خودش هم زیباتر می‌شود یک «هنرمند» واقعی است و دست کمی از نقاش ندارد. جا دارد خاطره‌ای را از سفر به ژاپن تعریف کنم؛ در آنجا فردی را دیدم که در حال قلم‌زنی روی فلز بود، من گفتم چقدر این کارگر زحمت می‌کشد. دوست ژاپنی ما سریع گفت اگر بفهمد شما این جمله را به او گفته‌اید بسیار ناراحت می‌شود، زیرا او خالق یک اثر است و یک هنرمند نامیده می‌شود.

بنده به‌عنوان صادرکننده نمونه فرش دستباف برای ۵ سال متوالی می‌گویم صادرات فرش کمی را کد شده است، ولی صادرات تابلوفرش هنوز رونق بسیار خوبی پیدا کرده است. به هنرمندان سردرود عرض می‌کنم که به جای ۳ تابلو در سال یک تابلو بیافید، ولی کار درجه یک باشد. در پایان از اتحادیه هم تقاضا دارم که از این هنرمندان حمایت‌های لازم را به‌عمل آورد.

که جایگاه فرش سردرود بسیار تغییر کرده است. پس سردرود دیگر نباید هر تابلو فرشی را بیافد و طرح‌های قدیم خود را یا کم نموده و یا جمع نماید و هر کسی که طرح جدیدی دارد آن را به نام خود به ثبت برساند که کسی نتواند از آن کپی برداری نماید. آقایان هنرمند، کپی برداری هنر نیست. کسی که کارآفرین است و مدعی کارآفرینی و هنر است باید ایده و طرح نو داشته باشد و کسی برنده است که بتواند از خودش خلاقیت داشته باشد. به طور مثال: مخترع فرش گرد در ایران بعد از انقلاب، بنده (احد عظیم زاده) هستم و چون به نام من ثبت شده است کسی نمی‌تواند از آن سوء استفاده نماید. پس باید گفت که دیگر نباید تابلوهای سردرود را با قیمت نازل در بازار به فروش برسد.

من در جلسه‌ای از دوست عزیزم جناب آقای «دکتر پزشکیان» که در حال حاضر نیز مدیری توانمند و نماینده‌ای فعال مجلس شورای اسلامی است درخواست کردم که کمی از وقت یا برنامه‌های مجلس را به این میراث ماندگار یعنی فرش دستباف و طرح و برنامه‌های حمایتی آن بپردازند. البته این مهم جزو وظایف نمایندگان است. اما جایگاه فرش در مجلس کجاست و چرا ما فراکسیون فرش نداریم؟ لطفاً تمام وقت خود را صرف مسائل شرکت ایران خودرو و سایپا نکنید، البته آنها هم لازم به حمایت هستند و در این کشور هر کسی قدمی برای ایران برمی‌دارد باید دستش را بوسید.

من ایرانی‌م، به ایران و ایرانی بودنم می‌بالم و می‌نازیم و مفتخرم که در یک کشور ولایتی کارآفرینی می‌کنم. در سال گذشته کارآفرین برتر شناخته شدم، ولی امسال از طرف دانشگاه تهران رهبر کارآفرینی ایران شناخته شدم. بنده خودم را موظف کردم که هر کاری از عهده‌ام برآید و هر قدمی که لازم است در حوزه فرش دستباف بردارم را انجام دادم و

من ایرانی‌م، به ایران و ایرانی بودنم می‌بالم و می‌نازیم و مفتخرم که در یک کشور ولایتی کارآفرینی می‌کنم.

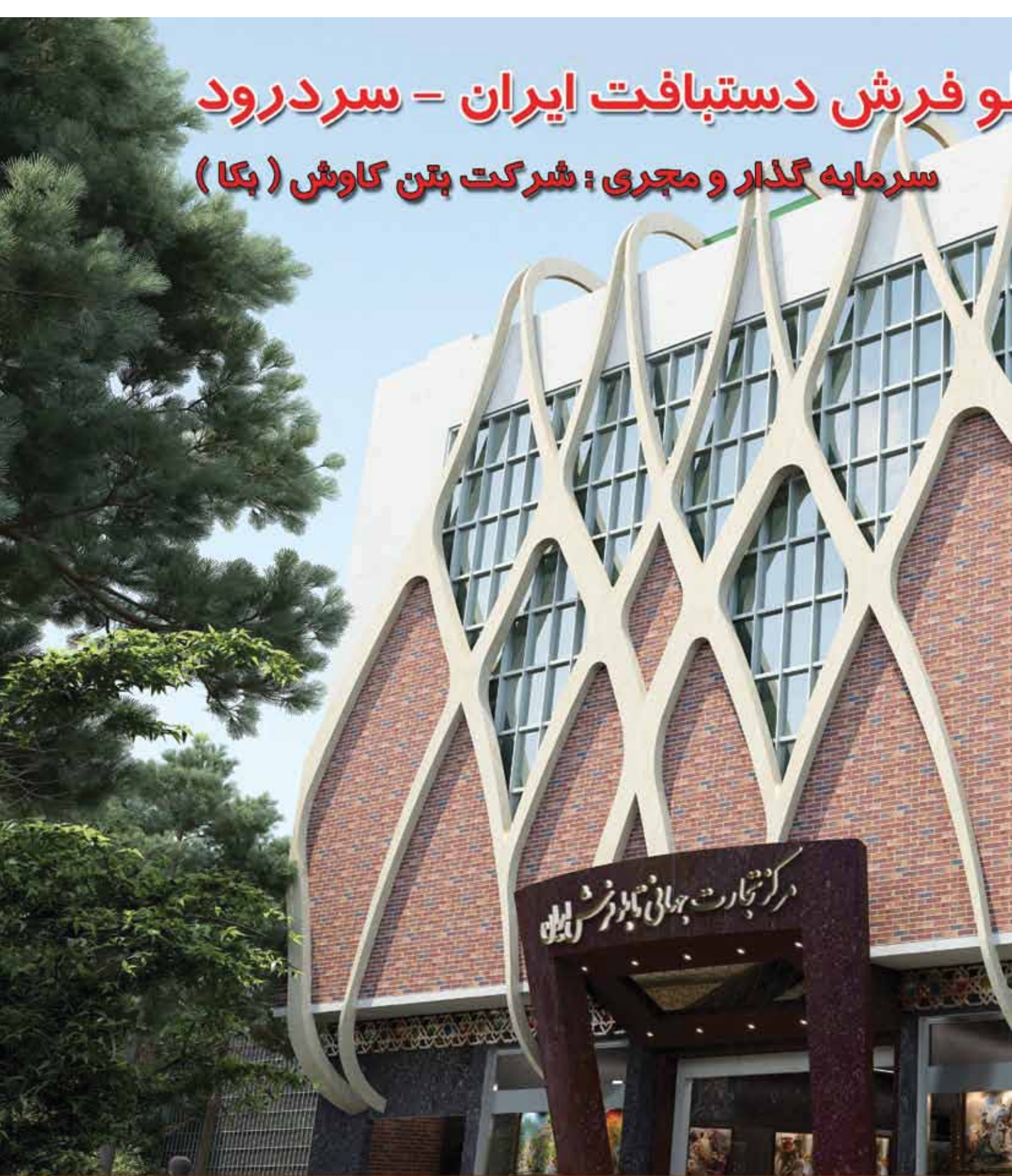

مرکز تجارت جهانی قاپاد

پروژه فرش دستبافت ایران - سردرود

سرمایه گذار و مجری : شرکت بتن کاوش (بکا)

WWW.ICWTC.IR

آدرس پروژه : سردرود - بلوار امام

[Telegram.me/ICWTC1](https://t.me/ICWTC1)

تلفن : ۰۴۱ - ۳۴۲۱۶۶۳۰

دور همی دوستداران فرش ایران

بودند. همچنین ابراهیم حسین جانی، محمد صادق زاده، مصطفی چیت ساز و علیرضا قادری از موسسان این باشگاه وظیفه خوش آمدگویی به میهمانان را برعهده داشتند. در ابتدای جلسه ابراهیم حسینجانی به عنوان میزبان، پس از ذکر آیاتی از قرآن مجید در سخنان کوتاهی، ضمن خوشامدگویی به حاضران بر ضرورت تشکیل نشست‌های صنفی و تخصصی و کارشناسانه در جهت اعتلای قالی ایرانی و همدلی و همراهی فعالان این حوزه تأکید نمود. در ادامه علیرضا قادری، کارشناس هنرهای تجسمی و مدیر سایت اطلاع رسانی فرش ایران، پروفیسور یوسف ثبوتی، احمد مسجد جامعی، دکتر علی وقفچی، دکتر علی اکبر کریمی و سرکار خانم میریام گوتس (رهگشای) پیرامون موضوعاتی فرهنگ و هنر و ضرورت حفظ و نگاهداشت آن سخن گفتند. مصطفی چیت ساز و مهدی جواهریان نیز پیرامون وضعیت کسب و کار بخش فرش کشور، اشتغال و ضرورت حمایت‌های دولتی و رفع مشکلات مالیاتی مطالبی ایراد کردند. این جلسه که از ساعت ۱۸ آغاز شده بود با سخنان ابراهیم حسینجانی به عنوان حسن ختام در ساعت ۲۱ خاتمه یافت.

سومین نشست باشگاه دوستداران فرش ایران عصر روز جمعه ۱۹ آذر ماه برگزار گردید. در این جلسه علاوه بر دست‌اندرکاران و فعالان فرش دستباف، تنی چند از چهره‌ها و شخصیت‌های علمی، فرهنگی، هنری و اجتماعی نیز حضور داشتند. آقایان پروفیسور یوسف ثبوتی، دانش آموخته دکترای اختر فیزیک، استاد تمام دانشگاه، فیزیکیان سرشناس ایرانی و مؤسس مرکز تحصیلات تکمیلی علوم پایه زنجان، احمد مسجد جامعی، وزیر سابق ارشاد و عضو شورای شهر تهران، دکتر علی وقفچی نماینده مردم زنجان و طارم در مجلس شورای اسلامی، دکتر علی اکبر کریمی نماینده مردم اراک در مجلس شورای اسلامی، محمدرضا کارگر مدیرکل موزه‌های سازمان میراث فرهنگی، دکتر محمد رهگشای، زمین شناس و استاد دانشگاه به همراه همسر فرانسوی‌شان سرکار خانم میریام گوتس که به اتفاق اداره "موزه‌سرای رهگشای" با درود کاشان را برعهده دارند، برخی از میهمانان ویژه این جلسه بودند. آقایان علی میرزازاده، هوشنگ فاخر، عبدالله پلاسی، اکبر کلانتری، امیر چمن رخ، فاضلی، پیوس، سپهرزاد و جواهری از جمله حاضران در سومین نشست باشگاه

نقش و نگارهای فرش دستباف

زبانی که از دل فرش سخن می گوید

می توان دهان اژدری و ماری را ذکر کرد. چون آرایش و شکل ظاهری خطوط این نقوش همچون اندام اژدهای افسانه‌ای و مار است به همین نام نیز معروفند.

طرح افشان برگرفته از گلها گیاهان شاخ و برگ درختان و حیوانات می باشد. نقش بته نمودار درخت سرو است. سرو مظهر و نماد سبزی و شادابی بوده که این طرح در خاتمها، شالها، قالی، گلیم، و حتی در کاشی کاری بناها دیده می شود. در طرح درختی بیشتر از درختان سرو بید مجنون که نماد حزن و اندوه را تداعی می کند استفاده می شود. نقش درخت در زندگی آدمی همیشه دارای اهمیت بوده زیرا از درخت سرو می توانستند نیازهای خود را تأمین کنند. در جاهایی که درخت نبوده مانند اقلیم کویری و خشک افراد آن مرز و بوم تصویر آن را بر روی صنایع دستی و دست بافتها می آفریدند.

نقشه شکارگاه متشکل از انواع حیوانات از جمله غزال گرگ

شهرزاد رضایی

در زبان فارسی واژه هنر معادل «فن» و گاه «صنعت» به کار رفته است. به غیر از آن این واژه به معانی مختلف نظیر: علم کمال فضل زیرکی شجاعت عدالت شهامت و تقوی نیز یاد شده است. هنرهایی چون فرش دستباف، کاشی کاری، خوشنویسی و معماری ایرانی بیش از همه چشم گیر بوده و در دنیا شهره آفاق است. عمر فرش ایرانی به تاریخ کهن هنر و فرهنگ ایرانی برمی گردد تحسین جهانیان از هنر ایران بخصوص قالی ایران ناشی از تلاش عشق و ذوق هنری مردم

ایران همراه با فرهنگ ملی و پررمز و راز ایرانیان می باشد. حدیث فرش ایران حدیث عاشقان ناشناخته‌ای است که هنر خود را که تنها خودشان به مفهوم آن آشنا هستند با پیچیدگی نقش و نگاری که با رنگ به آن معنی داده‌اند. فروتنی و اخلاص هنرمندان فرش ایران ستودنی است طوری که آنان حتی از به جا گذاشتن نام و نشان و زمان خویش بر روی آفریده خود پرهیز داشته‌اند.

تاریخ پر فراز و نشیب ایران بخشی از سرگذشت ما ایرانیان در اساطیر افسانه‌ها و داستان‌های تاریخی سیر می کند. حماسه پرداز بزرگ ایران حکیم ابوالقاسم فردوسی توسی در ابتدای اثر ماندگار و بی مانند خود شاهنامه درباره تاریخچه «گسترده» و «روشن» در ایران اشاره دارد و علاوه بر آن با بافتن فرش را نیز به طهمورث نسبت می دهد:

هر آن چیز کاندرا جهان سودمند

کنم آشکارا گشایم زبند

پس از پشت میش و بره پشم و موی

بریده برشتن نهادند روی

بکوشش از آن کرد پوشش بجای

بگسترده‌نی ها بد او رهنمای

نقوش فرش دستباف گاهی پیام‌دار نوع فرهنگ جاری تاریخ معماری اقلیم و زمان بافت آن می باشد. طرح و نقشه در فرش نشانگر نوع نگاه هنرمندان به محیط و اقلیم و طبیعت پیرامون است نقوش فرش دستباف ایرانی مملو از جهان بینی فلسفی و معنویت صاحب اثر در نهایت سادگی جلوه می نماید. هنرمندان علاوه بر به کارگیری عناصر طبیعی و یا خیالی عوامل و پدیده های موثر در زندگی بشری را اعم از وقایع تاریخی حوادث طبیعی معماری و... را به زبان نقش و نگار به مهارت و چیره دستی خاصی به تصویر می کشند.

نقوش و طرح های فرش هر کدام نماد و پیام‌دار معنویت و عرفان می باشند. از انواع طرح‌های موجود در فرش دستباف می توان طرح اسلیمی افشان بته درختی شکارگاه و... را نام برد که هر کدام پیامی را می‌رسانند.

طرح اسلیمی الهام گرفته از پیچ و خم گیاهان جانوران درختان و نقش و نگار طبیعی است. از انواع طرح‌های اسلیمی

حدیث فرش
ایران حدیث
عاشقان
ناشناخته‌ای است
که هنر خود را
که تنها خودشان
به مفهوم آن
آشنا هستند با
پیچیدگی نقش
و نگاری که
با رنگ به آن
معنی داده‌اند.
فروتنی و اخلاص
هنرمندان فرش
ایران ستودنی
است طوری که
آنان حتی از به
جا گذاشتن نام
و نشان و زمان
خوبش بر روی
آفریده خود
پرهیز داشته‌اند.
سرو مظهر و نماد
سبزی و شادابی
بوده که این
طرح در خاتم‌ها،
شال‌ها، قالی،
گلیم، و حتی در
کاشی‌کاری بناها
دیده می‌شود.
در طرح درختی
بیشتر از درختان
سرو بید مجنون
که نماد حزن و
اندوه را تداعی
می‌کند استفاده
می‌شود. نقش
درخت در زندگی
آدمی همیشه
دارای اهمیت
بوده است

دیگر است که هر یک دلالت بر امری دارد. باغ با اوصاف خاص ظاهری نماد بارزی از بهشت موعود است به نحوی که تصویر لفظی و کلامی آن در قرآن کریم و نهج‌البلاغه و بعد از آن در حدیث‌ها و روایت‌های اسلامی و سپس در دیوان‌های شعرای معروف معاصر و متأخر ایران است.

نقوش هندسی موجود در فرش ایرانی در عین سادگی شاید بیان‌کننده یک بیت شعر آیه یا سوره‌های از قرآن کریم داستانی افسانه‌ای تاریخی و یا حدیث از انبیا باشد. هنر ایرانی سخن و حدیث عشق و معرفت و روحانیت است و ایران را می‌توان مهد تمدن و فرهنگ و هنر به شمار آورد.

نقوش هندسی موجود در فرش ایرانی در عین سادگی شاید بیان‌کننده یک بیت شعر آیه یا سوره‌های از قرآن کریم داستانی افسانه‌ای تاریخی و یا حدیث از انبیا باشد. هنر ایرانی سخن و حدیث عشق و معرفت و روحانیت است و ایران را می‌توان مهد تمدن و فرهنگ و هنر به شمار آورد.

شیر آهو پلنگ و انواع پرندگان است همچنین از شاخه‌های درخت و گل نیز بهره جسته که به نقش شکارگاهی حالتی زیبا و دلنشین می‌دهد. در بخش‌های زمینه و حاشیه فرش تصاویر انسان‌ها در حال صید و شکار حیوانات وحشی دیده می‌شود. گاهی در بعضی از نقوش فرش نقش سیمرغ دیده می‌شود. سیمرغ پرنده‌ای افسانه‌ای است که مظهر ذوب و حل شدگی است. مظهر پرداخت تمام عیار و وابستگی مطلق است که به کبوتر صلح نیز معروف است.

وجود سیمرغ در ادبیات فارسی و عرفانی و تاملات متفکران ما و نیز پیش از اسلام سابقه دارد. در شاهنامه بنابر قرائن نقش مربی و رهنما با حضرت جبرئیل (ع) را بازی می‌کند زال را بزرگ کرده و تربیت می‌کند و در هنگام نیاز به کمک قهرمانان می‌شتابد. در ادب فارسی ماه مظهري از روی زیبا نرگس نماینده چشم بنفشه مظهر زلف باران نشانی از اشک گیسو حکایتی از آبشار شب نشانی از گرفتاری بهار تأکیدی بر باروری و شادابی و نمادهای

فرش دستباف؛ هنری بیش از ۶۰۰ ساله در دل خراسان

فرش‌های بافت خراسان جنوبی مشهورترین فرش‌های ایران در گذشته بوده که تاریخچه آن به دوران حکومت شاهرخ میرزا در هرات بر می‌گردد که حدود ۶۰۰ سال پیش در این منطقه بافته می‌شد. ایرانیان از صدها سال پیش تاکنون در محصولات ابریشمی، پشم، سنگ‌های گران قیمت و فرش شهره بوده‌اند و بازرگانان اروپایی از طریق جاده ابریشم به داد و ستد با آنها پرداخته‌اند. اقتصاد کشور ما به دلیل اتکا به نفت خام، اقتصادی تک محصولی است و برای رهایی از این تنگنا، عوامل بنیادی جامعه باید برای تنوع بخشیدن به صادرات غیر نفتی و توسعه آن قدم‌های مؤثری بردارند.

از آنجا که نفت سرمایه‌ای تمام شدنی است، تولیدات صنایع دستی به عنوان فراورده‌های صادراتی بیش از گذشته مورد توجه قرار گرفته است. صنایع دستی یکی از مساعدترین زمینه‌های اشتغال زایی است و در به کارگیری نیروهای خلاق نقشی مؤثر دارد و باید به عنوان راه حلی برای مشکلات جوانان مورد بررسی قرار گیرد که در این راستا شرایط اقلیمی و محدودیت‌های منطقه‌ای سهم عمده‌ای در ناشناخته ماندن این هنرها در هر منطقه داشته است. استان خراسان جنوبی با وسعتی بیش از ۹۵ هزار

کیلومتر مربع از شمال به خراسان رضوی و از شرق حدود ۳۳۰ کیلومتر دارای مرز مشترک با کشور افغانستان بوده و از غرب به استان یزد و از جنوب به استان‌های سیستان و بلوچستان و کرمان محدود است.

بر پایه آخرین تقسیمات کشوری در سال ۱۳۸۶ استان خراسان جنوبی دارای هفت شهرستان (بیرجند، قاینات، سربیشه، نهبندان، سربان، درمیان و فردوس) ۱۸ بخش و ۲۱ شهر و ۴۸ دهستان است. از این میان ۲۵۰ رشته شناسایی شده و کددار صنایع دستی و هنرهای سنتی در کشور بیش از ۴۰ رشته در استان خراسان جنوبی زمینه فعالیت دارند که قالی و قالیچه بافی از مهمترین آنهاست. شرکت شرق بیرجند از بزرگترین تولید کنندگان فرش در منطقه بیرجند بوده است. این شرکت را می‌توان قدیمی ترین شرکت خصوصی ایرانی در تهیه قالی دستباف معرفی کرد.

تاریخ تأسیس این شرکت به سال ۱۳۰۸ بازمی‌گردد که کلیه قالی‌های این شرکت مارک دار بوده و عبارت (شرکت شرق بیرجند) در میان نمادی از خورشید قرار گرفته است. به طور کلی وضعیت قالی‌بافی منطقه را طی یک

بافت قالی در اکثر روستاها و شهرستان‌های این استان رواج دارد به طوری که حدود بیش از ۸۰ درصد ساکنان روستاها به این حرفه اشتغال دارند

صد سال اخیر می توان به سه دوره تقسیم کرد: سالهای قبل از ۱۲۰۰ ه.ش تا ۱۳۰۰ که دوران بافت قالی خوب و ممتاز منطقه است.

سالهای ۱۳۰۰ تا ۱۳۲۲ ه.ش که در این دوره به دلیل وقوع جنگهای جهانی اول و دوم و به ویژه عواقب حاصل از آنها علی‌رغم تولیدات نسبتاً خوب در مناطقی همچون مود و شهر بیرجند رکود و آشفتگی خاصی در وضع صادرات و فروش فرش به وجود آمد که خود زمینه مناسبی برای تحولات آتی بود.

از سال ۱۳۳۰ ه.ش دوران شکوفایی و تجدید حیات فرش منطقه آغاز شد و به تدریج با آغاز فعالیت تولید کنندگان و بافندگان زندهای از جمله عزیزمحمد زهرایی، دکتر عبدالعلی احمدی، عبدالمجید جمشیدی و غلامحسین کامیابی، این هنر شهرت گذشته خود را در این منطقه بازیافت.

نحوه بافت قالی در خراسان جنوبی

پس از نصب دار و چله کشی و نصب چوب هاف و کوچی، چند رج به صورت گلیم باف بافته می‌شود و همزمان کناره پیچ (شیرازه) به صورت یک خامه سه لایه از میان سه تار کناری قالی عبور داده شده که در حین بافت کناره‌های قالی و قالیچه را سفت و محکم نگه می‌دارد.

پس از ساده بافی ابتدای قالی، بافت قالی آغاز می‌شود با بالا و پایین آوردن کوچی پس از هر رج تارهای زیر و رو تعویض می‌شوند و پس از بافت هر رج، پود نازک از دو ردیف تار زیر و روی قالی رد می‌شود. ابتدا با ضربات آهسته و ریز و سپس با ضربات محکم شانه بر پود می‌کوبند تا محکم شود پس از تعویض دوباره تارها پود ضخیم استفاده شده و کوبیده می‌شود.

پس از بافت دو تا سه رج با دست و به ندرت با سرکش و شانه، قسمت بافته شده صاف و با قیچی پرداخت می‌شود.

دو نوع بافت فارسی و ترکی در این استان رایج است. بافت تایی (یکسی) نیز در این استان رواج دارد که به لحاظ ظرافت و دقت بافت، مدت زمان انجام کار را زیاد کرده و به این دلیل کمتر مورد استفاده قرار می‌گیرد.

مراکز مهم بافت قالی و قالیچه

بافت قالی در اکثر روستاها و شهرستان‌های این استان رواج دارد به طوری که حدود بیش از ۸۰ درصد ساکنان روستاها به این حرفه اشتغال دارند. از مناطق مهم بافت قالی می‌توان به مود، درخش، گسک، چاج، آسیابان، تقاب، نوکند، سربیشه، القار، خوسف، باغستان، کوشکک، خسروآباد، نهارجان، شاخات، فورخاص، دره عباس، رجنوک، سرچاه، فضل‌آباد و... اشاره کرد.

بافت قالیچه در اکثر روستاهای خراسان جنوبی معمول است که عمده تولید آن مربوط به بخش زیرکوه قاین (روستاهای بمرود، اسفاد، آبیز، شاهرخت و...) است.

از دیگر مناطق مهم تولید قالیچه‌های پشمی می‌توان به روستاهای خلف، فیض‌آباد، سراب، تک‌خان، سیدآباد، خور، خوسف، شیرگ آقا، درویش‌آباد، عربخانه، حاجی‌آباد، فندخت، شمس‌آباد، بهمن‌آباد، گرماب، تیغاب، اسفدن، شاخات، گازار، درح، چاه دراز، سرزه، گورید، کم‌چاه مزار ساقی و بیچند اشاره کرد.

تهیه و تنظیم: رضا مهریزی

سفره کامو به هیچ بافته‌ای شباهت ندارد

نقش خورده از حسی زنانه

زمان مهدی زاده: پیش از اینکه شناخته شود در تمام تار و پودش خوبی از آزادگی و زندگی نقش می‌بست. شاید دو دهه پیش بود، شاید هم پیش‌تر. دلان رد کامو را زدند و پس از آن هم هرچه تلاش کرد دیگر نتوانست آزادگی‌اش را به رخ بکشد. شد شبیه یکی از همین‌هایی که شهری شده‌اند. بافنده‌گان "سفره‌های کامو" پیش از کشف آن، زانی متکی به نفس بودند و در بیان احساسشان از هیچ اصولی پیروی نمی‌کردند. آزادانه نقش می‌زدند و آنچه دوست داشتند به تصویر می‌کشیدند. پس از کشف سفره‌های کامو، خوی سرکش این زنان سرکوب شد و با آزادی‌هایشان وداع گفتند. فرمانبری جزئی از ویژگی‌هایشان شد. گرچه دلان همگی طرح‌های نامنظم سفره‌های کامو را از ویژگی‌های مطلوب آن دانستند و خواست آنها از بافنده این بود که به اجرای چنین طرح‌هایی متعهد باقی بمانند، اما این سفره‌ها موفقیتی پیدا نکرد، چرا که نقش سفره‌های اصیل متحرک، وحشی و جاندار بودند. ولی سفره‌های جدید با تمام شباهت در متن از حال رفته و بی‌رمق و به عبارت دیگر اهلی و شهری شده‌اند.

سفره کامویی به هیچ یک از بافته‌های دیگر شباهت ندارد. نخستین بار حدود دو دهه پیش این بافته‌ها به نام سفره‌های ورامینی به بازار آمد، ولی در زمان کوتاهی سرچشمه آنها کشف شد؛ روستایی به نام "کامو" از بخش میمه، شهرستان کاشان، بنا شده بر دامنه کوه کرکس.

آمیزه شعرگونه احساس و بافت

در میان روستا، نهری باریک جاری است که آن را کپرکن می‌نامند. دو سوی این رود، خانه‌های خشتی و گلی روستاییان رج کشیده‌اند و کپرکن خود، در سایه سار درختان بید و تبریزی که دو سویش قد افراشته‌اند، آرامیده است. قلعه میرزاخان از بناهای معروف این روستا است. سکنه روستای کامو اطلاعی از تاریخ قلعه و ساخت آن ندارند و آنچه از نقش‌های شکل گرفته بر دیواره قلعه برمی‌آید این اثر تاریخی در قرن ۱۸ میلادی بنا شده است.

در کامو نظم و بی‌نظمی در هم تنیده شده است. خانه‌ها بر اساس نظم طبیعی تپه‌های ماهور، گاه کنار هم و گاه با فاصله به چشم می‌آید. در فاصله میان خانه‌ها، زمین‌ها سیفی‌کاری شده و جوی‌های پر آبی میانشان جاری است. در روستای کامو ۷۰۰ خانوار زندگی می‌کنند و عمده محصول‌شان غله، میوه و لبنیات است. روستای کامو در دامنه‌های مرتفع کوه همیشه سپید پوش کرکس شکل گرفته است. از این رو زمستانی سرد دارد و تابستانی معتدل.

بافته‌های کامو به رغم نوع مصرف، اندازه و حتی ساختاری متفاوت با گبه، شباهتی بی‌بدیل به آن دارد؛ سرچشمه این شباهت را می‌توان بی‌شک تفکر ذهنی بافنده‌ها دانست. در هر دوی اینها، بافنده ضمن پیروی از سنت، خود را اسیر آن نکرده و به ابراز وجود پرداخته، چنان که به حاشیه متن و نگاره چون دستورالعملی کلی می‌نگرد. بافنده این دو گروه، اندیشه‌ای آزاد به کار برده و هراسی در کاستی یا فزونی بافته به دل راه نداده است. شاید که دلیل این امر کاربرد گبه و سفره‌های کامو باشد. اینها تنها برای مصرف خانواده بافته می‌شوند و عشایر نگاه بهره برداری اقتصادی به آن ندارند.

کامو تنها هنگام پخت نان یا مصرف غذا گسترده می‌شود و همیشه نقش آن پوشیده از آرد و چانه‌های خمیر است. وجه مشترک سفره‌های کامو و گبه‌های فارس و بختیاری نیز بیان احساس است. در این بافته‌ها، بافنده در انتقال احساسش چنان موفق بوده که بیش از آنکه بتوانیم این بافته‌ها را صنایع دستی بنامیم، آمیزه شعرگونه احساس و بافت، آنها را به شاخه هنر نزدیکتر می‌کند.

مردم کامو جز سفره، بافته دیگری ندارند. سفره‌های کامو نیز تار و پودی از گلیم دارند،

بافته، یک هست و نیست را در رنگ و نقش، جایگزین میان تهی این سفره‌ها کرده است. بافته کامویی در زمینه سفره‌ها چند رنگ را جایگزین رنگی واحد و البته بر بی‌نقشی همچنان پافشاری کرده است. در این بافته‌ها به جای یک رنگ، دو یا چند رنگ همچون پهنه‌هایی از پارچه کنار هم قرار گرفته‌اند، چیزی شبیه تک دوزی پارچه‌های مختلف کنار هم. برخی لحاف‌های کامو که از تکه‌دوزی شکل گرفته بی‌شابهت به زمینه این سفره‌ها نیست. "برش بافی" در میان عشایر رایج است و طرفداران بسیار دارد. در این نوع بافت، مایه‌های سیر و روشن یک رنگ را کنار هم به کار می‌برند.

دیگر سفره‌های میان تهی کامو نیز یک‌دست است. ولی در میان آن نواری پر نقش آمده است. نقش گلبرگ شش پر بیشترین نقش را در سفره‌های میان تهی به خود اختصاص می‌دهد، گرچه نقش‌های دیگری نیز در این سفره‌ها وجود دارد.

اندیشه، حاشیه‌ها را رنگ می‌زند

اندیشه ترنج در برخی بافته‌های کامو بسیار به چشم می‌آید. در برخی از این بافته‌ها نقش ترنج به شکل کامل و با دقت کار و در برخی دیگر تنها به بدنه اصلی ترنج اکتفا شده است. تناسب ترنج در سفره‌های کامو بسیار متنوع است. برخی از حجم به حاشیه و برخی به نهایت کوچکی خود رسیده‌اند.

در روستای کامو بافته‌های دیگری نیز وجود دارد که گوناگونی سفره‌ها را به رخ می‌کشد. اما این گوناگونی‌ها در گروهی ویژه قرار نمی‌گیرند، هر چند در دسته‌بندی‌های پیشین نقش‌های سفره‌های کامو نیز جایی ندارند. برخی از این سفره‌ها دارای نقش‌های شبیه گبه‌های فارس و بختیاری هستند.

نوعی از بافت به نام "خانه در هم" نیز وجود دارد که متعلق به گبه بوده و در سفره و گلیم جایی ندارد. اگر بافته سفره‌های خانه در هم به گبه‌های فارسی این نقش دسترسی نداشته باشند، می‌توان به جرأت گفت که اندیشه خود را از لحاف‌های تکه‌دوزی شده گرفته است.

بی‌شک خلاقانه‌ترین بخش از سفره کامو، حاشیه آن است. در همین حاشیه، بافته به ابراز وجود پرداخته و با کم و بیش در هم زدن رنگ‌ها، سفره خویش را متفاوت با دیگر سفره‌ها می‌بافد. در حاشیه هر سفره کامو، شخصیت نهفته بافته به خوبی دیده می‌شود. همین دلیلی‌ست بر اینکه تعداد سفره‌های بی‌حاشیه کامو بسیار ناچیز باشد.

سفره‌های پلاستیکی به جای بافته‌های کامویی

در حال حاضر کامویی‌ها به جای سفره‌های کامو، از قطعات پارچه و پلاستیک استفاده می‌کنند. احداث جاده ماشین رو در دهه گذشته، پای فرهنگ شهری را به روستای کامو نیز باز کرد و رنگ را از سفره‌های کامویی ربود. با گشتی کوتاه در روستای کامو در می‌بایم تعداد سفره‌های کامویی اصیل باقی مانده در روستا به کمتر از ۲۰۰ پارچه می‌رسد.

کف پوش منازل کامویی‌ها فرش‌های گره‌باف است با طرح کاشی و جوشقانی. هیچ ارتباطی میان سفره‌های کامو با این فرش‌ها وجود ندارد.

سفره کامو بستر آرد و نان

حدود ۳۰ سال پیش کتابی به نام فرهنگ جغرافیای ایران تدوین شد. در این کتاب از صنایع دستی کامو نیز یاد و چادر شب‌ها و کرباس‌های بافت این روستا معرفی شده است. اما در آن هیچ نشانی از سفره‌های کامو نیست. این چادر شب‌ها و کرباس‌ها نیز شباهتی به سفره‌های کامویی ندارد. هر خانواده کامویی دو سفره دارد، یکی از آن برای خمیر و دیگری برای نان. زن کامویی سفره خمیر را زیر سینی یا مجمعه‌ای که آرد را روی آن خمیر می‌کند، می‌گستراند. این سفره از ریخت و پاش آرد هنگام تهیه خمیر و ورز دادن نان جلوگیری می‌کند. پس از تهیه خمیر نیز این سفره را رویش می‌کشند تا خمیر "ورز" آید. خمیرهای چانه شده روی سفره آرد جا خوش می‌کنند تا با وردنه پهن و نازک شوند و با دستان زن خانه به دیوار داغ تنور بچسبند.

نان طبخ می‌شود آن را از تنور بیرون می‌آورند و روی سفره نان می‌اندازند تا سرد شود. سپس نان‌های آماده، دسته شده در میان سفره نان چیده می‌شود. چهارگوشه سفره چون بقچه‌ای نان‌ها را در آغوش می‌گیرد.

زن روستایی از ابتدا این دو سفره را با نیتی متفاوت نقش می‌زند، چرا که سفره آرد پس از مدتی زیر گرده‌های آرد پنهان می‌ماند و تبدیل به بافته‌ای سفید و یک دست می‌شود. هر چند این سفره‌ها همگی ظاهری مستطیل یا مربع شکل و ابعادی یکسان دارند.

بی‌نقشی؛ اعتراضی خاموش

نزدیکی کامو، روستای گمنام دیگری به نام "موته" وجود دارد. موته‌ای‌ها نیز مانند کامویی‌ها محصولی خاص خود دارند. وجه مشترک گلیم‌های موته در آزادی رنگ و اندیشه با سفره‌های کامو بی‌بدیل است. از این رو می‌توان به ارتباط این دو روستا در گذشته پی برد. برخی نگاره‌های (S) شکل و یا گلبرگ‌های شش پر در سفره‌ها، از نظر شکل و ساختار به گلیم‌های موته شباهت دارد. این امر دلیلی شده تا این دو روستا را سرچشمه اصلی بافته‌های بخش میمه بدانند. این روستاها در بافندگی، مکتبی ویژه را به نمایش گذاشته‌اند.

طرح و ترکیب بندی سفره‌های کامو را به سه گروه تقسیم می‌کنند: سفره‌های کف ساده، سفره‌های ترنج دار و سفره‌های نقش آزاد.

نقش میان تهی اساس هر سفره‌ای را تشکیل می‌دهد. این گونه سفره‌ها در فرهنگ ایرانی معنایی عمیق و صوفیانه دارد. بی‌نقشی این سفره‌ها در تقابل با سفره‌های رنگین و نقش‌دار، گویی اعتراضی خاموش است و نمادی از تواضع و فقر. البته سفره‌های میان تهی کامو با این نمونه تفاوتی ژرف دارند. اغلب سفره‌های میان تهی یا کف ساده کامویی سادگی معمول و همیشگی را ندارند، بلکه

حدود ۳۰ سال پیش کتابی به نام فرهنگ جغرافیای ایران تدوین شد. در این کتاب از صنایع دستی کامو نیز یاد و چادر شب‌ها و کرباس‌های بافت این روستا معرفی شده است. اما در آن هیچ نشانی از سفره‌های کامو نیست. این چادر شب‌ها و کرباس‌ها نیز شباهتی به سفره‌های کامویی ندارد. هر خانواده کامویی دو سفره دارد، یکی از آن برای خمیر و دیگری برای نان

بازدید اعضای هیئت مدیره اتحادیه صادرکنندگان ایران از خوشه فرش دستباف کرمان

گزارش از: مونا کنعانیان
رئیس خوشه فرش دستباف کرمان
"نماینده فصلنامه فرش در استان"

رج شمار بالایی داشتند ولی هیچ نوآوری جدیدی دیده نمی‌شود که برای مشتری خانه‌دار جذابیت جدید و یا متفاوتی را ایجاد کند، شاید یکی از دلایل اقبال ۱۰ سال اخیر مردم در ایران به فرش‌های تبریز و کاشان این است که آنها شروع به تولید فرشهای گل ابریشم و چله ابریشم کردند، و امروز به گونه‌ای ذائقه خریدار ایرانی عوض شده که عموماً دنبال چنین فرش‌هایی هستند.

وضعیت امروز در فرش کرمان خیلی مشابه داستان فرش "ساروق" هم می‌باشد، بطوری که فرش ساروق در ۲۵ سال گذشته به شدت از گردونه تولید و مصرف خریدار داخلی خارج شد و نتوانستند خودشان را با شرایط و سلاقی جدید منطبق کنند. بنظر می‌رسد که تولیدکنندگان کرمانی بایستی ارتباط بیشتری با فروشندگان و فروشگاه‌های فرش دستباف در داخل کشور داشته باشند تا بازخورد وضعیت فروش آنها بعد از مدت نسبتاً کوتاهی، راه را برای تولید هدمندتر و در راستای سلیقه بازار هموار خواهد نماید.

چند نکته ضروری در زمینه صادرات:

- مشاهدات میدانی در چند فرش فروشی نشان داد که از چندین سبب استاندارد که امروز بیشتر مصرف کنندگان خارجی نیاز دارند در تولیدات فعلی کرمان موجود نبود. بعنوان نمونه اندازه پرده‌ای‌ها بیشتر ۲.۵ در ۱.۵ بود که حداقل در اروپا بدلیل اینکه پرده‌ای را عموماً جلوی کاناپه در نشیمن استفاده می‌کنند، لذا با این اندازه مشکل دارند. اندازه مورد نیاز پرده‌ای ۲.۴۰ در ۱.۷۰ می‌باشد و یا اندازه ۳ در ۲.۵ امروز اقبال بیشتری از ۳.۵ در ۲.۵ دارد، بخصوص در امریکا و برای میز ناهارخوری در سالن پذیرایی مشتریان دنبال همین سبب ۲.۵۰ در ۳.۰۰ هستند که در تولیدات فعلی باز اصلاً موجود نیست.

- بیشتر نقشه‌هایی که در بازار فرش کرمان هست خیلی شلوغ بودند و بعید بنظر می‌رسد مورد پسند مخاطب اروپایی و امریکایی

تعدادی از اعضای هیئت مدیره "اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان فرش دستباف ایران" روز سه‌شنبه ۱۸ آبان ۱۳۹۵ تحت عنوان یک هیئت تجاری متشکل از آقایان: تهرانی، بیدآبادی، توکلی، صفری و آل احمد، که همگی کارشناس در تجارت فرش و آشنا به شرایط بازار جهانی هستند، میهمان خوشه فرش دستباف کرمان بودند. هدف: دعوت از هیئت تجاری بررسی توانمندی تولید روز و طراحی اعضاء خوشه فرش دستباف کرمان و راور و تبادل اطلاعات در زمینه سلیقه روز و نیاز بازار جهانی فرش بود. مدعوین جلسه: آقایان بقایی، دباغیان، هروی، ابوالهادی، ابوالحسنی، افضلی، داور، نوحی، کاریخش راور، نورمحمدیان، کاظمی‌پور، گنجعلیخان محمودی و خانم‌ها... توکلی، ابوالهادی، مهدیزاده، وائق، یزدان پناه، سرکار خانم معین کارشناس امور اقتصادی استانداری کرمان.

آسیب شناسی فرش کرمان

متأسفانه فرش کرمان تقریباً رابطه‌اش را با شرایط و وضعیت بازار داخل و خارج قطع کرده است. بررسی و مشاهدات نشان می‌دهد که اولاً تنوع تولیدات از لحاظ نقشه و اندازه به شدت کاهش پیدا کرده و از طرفی حداقل در مورد رنگهای فرشها هم، ما کمتر شاهد هارمونی و کنتراست رنگها هستیم. بیشتر فرش‌ها گلپایی صورتی جیغ و آبی‌های خیلی تند دارند. از بُعد تولید برای مصرف داخلی، درست است که بیشتر تولیدات

- پیشکسوتان ما بدلیل کپولت و اقتضای سن مطمئناً انگیزه جوانان را نخواهند داشت و چشم امید فرش به همین جوانان هست و صد البته هنر آنست که ما بتوانیم از تجربه و نظرات بزرگان فرش به طریقی که شأن آنها هم حفظ شود به درستی برای توسعه و رشد فرش کرمان استفاده کنیم.

- بیشتر فعالان فرش در ایران با علم روز از قبیل بازاریابی و... بیگانه‌اند و بیشتر بصورت تجربی در این هنر-صنعت مشغول هستند. ما بیش از هر چیزی به آموزش نیاز داریم، مثلاً در حوزه طراحی ما کمتر شاهد خلق آثار فاخر هستیم.

- از طرفی ما بشدت از کار جمعی و گروهی گریزان هستیم و بایستی کار گروهی را تمرین کنیم زیرا تنها راه شکست یخ و سکون در فرش دستباف اتحاد با هم و یکی شدن و ایجاد شبکه‌های تولید و فروش و صادرات است.

گام‌های آتی

- توانمندسازی جهت تفکیک کانال مذاکرات B2B از B2C
- ارتباط سازی و اعتمادسازی بین تجار و تولیدکنندگان جهت سفارش پذیری بر اساس تقاضای بازار
- ایجاد شبکه عمودی تولید-صادرات

قرار گیرد، البته این نقشه‌ها برای ژاپن و چین و کشورهای عربی بسیار مناسب هستند، ولی اروپایی‌ها نقشه‌ای باز و خلوت با تنوع رنگ پایین و کم را می‌پسندند.

- رجشماری که امروز بیشتر بازارهای اروپایی و امریکایی نیاز دارند ۲۵ تا ۴۰ می‌باشد و کمتر رجشمار بالا را استفاده می‌کنند، دلیل اصلی آن هم این است که رج بالای ۴۰ به دلیل قیمت بالا، عموم مردم توانایی خرید آن را ندارند.

- در مورد فرش کرمان بنظر می‌رسد به یک سائیتی بعنوان مرجع جامعی از اطلاعات فرش کرمان به زبان‌های زنده دنیا نیازمندیم. برند فرش کرمان در گذشته بسیار شناخته شده بود، ولی در حال حاضر به دلایل مختلف این برند کم‌رنک شده و بایستی برای احیای آن از فضای اینترنت نهایت استفاده را برد.

- بعضی از پیشکسوتان فرش چندان امیدی به ادامه کار نداشتند و شاید اعتقادی هم به ورود رقبای جدید نداشتند.

- حضور جوانان خیلی فعال و بانگیزه در فرش کرمان باعث امیدواری و خوشحالی است و با راهبری درستی که برای توسعه توسط رئیس خوشه کسب و کار فرش دستباف کرمان به عهده گرفته‌اند، افق روشنی را می‌توان برای فرش کرمان دید.

اوج هنر زنان کرانه خزر

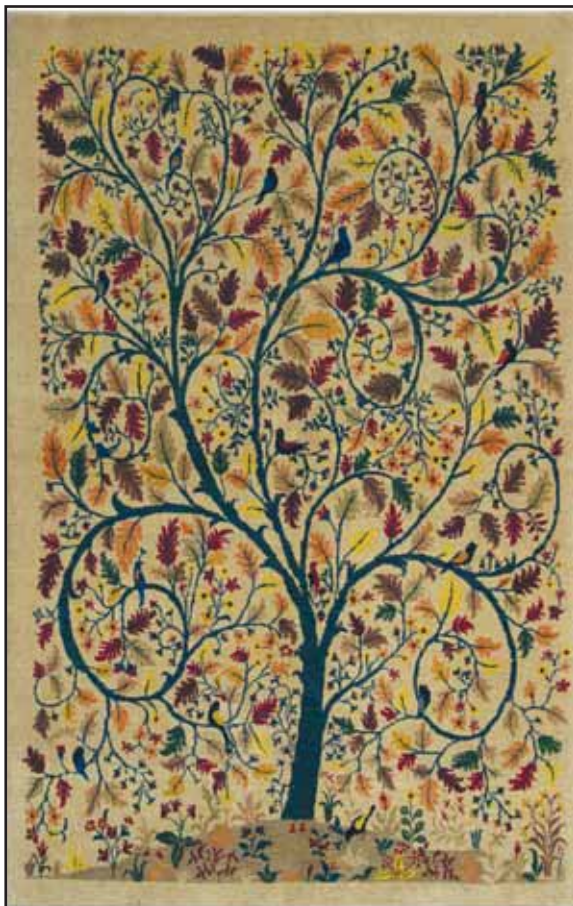
«دو تاقرمز، یکی زرد به زیر، دو تانارنجی»، این کلمات لالایی گوش نوازی است که دختر ترکمن صحرا از مادر به یادگار دارد و هر روز تکرار می‌کند تا اوج هنر و هویت را برای همیشه تاریخ زنده نگه دارد.

رنگ چهره‌اش مثل قالی پر نقش و نگار شده، از قامتش می‌توان داستان رنج زندگی هنرش را فهمید. دختران ترکمن پس از ازدواج و «آبق گذاری» (کلاه مخصوص زنان متأهل)، روغن، یک کاسه آرد و یک «ایگ» هدیه می‌گیرند که ایگ یادک نخ ریسسی نشانه‌ای است برای پویایی و فعالیت و البته ریشه در تاریخ و هویت زنان ترکمن دارد. امروز گلستان و ترکمن با فرش و قالی ترکمن شهرت جهانی دارد و این شهرت مرهون تلاش زنان و دختران بی‌نام و نشان و هنرپردازی است که با هر تار و پود تابلویی از عشق و شیدایی را به تصویر می‌کشند. «گول» نقش اصلی فرش ترکمن است که بافته‌های هر قوم به وسیله آن از بافته‌های اقوام دیگر متمایز می‌شود و پشم و پنبه از مواد اولیه برای تولید این هنر ماندگار است. به رغم ترویج رنگهای شیمیایی هنوز مواد رنگ‌دار گیاهی مانند پوست انار، چوب پویا، خاکستر چوب از دار، زردچوبه، روناس و نیل برای رنگرزی خامه قالی کاربرد دارد. نقوش فرش اصیل ترکمن ذهنی یا حفظی باف است و زنان ترکمن در تولید این دستبافته، آرمانها و اندیشه‌هایشان را با رنگ‌های دلخواه بر روی تار قالی گره می‌زنند تا تابلویی زیبا و مانا پیش روی هر فردی مجسم سازند. شاخ قوچ، نقش عقرب، ماری گول، درناق گول، قافسه گول، تکه گول، انسی، قزل ایاق، توینگ گول، قوش گول، آوغان گول، تاج حروز، پنجارا آرا گول، آق نقش از جمله نقوش زیبایی است که در این هنر دستی به کار می‌رود. دارهای قالی بیشتر از نوع افقی و متحرک بوده و به همراه کوچ ایل جابجا می‌شود و در سال‌های اخیر استفاده از دارهای عمودی نیز در این منطقه رونق یافته است.

معرفی فرش درخت زندگی

دختر خاقان چین به سوی کسری انوشیروان توسط فیلی را شاهد هستیم و باز هم طراح در رنگ آمیزی گل‌های درخت زندگی و فیل، خواسته نوعی تعادل رنگی را در مرکز قالی ایجاد نماید و در دو سمت متن، دوستی مجنون با آهوان به تصویر درآمده که در نگاه نخست شبیه به هم می‌باشد ولی کاملاً متفاوت هستند، حتی در ظریف‌ترین موتیف این قسمت. به طور مثال در کلاه مجنون در دو سمت قالی این تفاوت دیده می‌شود. در بالای قالی در سمت راست و سمت چپ پایین تصویر گریختن خسرو را به بهانه دیدن چهره شیرین در چشمه، شاهدیم و در پایین قالی، صحنه‌ای از کشتن اژدها در هیبت شیر توسط بهرام گور طراحی شده است. این قالی که در آن حدود ۲۲۰ انسان و حیوان طراحی شده است اکنون در موزه دکوراتیو پاریس نگهداری می‌شود. نویسنده: لادن افضلی

طراح: حسن خان شاهرخی
بافته: علی کرمانی
قدمت: اواخر قرن ۱۶ میلادی
محل نگهداری: موزه فرش دکوراتیو پاریس

طرح قالی مقابل، از نوع تصویری داستانی و به دلیل ظرافت بافت و نازک بودن قالی جزو قالی‌های کاغذی است. از آن جایی که در قدیم داستان‌های دل انگیز لیلی و مجنون، خسرو و شیرین، بیژن و منیژه و... نقل محافل ایرانی‌ها بوده و طراح تجربه نگاری داشته، خواسته در این قالی تصویری از داستان‌های خمسه نظامی و مثنوی مولانا را جایگزین متن و حاشیه فرش مزبور نماید.

در ادامه به بررسی طرح این فرش بی نظیر می پردازیم: حاشیه و متن طوری طراحی شده که در نگاه نخست قرینه به نظر می‌رسند، ولی این‌گونه نیست. شاید در برخی از جاها قرینه در طرح دیده شود، ولی فقط در طرح است و رنگ‌آمیزی این بخش از حاشیه این‌گونه نیست و از تفاوت‌های بسیاری برخوردار می‌باشند که این امر خود باعث از بین رفتن تقارن می‌شود. حاشیه بالا و پایین شبیه به هم و در یک جهت طراحی شده است، ولی باز هم در رنگ‌آمیزی با یکدیگر متفاوت می‌باشند و این نوع رنگ‌آمیزی تعادل رنگی بسیار قوی را به همراه دارد که باعث حرکت و پویایی در حاشیه‌های قالی شده است.

در چهار کنج حاشیه، داستان دلداری دادن مجنون توسط «لونل» است که در طراحی شبیه و در رنگ‌آمیزی دارای تفاوت‌هایی هستند. بعد از آن، حکایت مجنون در پوست گوسفند طراحی شده در دو سمت حاشیه و بدون تقارن در رنگ و در مرکز حاشیه نشستن «میهن بانو» و «خسرو پرویز» را می‌توان مشاهده نمود و کنیزان را در دو طرف که در یک سمت در حال نواختن تار و در سمت دیگر مشغول دف زدن می‌باشند. حتی در طراحی عناصر کوچکی همانند گل و گیاهان و یا حتی در طراحی ریش و سبیل افراد هم، طراح سعی بر عدم تقارن و تنوع طرح داشته است.

حاشیه‌های عمودی قالی شبیه به یکدیگر ولی با جهت معکوس و دارای تقارن در مرکز قالی می‌باشند. شروع حاشیه‌های عمودی بنا به تصویر در آوردن صحنه‌ای از شاه و کنیزک که برگرفته از مثنوی معنوی مولوی است، می‌باشد. در اینجا در طراحی قرینه و در رنگ‌آمیزی نامتقارن است.

بعد از این صحنه در سمت راست حاشیه، طراح، «شیرین» را در حال نشان دادن نگین انگشتر «خسرو» به کنیزان به تصویر در آورده است. تصویر بعد از نظامی گنجوی بر قالی نقش بسته و شاپور را در حال نشان دادن چهره خسرو پرویز به شیرین را نشان می‌دهد. در مرکز حاشیه‌های عمودی، خوشی و فرحی خسرو و شیرین و در کنار آن محفل نیز مثل گفتن دختران و شاپور طراحی شده است. در متن قالی، درخت زندگی که نام آن «گئوکون» است، به همراه نبرد اژدها و سیمرغ به تصویر درآمده و در اینجا طراح خواسته جدا از نمایش داستان‌های آن دوره، به اعتقادات آن زمان هم اشاره‌ای داشته باشد که همان نبرد میان خیر و شر و نمادی از آیین‌های ایران باستان است. طراح در متن با به تصویر در آوردن اسب‌ها در حالت‌های مختلف، خواسته حرکت را وارد قالی نماید.

در بالای درخت زندگی، رفتن بیژن را به مرز توران و در حال مبارزه با گراز مشاهده می‌کنیم و در بالا، نقش صحنه‌ای از حمل

تطهیر تن قالی در چشمه

گزارشی از آیین سنتی و مذهبی قالی‌شویان کاشان در مشهد اردهال؛

این باره از دلایل ناشناخته ماندن سلطانعلی و مراسم قالی شویان فین و خاوه اردهال می‌باشد.

هرسال در دومین جمعه مهرماه هر سال، اهالی روستای خاوه اردهال یکی از قالی‌های درون بنای امامزاده را به صورت لوله شده (به عنوان قالی‌ای که به هنگام شهادت در تابوت او بوده و پیکر امامزاده را در آن پیچیده بوده‌اند)، بر دوش جوانان قرار می‌گیرد که بعد از برگزاری مراسم نوحه خوانی و عزاداری درون امامزاده، آن را تحویل اهالی فین می‌دهند و آنان آن را به سوی چشمه‌ای که در حدود چند صد متری شرق بنا واقع است، می‌برند.

به دنبال این دسته، گروهی دیگر که هر یک چوب‌دستی بلندی را بر دست دارند، حرکت می‌کنند و با تکان دادن چوبدستی در هوا به نبردی نمادین با قاتل امامزاده می‌پردازند. قالی بر کنار چشمه به زمین می‌آید و آب چشمه را به نشانه غسل دادن امامزاده بر آن می‌افشانند و آن‌گاه دوباره آن را با شور و هیجان به سوی بنا باز می‌گردانند. پیش از ورود قالی به آرامگاه، چوب بدستان با دویدن و تکان دادن چوب‌ها و فریاد و شعارهای مهیج، نبرد با قاتل امامزاده را دنبال می‌کنند. رسیدن حاملان قالی به درگاه ورودی امامزاده و سپردن آن به اهالی روستای خاوه اردهال که می‌بایست آن را به درون ببرند، همراه با تشریفات خاصی است.

شرکت کنندگان و نحوه اجرای مراسم

در سال ۱۳۸۴ تعداد شرکت‌کنندگان در مراسم بالغ بر ۲۰۰ هزار نفر بود. نحوه اجرای مراسم بدین صورت است که کلیه اهالی فین،

آیین سنتی و مذهبی قالی شویان فین کاشان و روستای خاوه اردهال که همه ساله در دومین جمعه مهرماه در مشهد اردهال در ۴۲ کیلومتری غرب کاشان برگزار می‌شود تنها آیین مذهبی اسلامی است که به تقویم خورشیدی برپا می‌شود. در این مراسم شرکت‌کنندگان که از فین برای برگزاری این مراسم آمده‌اند در حالی که چوب‌هایی به دست دارند، قالی را به نماد شستن خون علی بن محمد باقر در چشمه می‌شویند.

این مراسم در فهرست میراث معنوی کشور ثبت شده‌است. این مراسم در دسامبر ۲۰۱۲ در فهرست میراث فرهنگی و معنوی یونسکو به ثبت رسید.

یکی از مشهودات تاریخ که هیچ شک و شبهه‌ای در آن راه ندارد سنت قالی شویان اهالی فین و خاوه اردهال است که همه ساله در دومین جمعه مهرماه (نزدیکترین جمعه به ۱۱ مهرماه که سالروز کشته‌شدن سلطانعلی بن محمدباقر است) برگزار می‌گردد. شهرت و معروفیت این سنت به اندازه‌ای است که نیاز به ادله و اثبات ندارد. در کتابهای متعددی مانند امامزادگان معتبر، زندگانی سلطان بن علی و هلال بن علی نوشته آیت‌الله امامت، تاریخ کاشان نوشته عبدالرحیم کلاتر ضرابی و غیره به این مراسم اشاره شده‌است. با این وجود سلطانعلی که یکی از چهار امامزاده واجب‌التعظیم و دارای تاریخ مستند در ایران می‌باشد، برای بسیاری هنوز ناشناخته مانده‌اند؛ قرار گرفتن بارگاه او در یک مسیر فرعی که مرکزیت شهری ندارد و همچنین عدم آرایه آثار علمی و تحقیقی مستند در

زیبایی‌های آن قرار نگیرد. کسانی که قالی را تحویل می‌گیرند، آن را از ایوان صفا به داخل صحن صفا می‌آورند و چوب دستی‌هایشان را در هوا تکان می‌دهند و حسین حسین گویان، قالی مقدس را در یک مسیر مشخص به سوی نهر آب شاهزاده حسین می‌برند و آن را شست و شو می‌دهند. پس از شست و شوی قالی مقدس، اهالی فین، آن را از مسیر دیگری به داخل صحن فینی‌ها آورده، با تشریفات خاصی مجدداً تحویل معتمدین و خادمان امامزاده می‌دهند و پس از چندین بار دور زدن در اطراف صحن و سینه زنی و گفتن حسین حسین در صحن فینی‌ها، مراسم تا سال بعد خاتمه می‌پذیرد. شست و شوی قالی فقط به وسیله اهالی چوب به دست فین و با اجتماع مردم و زوّار در کنار نهر آب تاریخی باریکرسف، در دومین جمعه مهرماه، حوالی ظهر انجام می‌شود. جالب اینجاست که همه وقایع و اتفاقات مذهبی در ایران اسلامی با سال‌شمار قمری حساب و منظور می‌شوند اما مراسم قالی شویان اردهال طبق ماه شمسی برگزار می‌گردد. انجام این مراسم با تقویم مخصوص، به خاطر آن است که مراسم قالی شویان با اینکه مراسمی مذهبی است، در حقیقت رگه‌هایی از چندین آیین ملی را با خود همراه دارد که خاطر نشان می‌سازد در کلیه مراحل حمل قالی، غیر از اهالی فین، هیچ فردی در هر مقام و موقعیتی که باشد حق ندارد به گروه چوب به دستان قالی مقدس داخل شود.

قالی شویان در آثار برخی بزرگان:

جلال آل احمد در کتاب ارزیابی شتاب زده در مقاله «مهرگان در مشهد اردهال» مراسم را آن گونه خود که از نزدیک شاهد بوده است تعریف می‌کند.
علی حاتمی در فیلم طوقی (۱۳۴۹) به مراسم قالی شویان اشاره می‌کند که البته در آن زمان زیر تیغ سانسور قرار می‌گیرد و حتی کلمه مشهد اردهال از دیالوگ بازیگران حذف می‌شود!

هرکدام چوبی به دست دارند و در صحن اصلی و مرکزی به نام صحن صفا اجتماع می‌کنند و عده‌ای هم در صحن شاهزاده حسین با آداب خاصی به چوب به دستان صحن صفا می‌پیوندند و پس از روضه خوانی و سینه زنی و سخنرانی متولیان امامزاده، نمایندگان روستای خاوه اردهال قالی مقدس را به معتمدین و اهالی فین تحویل می‌دهند که این لحظات، لحظاتی با شکوه است به طوری که کمتر کسی است که مراسم تحویل قالی را شاهد باشد و تحت تاثیر

ده ویژگی یک فرش خوب را بدانید

پوشش مناسب برای کف خانه‌ها یکی از اصلی‌ترین نکاتی است که باید رعایت شود. با انتخاب یک کفپوش مناسب، آرامش و راحتی از پا به کل بدن انتقال پیدا می‌کند. اگر از آن دسته افرادی هستید که خانه را مکانی برای استراحت و آرامش خود برمی‌گزینید، بهتر است در مورد نوع کفپوش در خانه مقداری وسواس به خرج دهید تا فضایی کاملاً ایده‌آل و آرامش‌بخش برای شما در فضای خانه فراهم شود. فکر کردن راجع به سبک زندگی‌تان و همین‌طور در مورد عادت‌های روزمره‌تان می‌تواند شما را به یک انتخاب مناسب در مورد فرش با طول عمری بالا سوق دهد.

در این مقاله قصد داریم به چند نکته ساده پرداخته تا انتخاب شما آگاهانه‌تر صورت گیرد.

قدم اول:

برای انتخاب فرشی مناسب و ایده‌آل اولین قدم این است که شیوه استفاده از اتاق و نوع کاربرد آن را در نظر داشته باشید. برای مثال، فرشی که در یک اتاق پذیرایی پر رفت و آمد و یا در یک اتاق ناهارخوری شلوغ انداخته می‌شود حتماً باید قابلیت پا خور بودن را داشته باشد و برای استفاده‌های طولانی مدت و مقاوم بودن در برابر گرد و غبار انتخاب شود، ولی برای فضایی مانند اتاق خواب که مکانی برای استراحت است و همچنان پر رفت و آمد هم نیست می‌توانید فرشی با جنسی لطیف و از طیف رنگ‌های روشن استفاده کنید. با استفاده از این نوع فرش فضای اتاق همچنان ملایم‌تر و لطیف‌تر نمایان می‌شود.

قدم دوم:

در دومین قدم بهتر است به سبک زندگی‌تان توجه خاصی داشته باشید، اگر کودک دارید و یا از حیوانات خانگی نگهداری می‌کنید و یا اینکه اعضای خانواده‌تان ورزشکار هستند بهتر است از طرح‌ها و نقش‌هایی استفاده کنید که شلوغ و تیره هستند و کثیفی را نمایان نمی‌کنند. باید توجه داشته باشید که این سبک زندگی شما با افرادی که تنها زندگی می‌کنند بسیار متفاوت است ولی اگر از آن دسته افرادی هستید که خانواده کم جمعیتی دارید و عادت به رفت و آمد و شلوغی ندارید بهتر است از فرشی که دارای نقوش کم و به رنگ روشن است، استفاده کنید.

قدم سوم:

توجه داشته باشید که فرش‌های تک‌رنگ تیره، مانند آبی نفتی، مشکی یا قهوه‌ای مایل به شکلاتی به سادگی لکه‌های روشن و یا دوده‌ها را نمایان می‌کنند و فرش‌هایی که دارای رنگ‌های بسیار روشن هستند، مانند سفید و یا کرم گردوغبار و جای پا را نشان می‌دهند. اگر فرشی را برای محوطه بیرونی خانه می‌خواهید، بهتر است محیط خارج خانه و میزان آلودگی را در نظر بگیرید تا فرش جلوی در کثیف نمایان نشود. محیط داخلی خانه را هم بررسی کنید و ببینید که بیشتر چه نوع کثیفی شامل آن می‌شود و سپس رنگ فرش را انتخاب نمایید.

قدم چهارم:

اگر فضای کوچکی در خانه دارید و می‌خواهید بزرگ‌تر نمایان شود، بهتر است از فرش‌هایی که دارای رنگ‌های روشن هستند،

منتقل می‌کنند.

قدم هفتم:

به یاد داشته باشید، فرش‌هایی که در بافت‌شان اولفین به کار رفته است، در برابر رطوبت مقاوم هستند و به سادگی تمیز می‌شوند، اما به مرور زمان حالت اصلی‌شان را از دست می‌دهند و به اصطلاح کش می‌آیند.

قدم هشتم:

فرش‌های پشمی و دستباف دارای ماندگاری زیاد و دوام بالایی هستند و در برابر عوامل محیطی مقاومت بالایی دارند اما گرد و خاک به سختی از آنها جدا می‌شود.

قدم نهم:

فرش‌های اکریلیک و پولی‌استر ممکن است خرده‌هایشان از آنها جدا شود.

قدم دهم:

به یاد داشته باشید که اگر از فرش استفاده نمی‌کنید، آن را در حالت لوله شده نگهداری کنید نه در حالتی که پهن باشد، در این صورت فرش دست نخورده و نو باقی خواهد ماند.

استفاده کنید. به طور معمول این نوع از فرش‌ها فضا را بزرگ‌تر جلوه می‌دهند. اگر فضای خانه‌تان بسیار بزرگ و کم‌اثاثیه جلوه می‌کند، بهتر است از فرش‌هایی استفاده کنید که دارای رنگ‌های تیره هستند، این نوع فرش‌ها فضایی دنج، گرم و صمیمی به وجود می‌آورند.

قدم پنجم:

آن دسته از فرش‌هایی که دارای چند رنگ مختلف هستند و یا طرح‌هایی تو در تو دارند، ذرات کوچک، غبار و خاک را کمتر از دیگر فرش‌ها نشان می‌دهند. اگر خانه‌ای دارید که در معرض گرد و غبار و دوده قرار دارد، بهتر است یکی از همین انواع فرش‌ها را انتخاب کنید.

قدم ششم:

به شیوه استفاده و نوع کاربرد فرش‌ها بسیار توجه داشته باشید. به یاد داشته باشید آن دسته از فرش‌ها که در بافت‌شان نایلون به کار رفته است و به اصطلاح فرش‌های نایلونی نامیده می‌شوند، بسیار با دوام و در برابر تغییر شکل بسیار مقاوم هستند و به نسبت دیگر فرش‌ها قیمت ارزان‌تری هم دارند. تنها ایرادی که این دسته از فرش‌ها دارند این است که گرد و خاک را به سادگی به اطراف

نگاهی به تارو پود زرین در فرش سوف

دو نوع بافت دارد: اولی طلا باف است و دومی نقره باف است. برای هر متر مربع حدود ۲ کیلوگرم ابریشم، نیم کیلوگرم هم سیم یا زر بافته می‌شود. در قالی سوف تبریز لچک ترنج در سراسر نقشه طرح جای دارد. قالیچه: ۲*۱/۴۰ تا ۲۴ متر است. حتی در تبریز در حال حاضر اندازه بزرگ پارچه تا ۴۰ متر بافته می‌شود. قالی: لچک ترنج و سراسر ۲۴ تا ۴۰ متر بافته می‌شود. گلیم و گبه: ۶، ۹، ۱۲، ۱۸، ۲۴، متر دارد. رج‌شمار: ۷۰ تا ۸۰ است.

عکس: رونمایی از فرش سوف همزمان با نمایشگاه بین‌المللی فرش تهران
مالک فرش: استاد عبدالله پلاسی
عکس: امین یاری

فرش سوف ابتدا در کاشان بافته شده و بیش از یک و نیم قرن در کاشان قدمت دارد که نمونه‌های آن الان هم موجود هستند. سپس در تبریز بافته شده است. از لحاظ هنری فرش سوف جزء بهترین طرح و بافت در تبریز است. متأسفانه اکنون کاشان بافت سوف ندارد. اکثر مشتریان خارجی مخصوصاً اعراب و خاورمیانه به این نوع فرش علاقه زیادی داشته و دارند. در حال حاضر حتی به اروپا و اخیراً نیز به کشور آمریکا صادر می‌شود.

بافت سوف: علت آن برجسته بودن در نوع بافت است، به بافت زری، ابریشم یا پشم سوف می‌گویند. یعنی زمینه فرش از پود ضخیم و از زر به عنوان پود نازک تشکیل شده و نقش گل و بوته‌ها پرزدار می‌باشد.

جلوه‌های طبیعت در هنر قالی خودرنگ

کم سن و سال به دست می‌آید. بدین ترتیب، پشم‌های خودرنگ عبارتند از: پشم‌هایی به رنگ سفید، سفید شکری، سفید مایل به خاکستری، گل بهی، قهوه‌ای روشن، قهوه‌ای مایل به زرد، قهوه‌ای و قهوه‌ای مایل به مشکی، مشکی و خاکستری و خاکستری پررنگ.

هنرمندان قالی‌های خودرنگ، طی سال‌ها و به تدریج، با دقت انواع پشم‌های خودرنگ را، با توجه به میزان رنگ‌بندی‌ها، جمع‌آوری می‌کنند و با مقایسه هر کدام، آنها را دسته‌بندی می‌کنند. انتخاب پشم‌ها به تناسب فصل تنوع رنگی آنها را بیشتر می‌کند. پس از دسته‌بندی و استفاده از روش سنتی حلاجی، با شانه زدن، الیاف حلاجی شده خودرنگ را تقسیم‌بندی می‌کنند.

در بعضی موارد، برای تهیه رنگ‌های خاصی از سایه روشن‌های مورد نیاز، چون نقاشان زمینه مخلوط کردن پشم‌ها را فراهم و با روش ریسندگی سعی می‌کنند نخ‌هایی با رنگ‌هایی روشن‌تر یا تیره‌تر و خامه‌هایی رنگین‌تر یا ملایم‌تر به دست آورند که کاری بسیار پرحمت و وقت‌گیر است. نقش‌هایی که از خامه‌های خودرنگ آفریده می‌شود، بزم‌آرای مجلسیانی می‌شود که بین صفای باطن و صفای ظاهر آنان نوعی پیوستگی عمیق وجود دارد، که طبیعت به آنها عنایت فرموده تا با شکیبایی تمام، توازنی بین داشتن و نداشتن‌های خود پدید آورند تا آنگاه که از تابش بی‌امان آفتاب کویری و گرمای جهنمی کویر در زیر تاق‌های گنبدی شکل کاشانه خویش، در دنیای خاکی و خاکستری آکنده از شن و ماسه، با همان خامه‌های خودرنگ تصاویری نمادین از باغ‌های بهشتی را پدید آورند، که به جای سبزه‌زاران آکنده از گل‌های رنگین و رنگ‌های

سرزمین ایران یکی از خاستگاه‌های دیرینه هنر و تمدن بشری است و ایرانیان در طول تاریخ تمدن خویش، با آگاهی و دقت عمل خاص خود، توانسته‌اند در تولیدات هنری خویش اثری منحصر به فرد پدید آورند که تأثیر گرفته از شرایط اقلیمی و فرهنگی و زندگی آنان است.

یکی از پدیده‌های هنری که در خراسان و در نواحی فردوس و طبس و نیز بیرجند تحت تأثیر شرایط یاد شده به وجود آمده قالی‌های خودرنگ است که با استفاده از پشم‌هایی بافته می‌شود که رنگ نشده است و در تداول محلی، آن را «خودرنگ» می‌گویند، زیرا در آن از پشم‌های رنگین به صورت خودرنگ استفاده می‌شود و هرگز از رنگ‌های گیاهی یا شیمیایی برای رنگ‌رزی پشم استفاده نشده است، بلکه، به قول حافظ، از هرگونه رنگ آزادند و در حقیقت، مادر طبیعت، زمین، خامه‌های آن قالی‌ها و قالیچه‌ها را با الوانی مناسب که الفتی هم با طبیعت محیط دارد ملون کرده و این خودرنگی ثابت تا زمانی که تاروپود قالی‌ها از هم نگسسته باشد تغییری نمی‌کند.

در طول تاریخ، هنرمندان قالی‌های خودرنگ، با بهره‌گیری از نوع پشم‌های خودرنگ گوسفندان سفید و سیاه و اشتران قهوه‌ای و سفید و قهوه‌ای تیره و بچه اشترانی به رنگ‌های سفید و گل بهی و پشم و کرک بزها و بزغاله‌های خاکستری و سفید و سیاه، بزم آرایان مجلسی از قالی‌های خودرنگ شده‌اند که چون جامه‌های ساده و بی‌رنگ پارسایان عاری از هرگونه زرق و ربا و رنگ است و خلوص آنها چون طبیعت کویر است. آنان به پشم رشته‌ها و نخ‌های پشمی سفید و خالص صوف می‌گویند که مانند دل صوفیان پاک و بی‌آلایش است و به سفید شکری و گل بهی هم پشمی می‌گویند که از شتربچه‌های

هنرمندان
قالی‌های خودرنگ،
طی سال‌ها و به
تدریج، با دقت
انواع پشم‌های
خودرنگ را، با
توجه به میزان
رنگ‌بندی‌ها،
جمع‌آوری می‌کنند
و با مقایسه
هر کدام، آنها
را دسته‌بندی
می‌کنند. انتخاب
پشم‌ها به تناسب
فصل تنوع رنگی
آنها را بیشتر
می‌کند. پس از
دسته‌بندی و
استفاده از روش
سنتی حلاجی،
با شانه زدن،
الیاف حلاجی
شده خودرنگ
را تقسیم‌بندی
می‌کنند.
در بعضی
موارد، برای
تهیه رنگ‌های
خاصی از سایه
روشن‌های مورد
نیاز، چون نقاشان
زمینه مخلوط
کردن پشم‌ها را
فراهم و با روش
ریسنده‌گی سعی
می‌کنند نخ‌هایی
با رنگ‌هایی
روشن‌تر یا تیره‌تر
و خامه‌هایی
رنگین‌تر یا
ملایم‌تری به دست
آورند

باصفا و چراگاه آهوان و گردشگاه دیگر حیوانات و جایگاه پرواز پرندگان می‌شوند.

در این باغ‌ها ماهی‌های کوچک سفید و خاکستری را می‌بینیم که در جویبارانی باصفا بر حرکت امواج خاکستری آب‌هایی چشم دوخته‌اند که در قنات‌ها و کاریزها از دل زمین جوشیده‌اند تا با همت مردانه مردمانی سخت‌کوش و قناعت‌پیشه، حماسه ساز حکایت‌های نامور شده و آن آب‌های خاکستری جویباران قالی‌های خودرنگ را تبدیل به نهرهایی از آب کوثر کنند که «من الماء کل شیء حی...»

بدین ترتیب، هنرمند، با بهره‌گیری از استعداد‌های هنری و همت و قناعت و دقت عمل خویش، گنجینه‌ای از نقوش افسونگر را با جوهر ذوق خویش درآمیخته و گلشنی از خاطرۀ رنگ‌های الوان را در بهارستانی دیگر پدید آورده که نه از رنگ‌های گرم بهره‌ای برده‌اند و نه از رنگ‌های سرد، بلکه گرمای سوزان و شرایط اقلیمی سخت را در تناسبی دلپذیر از شکوفه‌های سفیدوسیاه به هم آمیخته و نسیم دلنواز حاصل از لرزش‌های بید مجنون را در خاکستری آبها و قهوه‌ای‌های تفتیده و سوخته درختان بلند و درختچه‌های انبوه با سبزه‌زارانی که حاصل همنشینی صبورانه خاکستری‌ها و خاکی‌های آخری است پیوند زده و ترکیبی از حوض‌هایی چندگوشه و گاه هندسی را با جویبارانی چرخان در فضاهای قالی چنان تعبیه کرده که گویی خسته‌دلان را به جرعه‌ای آب از چشمه زمزم دعوت می‌کند تا خاطرۀ ترنج‌های پرگل و ریحان قالی‌های بلاد همسایه را در فواره‌های جوشان و زلال چشمه‌های روشن، کم‌رنگ کرده و آن همه قهوه‌ای‌های سوخته ماسه‌های پرحماسه را جایگزین ترنج‌های سرزمین شکوفه‌ها کند تا باور کنی که زیبایی‌های قالی‌های خودرنگ چون هنرهای طبیعت باشکوه و زیباست، همان‌گونه که کربندی‌های باغ ابعاد متناسب آنها بیان‌گر همسویی با طبیعت است؛ و درختان سایه‌گستر و بی‌بر و سروها و سرونازها در آغوش درختچه‌ها، در کنار گذرگاه‌ها و جوی‌های آب، گذر خرچنگ‌ها را نظاره می‌کردند که در تکاپوی صید ماهیان کوچک جویبار بودند، قالی‌بافان خودرنگ هم سعی داشتند، در تقابل با ناسازگاری‌های محیطی، سایه و گل و میوه و آب روان و صفای طبیعت را یادآور باشند.

کلید واژه: خودرنگ، قالی خودرنگ، پشم شتر، پشم بز، رنگ طبیعی، مردمان کویر.

منبع مقاله: مجموعه مقالات هم‌اندیشی هنر فرش (گردآورنده: خلیل دوردچی)
نویسنده: محمدمهدی هراتی (عضو گروه هنرهای سنتی فرهنگستان هنر)

گونگون، با تک گل‌ها و تک‌رنگ‌هایی از خامه‌های خودرنگ، باغ‌هایی خاکستری یا قهوه‌ای سوخته را

در دل صحرای تفتیده خاکی رنگ شکل بدهند، تا آن هنگام که از حرارت طاقت‌فرسای آتش بی دود کویر به دامان گنبد‌های کاهگلی خویش پناه می‌برند زخم آن صحرای بی‌رحم را در سایه‌سار گل‌های سفید و نقش و نگارها و درختان و گل بوته‌های خاکی رنگ التیامی زودگذر و کوتاه بخشند و احساسی رضایت‌مندانه به وجود آورند تا غم نداشتن گل‌ها و گیاهان و باغ‌های بهشتی سرزمین دیگر را از یاد ببرند و در جشنواره‌ای از گل‌های سفید و خاکستری و قهوه‌ای و سیاه زیبایی آرام بخش و قناعت‌گرانه‌ای به وجود آورند و آن همه نداشتن‌ها و محرومیت را جایگزین داشتن‌های محال کنند.

آن وقت است که آنان در جشن‌ها و شادمانی‌هایشان قالی‌های خودرنگ را با همان گل‌ها و درخت‌های قهوه‌ای سوخته، جایگزین سبزه زاران می‌کنند و بر دیوارها می‌آویزند تا عطر گل‌های باغچه را به مشام برسانند و خود را در محاصره گل‌ها و گیاهان بهشتی و نقش و نگارهای زنده و سفید و سیاه و قهوه‌ای ببینند. این چنین است که در قالی‌های خودرنگ سرزمین‌های داغ کویر «قالی‌های باغ» نقش غالب است که با انواع سروها و صنوبرها با درختان و درختچه‌های دیگر و گل‌ها و سبزه زاران خرم و

تارو پود نقش بسته در خیال

قالی کرمان

این قالی به همت منوچهر شجاعی، همسر زنده یاد فاطمه جهانگرد در ابعاد ۱۷۰×۲۶۰ و رجشمار ۱۲۰ جفت به مدت دو سال توسط هنرمندان قالی باف کرمانی بافته شده است. در متن این قالی شعری از زنده یاد فاطمه جهانگرد، شاعر فقید کرمانی است که در ۴۲ بیت توصیفی جامع از قاللی کرمان و انواع نقشهای آن است. ابیات شعر نیز خط استاد جمال الدین مؤدب و طراح آن توسط محمدحسین عاطفی و بافت استاد محمد ابوالهادی صورت گرفته است. این فرش به مدت ۲ سال در موزه هنرهای معاصر صنعتی به نمایش گذاشته شده و با برپایی موزه فرش به این موزه منتقل خواهد شد.

قالی کرمان من

ای که تو پرسی ز من و حال من

قالی من قصه‌ی احوال من

آنچه حدیث غم پنهان ماست

قالی خوش منظر کرمان ماست

قالی ما گلشن جان و دل است

کاین همه آوازه از آن حاصل است

تار غنا بود وفا و صفا

بافته شد در هم و شد فرش ما

نرم ترک گام بنه بر سرش

حیف بیازی تو به سیم و زرش

قالی ما گنج قناعت بود

ثروتی از عز و مناعت بود

نقش بدیعی که به قاللی ماست

گلبنی از همت عالی ماست

گلشن آن باغ گل آرزو

این همه سکر آور و خوشرنگ و بو

غنچه‌ی آن زندگی ناتمام

کان شده پرپر سر هر کوی و بام

لحظه‌ای آرام نگر بر گلش

نیک ببین نسترن و سنبلش

نرگس آن گر ز تو دل می‌برد

روشنی از دیده‌ی من می‌خرد

یاسمنش را بنگر یار من

یاد کن از کودک بیمار من

سبزه‌ی آن سبزه‌ی شوق و امید

شوق و امیدی که به خون در تهید

بید معلق به میان چمن

آیت بر گشتگی بخت من

این همه برگ و بر شاد و خوشاب

از سر سرچشمه‌ی دل خورده آب

چهره‌ی آن چهر خوشاب من است

باغ جوانی و شباب من است

سرخی متنش همه خواب دل

هست نشان از تب و از تاب دل

ای که نداری خبر از چون و چند

خنده‌ی گل‌هاش مرا زهر خند

قالی من قصه‌ی اندوه من

گوشه‌ای از مشکل انبوه من

چانه مزین بیش خریدار آن!

سرد مکن گرمی بازار آن

قالی من سفره‌ی نان من است

قوت تن و قوت جان من است

آب حیاتی است به شریان من

نام و نشانی است ز کرمان من

زحمت بافندگیم پیر کرد

ناخوشیم زار و زمین‌گیر کرد

آذر و تیر و دی و اردیبهشت

فرش ببافم ز صفا چون بهشت

بس که نشستم به سر دار فرش

سوخت برایم دل تبار فرش

دست مرا بین که چه تابیده است!

پای کج این گونه کسی دیده است؟

عمر به جان کندن پایان برم

تا که چنین طرفه بار آورم

نقشه‌ی «عباسی» آن دلنشین

«خوشه‌ی انگوری» آن آتشین

شهره شده نقشه‌ی «قرانی» اش

«بوته» و «صرام» و «حسنخانی» اش

گر ز غم خلق به رنج آورم

لیک ترا گنج «ترنج» آورم

نقش «درختیش» ببین کاین چنین

گوی سبق برده ز دیبای چین

کبک ببین در چمن «سبزه کار»

زد «چمنی» گنج زمرد کنار

فصل بهار است به قاللی عیان

لیک زده خیمه به عمرم خزان

گرچه بسی خون جگر خورده ام

حال نه دلنگ و نه افسرده ام

شاد از آنم که بود فرش ما

نقش‌گر زندگی و نقش ما

رنج و هنر را به هم آغشته ام

گل به گلستان جهان کشته ام

باغ دل فرش بود ماندنی

قصه‌ی جان کندن من خواندنی

قالی کرمان من این مهد عشق

شور شرف، شعر صفا، شهد عشق

صبر گره خورده به شیرازهاش

گشته «جهان» مست ز آوازه‌اش

حال که خواندی تو از آن نقش من

در خور و ارزانی تو فرش من

شاد نشین بر سرش، آرام گیر

از گذر دور جهان کام گیر

بی خبر از زحمت بافندگی

شهد بنوش و گذران زندگی

فاطمه جهانگرد

نمایشگاه‌هایی برای بازدید فرش دستباف ایرانی

هانوفر با دموتکس فرش می‌شود

رویداد برتر نمایشگاهی جهان قرار بگیرد.

نگاهی به تاریخچه دموتکس

نخستین نمایشگاه فرش دستباف جهان با نام تجاری «دموتکس» از ۹ تا ۱۲ ژانویه ۱۹۸۹ در هانوفر آلمان برگزار شد. این نخستین باری بود که یک رویداد مرتبط با فرش در جهان کلید می‌خورد. این نمایشگاه مساحتی افزون بر ۹ هزار مترمربع داشت و در قالب ۷ سالن برپا شد. در دوره نخست این رویداد ۵۷۸ غرفه با محصولاتی از قبیل فرش دستباف، فرش ماشینی، زیراندازهای پارچه‌ای و کفپوش پلاستیکی حضور داشتند و ۲۹ کشور نیز آلمانی‌ها را همراهی کردند. این آمار برای یک رویداد دوره اولی شگفت‌انگیز بود.

دومین نمایشگاه نیز به‌طور دقیق یک‌سال بعد در مساحتی برابر با ۱۲۰ هزار مترمربع و با حضور ۸۰۶ شرکت‌کننده در شهر هانوفر برگزار شد.

سومین و چهارمین دوره‌ها همچنان با رعایت ابعاد زمانی و مکانی در ژانویه سال‌های ۱۹۹۱ و ۱۹۹۲ میلادی برپا شدند و متراژ نمایشگاه هر سال افزایش یافت. این روند تا دوره دهم به حدی پیشرفت داشت که ابعاد نمایشگاه نسبت به دوره نخست ۱۰ برابر شد. یعنی در سال ۱۹۹۸ میلادی نمایشگاهی ۹۰ هزارمتری با حضور هزار مشارکت‌کننده برگزار شد.

دموتکس تا سال ۲۰۰۳ همچنان پیشتاز بود، تا اینکه در دوره شانزدهم مشکلات صنعت فرش دستباف گریبان این رویداد را هم گرفت. دموتکس ۲۰۰۴ در حالی سپری شد که تولید و بافت فرش دستباف روند نزولی داشته و به لحاظ کمیت در بسیاری از مناطق رو به افول گذاشته بود. این روند تا سال ۲۰۰۸ ادامه داشت اما آرام آرام بهبود پیدا کرد.

در سال ۲۰۰۹ نمایشگاه فرش و کفپوش آلمان از ۱۵ تا ۲۳

تجربه‌های نمایشگاهی در داخل و خارج کشور همیشه می‌تواند راه‌گشای بسیاری از برنامه‌ریزی‌ها و رفتارهای ما باشد. نمایشگاه‌های فرش دستباف نیز از آنجایی که فرش همواره یکی از ابتدایی‌ترین نیازهای رفاهی بشری بوده و در سبک و سیاق زندگی بسیاری از ما نقش اساسی بازی کرده و علاوه بر این ویژگی همواره بعنوان کالایی سرمایه‌ای شناخته شده است، قطعاً می‌تواند در فرهنگ‌سازی و تداوم روند طراحی و بازاریابی آن مهم تلقی شود.

ما تجربه‌های زیادی در برگزاری نمایشگاه‌های داخلی و خارجی و یا حتی نمایشگاه‌های جنبی داشته‌ایم. در بسیاری از کشورها نیز نمایشگاه‌های مشابهی برگزار شده که همواره ایران بعنوان یکی از اصلی‌ترین صادرکنندگان فرش دستباف در آن حضور داشته است. آشنایی با روش‌های برگزاری و مقایسه نمایشگاه‌های فرش با هم و استفاده از روش‌های نوین تبلیغی و تکنیکهای بازاریابی می‌تواند، ما را در استمرار فعالیت و غنا بخشیدن به کارمان و گسترده نمودن حوزه حضورمان مدد رساند.

آنچه در این گزارش بدان پرداخته شده است مروری به نمایشگاه‌های فرش در عرصه بین‌المللی خواهد داشت.

نمایشگاه دموتکس آلمان (Domotex The World of Flooring)

نمایشگاه بزرگ دموتکس در هانوفر، بزرگترین رویداد جهانی با محوریت فرش و کفپوش است که هر سال تعداد زیادی از فعالان این صنعت از سراسر جهان در آن حضور پیدا می‌کنند.

این نمایشگاه دارای سابقه دیرینه‌ای در عرصه فرش، موکت، گلیم، گبه، کفپوش و... است. نمایشگاه دموتکس آلمان نمایندگی‌های مهمی در سراسر جهان از جمله روسیه، چین، ایتالیا، هلند و انگلیس دارد که همین امر سبب شده در میان ۱۰

حضور ایران در دموتکس به سال ۱۹۸۹ میلادی بازمی‌گردد. از این سال به بعد ما به طور تقریبی در تمام دوره‌های این نمایشگاه حضور داشتیم و قطعاً امسال نیز این حضور تداوم پیدا کرده است.

مرکز ملی فرش ایران امسال با همکاری اتحادیه صادرکنندگان فرش ایران در اروپا از فرصت برپایی دموتکس به سود این هنر-صنعت بهره‌برداری کرده و مقرر است مطابق سال قبل پاریس ایران در این نمایشگاه دایر شود

در نمایشگاه سال ۲۰۱۶ «سوزان کلاپروت» مدیر برگزاری نمایشگاه دموتکس آلمان از ایران به عنوان همراه همیشگی دموتکس یاد کرده و گفت: بسیار خرسندیم که ایران را در کنار خود داریم. زیبایی‌ها و تنوع موجود در فرش ایران و تعداد بالای غرفه‌های تخصصی فرش در یک نمایشگاه نشان از توانمندی‌های ایران در این صنعت دارد. وی سال گذشته در بازدیدی که از نمایشگاه ملی فرش ایران داشت گفته بود: هرگز تصور نمی‌کردم این تعداد غرفه در یک نمایشگاه تخصصی فقط به عرضه فرش دستباف بپردازد و از این نظر نمایشگاه فرش تهران بی‌همتاست. آشنا کردن بازدیدکنندگان دموتکس آلمان با تنوع فرش‌های ایرانی، سیر مراحل تولید دستبافته‌های ایرانی و نمایش جذابیت‌های بصری این هنر-صنعت از اهداف مورد نظر مرکز ملی فرش ایران قرار گرفته است.

ژانویه و به روال معمول در هانوفر آلمان برگزار شد که شامل ۱۳ سالن بوده و ۵ سالن آن اختصاص به قالی داشت. در خلال برپایی نمایشگاه دموتکس ۲۰۰۹ گروهی از استان خراسان رضوی با استفاده از تسهیلات مرکز ملی فرش ایران و گروهی به صورت آزاد با معرفی سازمان بازرگانی استان برای مشارکت و بازدید از این نمایشگاه اعزام شدند و اتفاقاً جوایز طرح‌های برتر را از ستاد برگزاری نمایشگاه دریافت کردند.

حضور ایران در دموتکس

حضور ایران در دموتکس به سال ۱۹۸۹ میلادی بازمی‌گردد. از این سال به بعد ما به طور تقریبی در تمام دوره‌های این نمایشگاه حضور داشتیم و قطعاً امسال نیز این حضور تداوم پیدا کرده است. مرکز ملی فرش ایران امسال با همکاری اتحادیه صادرکنندگان فرش ایران در اروپا از فرصت برپایی دموتکس به سود این هنر-صنعت بهره‌برداری کرده و مقرر است مطابق سال قبل پاریس ایران در این نمایشگاه دایر شود. در دوره‌های پیشین (تا قبل از ۲۰۱۵) برخی از تولیدکنندگان یا صادرکنندگان فرش ایران با دریافت یارانه‌های حمایتی در پاریس ایران حضور می‌یافتند. اما این حضور آسیب‌هایی از جمله خدشه وارد کردن به بازار و شبکه توزیع مستقر در آن کشور یا قیمت‌شکنی در فرش ایرانی را نیز در پی داشت که در دو سال اخیر به جای ترغیب این گروه‌ها به حضور در این رویداد، معرفی فرش‌های شایسته ایرانی در دموتکس هدف قرار گرفته است.

این رویداد سال گذشته و همزمان با لغو تحریم واردات فرش دستباف ایران به آمریکا برگزار شد و فرصت مناسبی را برای رایزنی با بازرگانان فرش ایالات متحده فراهم آورد.

نگاهی به نمایشگاه بین المللی فرش

چین با برگزاری نمایشگاه در رؤیای فرش

این نمایشگاه از سال ۲۰۰۴ فعالیت خود را آغاز کرده است. هدف از برگزاری این نمایشگاه در درجه اول معرفی فرش تبتی به عنوان تولید داخلی چین بوده است که چین با برگزاری سالانه این نمایشگاه به این هدف نائل آمده است. این نمایشگاه در شهر شینینگ، مرکز «استان چینگ‌های» برگزار می‌شود. استان چینگ‌های در فلات تبت واقع است. بر اساس محیط جغرافیایی منحصربه‌فرد و تاریخ دیرینه، این منطقه از فرهنگ غنی تبتی برخوردار است. «فرش تبتی» به عنوان یکی از صنایع دستی قومی محلی، تاریخی بیش از دو هزار ساله دارد. نمایشگاه فرش تبتی که در این به نمایشگاه شینینگ-چین معروف است، در حال حاضر صحنه‌ای بزرگ برای ارایه کالاهای ویژه کشورهای تولید کننده فرش جهان است، همچنین سکویی مهم برای تبادلات مؤسسات فرش جهان و فرهنگ ملت‌های مختلف جهان به شمار آمد. سال ۲۰۱۴ این نمایشگاه در فهرست «ده نمایشگاه ویژه چین» قرار گرفت. در این نمایشگاه علاوه بر عرضه محصولات داخلی چین، نمایندگانی از ۳۰ کشور جهان در مقام عرضه کننده و خریدار حضور دارند که از میان آنها می‌توان به کشورهای از جمله ایالات متحده، کانادا، آلمان، پاکستان، هند و ایران اشاره کرد. هر ساله بیش از ۵ هزار شرکت داخلی و خارجی در این نمایشگاه شرکت می‌کنند.

حضور ایران در نمایشگاه شینینگ- چین

ایران در این نمایشگاه نیز حضور چشم‌گیر داشته است و همواره در مرکز توجه بازدیدکنندگان قرار گرفته است. در سیزدهمین دوره این نمایشگاه مرکز ملی فرش ایران به عنوان بهترین برگزارکننده برگزیده شده و لوح تقدیر و تندیس این رویداد را برای ایجاد هماهنگی در برپایی پایون جمهوری اسلامی ایران در فضایی به مساحت ۸۰۰ متر مربع و با حضور ۱۲ شرکت تولیدی و بازرگانی ایرانی دریافت کرد.

این نمایشگاه از سال ۲۰۰۴ فعالیت خود را آغاز کرده است. هدف از برگزاری این نمایشگاه در درجه اول معرفی فرش تبتی به عنوان تولید داخلی چین بوده است که چین با برگزاری سالانه این نمایشگاه به این هدف نائل آمده است. این نمایشگاه در شهر شینینگ، مرکز «استان چینگ‌های» برگزار می‌شود. استان چینگ‌های در فلات تبت واقع است. بر اساس محیط جغرافیایی

کویت میزبان فرش‌های دستباف

این نمایشگاه از سال ۲۰۱۴ فعالیت خود را آغاز نمود و در نوع خود اولین نمایشگاهی بود که به عرضه سجاده دستباف اختصاص یافته بود. در این نمایشگاه بافندگانی از ۱۲ کشور اسلامی محصولات خود را عرضه کردند. وزارت اوقاف و امور اسلامی کشور کویت، مرکز تحقیقات تاریخ اسلام و مرکز فرهنگ و هنر استانبول (IRCICA) به طور مشترک برگزاری این نمایشگاه را برعهده داشتند. از کشورهای حاضر در این نمایشگاه می‌توان به کشورهای، ترکیه، ایران، ترکمنستان، جمهوری آذربایجان، ازبکستان، قرقیزستان، تونس، مراکش، مصر، الجزایر و موریتانی اشاره کرد که محصولات آنها با استقبال فراوانی رو به رو شد. مسئولین این نمایشگاه هدف از برگزاری این رخداد بین‌المللی را علاوه بر عرضه محصولات هنرمندان، توجه به تکنیک‌های کاربردی بافت سجاده که در حال از بین رفتن هستند و ایجاد ارتباط میان هنرمندان و صنعت گران عنوان داشتند.

نیویورک آماده استقبال از فرش‌های لوکس

نمایشگاه بین‌المللی فرش نیویورک از سال ۲۰۰۴ فعالیت خود را آغاز کرده است. این رخداد سالانه پذیرای تولیدکنندگان فرش از سراسر جهان می‌باشد و مکانی است برای عرضه کالاهای خرده‌فروشان، طراحان داخلی و معمارانی که طرح‌های سنتی معاصر را تولید می‌کنند. این نمایشگاه به عنوان بهترین نمایشگاه فرش در آمریکا شناخته می‌شود که چشم‌اندازی از تولیدات لوکس جهان ارائه می‌کند.

احیای فرش افغانستان از نمایشگاه

از قالی‌های افغانی توسط پناهندگان افغانی ساکن در ایران و پاکستان بافته می‌شود. این قالی در سال‌های ۲۰۰۸ و ۲۰۱۳ و ۲۰۱۴ میلادی جوایز بین‌المللی بسیاری را در نمایشگاهی که هر ساله در شهر هامبورگ کشور آلمان برگزار می‌شود، به دست آورده است. از دیگر جوایزی که این قالی کسب کرده است می‌توان به مقام نخست نمایشگاه دومی در سال ۲۰۱۲ و مقام اول در نمایشگاه شش روزه چین در سال ۲۰۱۴ از میان ۱۴۷ کشور دنیا اشاره کرد. قالی افغانی (یا قالین افغانستان) به طور معمول در بخش‌های شمالی و غربی افغانستان و توسط گروه‌های قومی گوناگون، به خصوص قوم ترکمن سراپا می‌شود. یکی از خوش‌رنگ‌ترین و ممتازترین گونه‌های قالی مشرقی، که در دسته قالی‌های افغانی نیز محسوب می‌شود، "قالی شنندند" و یا "ادراسکان" هستند که در استان هرات، در غرب افغانستان بافته می‌شود. نقش‌های انسانی و حیوانی پرامتداد و قوی، از بارزهای چهره‌ای این قالی‌ها هستند. قالی شنندند، در سراسر افغانستان، و بیشتر در مزار شریف پرتعداد و پرفروش می‌باشد. یکی دیگر از کالاهای عمده و اساسی افغانستان "قالی‌های بلوچی" به خصوص جانمازهای بلوچی هستند. این قالی‌ها به وسیله بلوچی‌های ساکن بخش جنوب‌غربی افغانستان تولید می‌شود.

اولین نمایشگاه فرش افغانستان نوزدهم اردیبهشت ماه ۹۴ در شهر کابل برگزار شد. در این نمایشگاه تنها محصولات داخلی افغانستان در معرض دید بازدیدکنندگان قرار گرفت و هدف از برگزاری آن معرفی "قالی افغانی" که دچار رکودی چند ساله است، عنوان شد.

قالی افغانی یا قالیچه افغانی گونه‌ای کفپوش دستباف است که به طور سنتی در افغانستان تولید می‌شده است. امروزه بسیاری

در گفت‌وگو با عضو اتحادیه تولید کنندگان و صادر کنندگان فرش دستباف مطرح شد

سنگ اندازی آمریکایی‌ها برای هنر فرش ایران

فرش ایران در واقع در دو حوزه ممتاز است. یکی ریزبافی است که غیر از موارد معدودی که در دنیا در رج‌های بالا فرش تولید می‌کنند، رقیبی نداریم؛ یکی هم کیفیت طرح و نقشه و رنگ است. تنوع مبتنی بر اصالت فرش ایران منحصر به فرد است. هند و پاکستان و نپال هم الآن هستند ولی آنها بیشتر به فرش ماشینی نزدیک شده‌اند. در حالی که فرش ما بیشتر به فرش هنری نزدیک است. شاید تنها رقیب ما در این عرصه فرش ترکیه باشد. ترک‌ها هنوز در فضای تک‌فروشی و اثر هنری‌اند.

* آیا ما در بحث نقشه هم رقیبی داریم؟

به هر صورت باید بپذیریم که کپی‌رایت وجود ندارد و ضمانتی برای حفاظت از نقشه‌ها نداریم. برای همین نقشه‌ها به سادگی کپی می‌شوند. منتهی تفاوت این است که چون در ایران فضای کار، فضای هنر دستی و صنایع دستی است، در هر تولید شاهد یک سری ابتکارات و تغییراتیم اما در هند و پاکستان وقتی یک طرح مورد استقبال قرار می‌گیرد، هزاران تخته از آن می‌زنند. حتی خیلی وقت‌ها از طرح‌های موزه‌ای ما استفاده می‌کنند.

* فرش دستباف چقدر برای ما ارز آوری دارد؟

اوج صادرات فرش ایران، سال ۷۳ است که یک میلیارد و سیصد میلیون دلار صادرات داشتیم، اما باید توجه کنید که در آن زمان حجم بازار جهانی فرش دستباف، چهار میلیارد دلار بود. از آن سال به بعد زمینه گسترش بازار فرش‌های ماشینی و به‌ویژه لمینیت‌ها فراهم شد. اتفاقی که افتاد این بود که رونق کفپوش‌های ارزان قیمت، حجم بازار فرش دستباف را به زیر ۱٫۵ میلیارد دلار رساند.

* در این شرایط سهم ما از این بازار چه تغییری کرده است؟

سهم ما از حدود ۳۵ درصد از کل بازار در همان سال‌های دهه ۷۰، به زیر ۳۰ درصد رسیده است که این هم عمدتاً ناشی از تحریم‌های سال ۲۰۰۷ و قدرت گرفتن رقباست. آن موقع ما بیشترین سهم را داشتیم اما الآن در رتبه دوم قرار گرفته‌ایم. البته این را توجه کنید که این سهم‌ها از منظر ارزش است و نه تعداد و متراژ فروش. بر اساس آن معیار ما سهم خیلی کمی از بازار را داشته‌ایم. مثلاً اگر کلاً سه میلیون نفر از فرش دستباف استفاده می‌کنند، دو میلیون و نهصد و پنجاه هزار نفرشان مشتری فرش‌های غیر ایرانی هستند.

* یعنی فرش ما کالایی لوکس به حساب می‌آید و نه یک کالای مصرفی؟

ما چند نوع فرش داریم؛ یک دسته فرش‌های هنری یا اصطلاحاً لاکچری‌اند. دسته دیگر، فرش‌های سنتی‌اند که در واقع کالای فرهنگی به‌شمار می‌روند. مثلاً فرش‌های ایلپاتی ما که حدود نیمی از صادرات فرش دستباف در سالیان اخیر را به خود اختصاص داده‌اند، فرش‌های کار کرده‌اند. این‌ها که شاید بافتشان به ۵۰ سال پیش برمی‌گردد، بعد از اورهال شدن، صادر می‌شوند. مثلاً فرش‌های لری یا فرش همدان که نمونه‌های یونیک‌اند را صادر می‌کنیم.

* وضعیت ما نسبت به سایر کشورها چطور است؟

به لحاظ مترمربع فرش فروش رفته، هند اول است. بعد از هند، پاکستان و افغانستان و ایران بسیار نزدیک به هم هستند و بعد نپال.

مجید فضائلی: بیست و ششم دی ماه سال گذشته که آژانس انرژی اتمی به انجام تعهدات توافق شده در برجام از سوی ایران مهر تأیید زد، آمریکایی‌ها اجازه صادرات فرش دستباف ایران را به کشورشان صادر کردند. برخی خیرها حاکی از صادرات ۱۱ میلیون دلاری فرش در دو ماه نخست امسال است. فراز و فرودهای صادرات فرش در پس‌برجام را در گفتگو با آقای "سیدعلی آل‌احمد" عضو هیأت مدیره اتحادیه صادر کنندگان فرش دستباف ایران بررسی می‌کنیم.

* شرایط تولید در کشور ما چطور است؟ به ویژه درباره مواد اولیه، چه مقدار در داخل تولید می‌کنیم؟

بخش عمده ابریشم ما وارداتی است. در حقیقت کیفیت ابریشم تولید شده توسط نوقان کاران شمال کشور، کم‌کیفیت است و برای همین از ابریشم درجه یک چینی برای بافت فرش استفاده می‌شود، اما در فرش‌های پشمی، تقریباً همه مواد اولیه داخلی‌اند. حتی صادرات پشم هم داریم که خودش برای ما مشکل شده است. یعنی پاکستان و هند کانتینر کانتینر پشم از ایران می‌برند و خود ما با مرینوس که کیفیت کمتری دارد تولید می‌کنیم.

* مزیت ما در این حوزه چیست؟

اوج صادرات فرش ایران، سال ۷۳ است که یک میلیارد و سیصد میلیون دلار صادرات داشتیم، اما باید توجه کنید که در آن زمان حجم بازار جهانی فرش دستباف، چهار میلیارد دلار بود. از آن سال به بعد زمینه گسترش بازار فرش‌های ماشینی و به‌ویژه لمینیت‌ها فراهم شد. رونق کفپوش‌های ارزان قیمت، حجم بازار فرش دستباف را به زیر ۱٫۵ میلیارد دلار رساند.

سهم ما از حدود ۳۵ درصد از کل بازار در همان سال‌های دهه ۷۰، به زیر ۳۰ درصد رسیده است که این هم عمدتاً ناشی از تحریم‌های سال ۲۰۰۷ و قدرت گرفتن رقباست. آن موقع ما بیشترین سهم را داشتیم اما الآن در رتبه دوم قرار گرفته‌ایم. البته این را توجه کنید که این سهم‌ها از منظر ارزش است و نه تعداد و متراژ فروش. بر اساس آن معیار ما سهم خیلی کمی از بازار را داشته‌ایم. مثلاً اگر کلاً سه میلیون نفر از فرش دستباف استفاده می‌کنند، دو میلیون و نهصد و پنجاه هزار نفرشان مشتری فرش‌های غیرایرانی هستند.

تحریم‌ها، جنس‌های هندی ترویج شدند. با امضای برجام، ما امیدواریم که در سال اول به حداکثر ۴۰ میلیون دلار درآمد از محل صادرات فرش به آمریکا برسیم.

*** آمریکایی‌ها کدام فرش‌های ما را بیشتر می‌پسندند؟**

عمده فروش ما در آمریکا، فرش‌های بزرگ است، یعنی بالاتر از ۱۲ متر. فرش‌های ۲۴ متری و ۳۰ متری و ۴۰ متری در آمریکا بیشتر به فروش می‌روند. فرش‌های هریس و فرش‌های خیلی ارزان قیمت ایلپاتی هم رونق خوبی دارند.

*** غیر از آمریکا کدام کشورها سهم بیشتری از بازار فرش صادراتی ایران دارند؟**

آلمان به عنوان دروازه ورود به اروپا، استرالیا، آفریقای جنوبی، برزیل و ژاپن بازارهای عمده صادراتی فرش ایرانند. اخیراً هم چین به این مجموعه پیوسته است.

*** نخستین محموله صادراتی فرش ما بعد از برجام و رفع تحریم‌ها، بهمن ماه سال گذشته در آمریکا فروش رفت. شرایط جدید را چطور می‌بینید؟**

نخستین محموله فرش ما در نمایشگاه دمو تکس که اواخر دی ماه سال گذشته در آلمان برگزار شد به فروش رسید. من خودم آنجا بودم و بعد از اینکه در ۲۶ دی برجام به روز اجرا رسید و اعلام کردند که تحریم فرش برداشته شد، به فاصله ۲۴ ساعت، خریداران آمریکایی را در نمایشگاه دیدیم و خرید هم کردند و در بهمن ماه محموله‌ها وارد خاک آمریکا شد.

*** یعنی این قدر بازار آمریکا برای فرش ایران تشنه است؟**

قبل از سال ۲۰۰۷، حدود ۳۵ درصد از فرش ما به آمریکا می‌رفته است. یعنی مقصد اول ما آمریکا بود. از کل ۸۰۰ میلیون دلار صادرات فرش دستباف، ۲۵۰ میلیون دلارش در آمریکا می‌رفت. اما بعد از

طرح‌های طلایی بر تارو پود فرش نقره‌ای هند

هندهای با این اقدام از یک سبب کالایی در بازار فرش بهره می‌برند، در خصوص سهم بازار هند اظهار داشت: این کشور تا سال ۲۰۰۰ از شرایط تحریم ایران استفاده کرده و جای فعالان وطنی را در بازار گرفت، اما از سال ۲۰۰۰ فرش‌های ایرانی از راه‌های دیگری مثل مسیر امارات و یا کشورهای واسطه‌ای دوباره وارد بازار شدند. این ورود سهم بازار آنها را کوچک‌تر کرد. چنین رویدادی تلنگری شد تا به جای حاشیه رفتن به دنبال راهکارهای

با گذشت سال‌ها از عمر فرش ایران، بنا به هزار و یک دلیل مانند قصه‌های هزار و یک شب شهرزاد که تلخ و شیرین را با هم دارد، صنعتی که با نام ایران گره خورده، به جای حرکت رو به رشد و تسخیر هرچه بیشتر بازارهای جهانی، امروز حتی از رقبای منطقه‌ای خود نیز چند قدمی عقب مانده است. رقبایی که روزی روزگاری هیچ حرفی برای گفتن نداشتند، امروز با شناسایی فرصت‌ها و سلیقه مشتریان از تاروپود گره‌های فرش اعتبار می‌آفرینند و درآمد خلق می‌کنند. اهمیت تحلیل چنین رویدادی باعث شد تا به همت اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان فرش دستباف ایران همایش بررسی مدل توسعه کسب و کار رقبای فرش دستباف ایران برگزار شود. مونا کنعانیان، کارشناس ارشد برنامه‌ریزی و مدیریت توسعه به دعوت اتحادیه، نتیجه مدت‌ها بررسی و تحقیق به دست آمده از بازار فرش هند را با محوریت مقایسه رفتار فعالان صنعت فرش این کشور نسبت به رفتار کسب و کار ایرانی برای تعدادی از فعالان فرش حاضر در نشست تشریح کرد. این که چگونه با ایجاد چند تغییر نگرشی نسبت به بازار و روش تولید توانسته‌اند از کارگاه‌های کوچک و تاریک به دستاوردهای بزرگ روشن برسند.

پلان اول فرش هند؛ حرکت برخلاف موج

کنعانیان برگ اول سخنان تخصصی خود را در اشاره به میراث ماندگار گانندی ورق زد که چگونه امروز فرش این کشور از آن بهره می‌برد. وی در توضیح این اتفاق گفت: اتکا بر خودکفایی و نوآوری تحول بزرگ گانندی در اقتصاد و سیاست هند بود که بعد از او تمامی مدیران در راس حاکمیت به آن وفادار مانده و عمل کردند. رهبر اسطوره‌ای هند بر این مهم تأکید داشت که همه باید شغل داشته باشند و هیچ صنعتی را به بهای ایجاد یک صنعت دیگر نباید نابود کرد. درحال حاضر صنایع بومی را حفظ کرده‌اند؛ در حقیقت سعی آنها بر این است که صنایع را در کنار هم قرار دهند تا با هم پیشرفت کنند. مدلی که هند از سال ۲۰۰۰ شروع کرد، شناسایی و ایجاد خوشه‌های کسب و کار با هدف صادرات و اتصال به بازار جهانی است. هند مراکز متنوع تولید فرش خود را شناسایی و مشخص کرده است که هر کدام از این منابع چه ویژگی خاصی دارند. کارشناس توسعه کسب و کار با تأکید بر اینکه

جدیدی برای بازپس‌گیری سهم خود باشند. چون به خوبی می‌دانستند با روشی سنتی نمی‌توانند با فرش پرشین رقابت کنند، لذا اقدام به نوآوری کردند. با شناسایی تمام نقاط تولیدکننده که حاصل آن شکل‌گیری ۱۳۸ خوشه بود، مدل «کسب و کار فرش» را تدوین کردند. از نتیجه این مطالعات دریافتند که فرششان بسیار پراکنده و ضعیف و بدون ساختار تولید شده و در اختیار دیگران قرار می‌گیرد، به همین دلیل ابتدا یک مطالعه بازار انجام دادند. به عبارتی مسیر را

چشم‌فرش هندی به هنر و طرح ایرانی

هند از سال ۲۰۰۰ با شناسایی و ایجاد خوشه‌های کسب و کار با هدف صادرات و اتصال به بازار ضمن اشتغالزایی توانسته است از شرایط تحریمی ایران استفاده و بخشی از بازار جهانی ایران را تصاحب کند. از آنجا که تولید فرش اشتغال‌زایی برای آن دسته از اقشار جامعه که مهارت‌های اداری ندارند، ایجاد می‌کند، یکی از محورهای بسیار مهم در برنامه توسعه اقتصادی هند به شمار می‌آید. در ادامه نگاهی داریم به تحقیقات مونا کنعانیان از بازار فرش هند که در همایش بررسی مدل توسعه کسب و کار رقبای فرش دستباف ایران مطرح شد.

درآمد. استراتژی‌های تحقیق و توسعه و آموزش تدوین کردند. در سمینار بزرگ رقابت و فرصت‌های صنعت فرش هند، با پنل‌های تخصصی تولید، تجارت، حلقه‌های پیشین و پسین در نهایت مشخص کردند که مشکل این صنعت چیست؟ آن‌ها بر روی تکنولوژی‌های بافت و ارزان کردن این تکنولوژی‌ها کار کردند چون در آن مطالعه تشخیص دادند که گره زدن با دست چندان برای آمریکایی‌ها به عنوان یکی از مشتری‌های اصلی فرش مهم نیست، چرا که در نگاه اول تشخیص نمی‌دهند که این فرش گره خورده است یا نه. آن‌چه که مشتری آمریکایی را به سمت خود جلب می‌کند طرح است. به دلیل تنوع طلبی و مصرف‌گرا بودن هر قدر تنوع در طراحی و تغییر آن در طی زمان بیشتر شود، مشتری آمریکایی را بیشتر جذب می‌کند. با کار بر روی استراتژی‌های تولید، ابزار و تجهیزات مورد نیازشان را تکنولوژیک کردند، با توجه به تجمیع بافنده‌ها از طریق احداث کارگاه‌های جدید ظرفیت تولید و قدرت سفارش‌پذیری را افزایش دادند و در جاهایی که امکان تجمیع نبود و صرفه اقتصادی نداشت، گروه‌های خودیار بافندگان را تشکیل دادند. نقطه تمرکز دیگری که برای خودشان ایجاد کردند این بود که همزمان که هزینه‌ها را کاهش می‌دهند، چطور می‌توانند قیمت فرش هند را افزایش دهند. اساس بازاریابی را بر سلیقه مردم کشورهای مختلف قرار دادند و اقدام مهم دیگر اینکه با انتخاب یک برند واحد، تبلیغات وسیعی را در این حوزه متمرکز کردند.

پلان سوم فرش هند؛ چتر حمایتی دولت

در برخی از کشورها روابط خوبی میان دولت و بیشتر اقشار برقرار نیست و گاه در برخی کشورها روابط حسنه‌ای حکومت می‌کند. در این تحقیق دولت هند در گروه دوم جای گرفته، گروه روابط خوب دولت به عنوان یک چتر حمایتی هزینه اقدامات در جهت منافع عام مثل مطالعه بازار برای چرخش اطلاعات را پرداخت کرده است. درباره آنچه منافع شخصی و منافع عام دارد، مثل استفاده از تکنولوژی‌های بهتر که باعث می‌شود هم ارزآوری در اقتصاد بیشتر شود و هم فروش افزایش پیدا کند، بخشی از آن را دولت به صورت یارانه اختصاص می‌دهد. به شرکت کنندگان در نمایشگاه‌های مختلف، جوایز صادراتی تعلق می‌گیرد، معافیت‌های مالیاتی نیز برقرار است.

در گامی دیگر شورای عالی صادرات که از بخش خصوصی است، با پشتوانه دولت چگونگی سلیقه خریداران اصلی در آمریکا را برای تولید کنندگان بازار به صورت مستقیم مخابره می‌کند که چه و چگونه بفافند.

پلان چهارم فرش هند؛ تولید بدون "نه" به مشتری

در ادامه تحلیل رفتار فعالان صنعت فرش هند، کنعانیان به این نکته پرداخت که چگونه تنوع محصول به کمک بازار آمده است. وی در این خصوص گفت: با طراحی یک سبب کالایی متنوع هر آن‌چه که خریدار می‌خواهد را انجام می‌دهند. انتخاب‌هایی مثل ارزان بودن، کلاسیک، رج پایین و غیره وجود دارد که به دلیل

برعکس کردند و گفتند که اگر بخواهیم در کسب و کار فرش موفق شویم، باید ببینیم که خریدار از ما چه می‌خواهد؟ سلیقه خریدار را بدانیم و این سلیقه از طریق تجار به تولیدکنندگان برسد و بعد از آن به طراحی و رنگرزی منتقل شود. همه این مجموعه‌ها باید در جهت یک هدف متحد شوند. آن‌ها در سایه این تدبیر راه تولید را از تولید به قصد فروش به سمت بازاریابی و بعد تولید تغییر دادند. در سال ۲۰۰۰ فهمیدند که ماده اولیه خوب ندارند، تکنیک رنگرزی نمی‌دانند، دانش طراحی ندارند، عملیات شست‌وشو و پرداخت و مرمت حرفه‌ای ندارند،

مهارت‌های نیروی کارشان کافی نیست و نیروی کار آن‌ها پخش و پراکنده است، کل سیستم تولید هیچ اطلاعی از بازار ندارد و کار گروهی شبکه‌های همکاری وجود ندارد و مهم‌تر این‌که برند هم ندارند!

پلان دوم فرش هند؛ حرکت به سمت تسخیر بازار

این محقق که سال‌ها از نزدیک با تولیدکننده‌های مختلف تعامل دارد، فصل دیگری از رشد فرش هند را با برشمردن استراتژی‌های این کشور این‌گونه رقم زد: با تأسیس مرکز آموزش و تحقیقات فرش هند فعالیت تحقیق و توسعه پشم و محصولات پشمی شروع و قراردادهای آن بسته شد و به اجرا

فعالان هندی معتقدند چون ایران با فرش آمیخته شده، در صورتی که بر روی طرح‌های سنتی و دانش فرش سرمایه گذاری کند، بسیار موفق خواهد بود و می‌تواند با این سرمایه گذاری دلار بسازد. ما هندی‌ها با این که ریشه محکمی نداریم اما خوب دلار می‌سازیم. آنها توصیه می‌کنند اگر انعطاف پذیرتر باشید و به سلیقه و آرای مشتری‌ها احترام بگذارید، خواهید توانست به تقاضای بازار جواب دهید. آن‌ها به شدت معتقدند تولید باید متناسب با حرف و دستور مشتری باشد، چرا که امروزه تولید جدا از مشتری در بازار فرش محکوم به حذف شدن است.

پلان هشتم فرش هند؛ پازلی از پلان‌ها

در پایان وی با چکیده‌ای پرونده فرش هند را این‌گونه بست: آن‌ها سیستمی به کسب و کار فرش نگاه می‌کنند. تولید فرش از گوسفندی که در صحرا می‌چرد شروع و تا آن آمریکایی که فرش را می‌خرد، ادامه دارد. در این میان نهادهای پشتیبان چه می‌کنند، قواعد بازار چیست، و قواعد رسمی و استانداردها و سیستم‌های مالی کشور چیست را دقیق مشخص می‌کنند. چرا که تأکید دارند در نهایت این سیستم باید با تمرکز بر یک هدف واحد موجب رشد کسب و کار شود.

این تنوع در هیچ شرایطی به مشتری نه گفته نمی‌شود. هندی‌ها به مشتری بهای زیادی می‌دهند. برای درگیر کردن هر چه بیشتر چشم مخاطبان فرش را، به عنوان یک دکوراسیون داخلی، در کنار چیدمان کاملاً شرقی قرار می‌دهند تا در نهایت یک نیاز را در بازار ایجاد کنند. همچنین آوردن فناوری در کنار تجارت الکترونیک فرش از قدم‌های دیگر است. آنها به خوبی فهمیده‌اند که برای خریداران آمریکایی و اروپایی اصلاً مهم نیست که به فرش دست بزنند و تنها ظاهر کفایت می‌کند.

پلان پنجم فرش هند؛ ایجاد شبکه، گامی اساسی

این محقق توسعه کسب و کار توجه حاضران را به اساسی‌ترین وجه تمایز فرش ایران و هند که ایجاد شبکه‌های خوب ارتباطی است، جلب کرده و افزود: ۱۳۸ خوشه شناسایی شده، هر کدام یک شورای راهبردی محلی دارند. این شوراهای راهبردی از تولیدکننده‌ها، تاجرهای محلی، رنگرزا و طراح‌ها تشکیل شده است که این افراد با هم تعامل کرده و در نهایت به چتر بالای سر خود، یعنی همان شورای عالی صادرات، متصل می‌شوند. طراح‌ها شبکه طراحی دارند، تأمین‌کننده‌ها شبکه‌های تأمین کننده دارند، شبکه تحقیق و آموزش وجود دارد و شبکه بافنده‌ها نیز هست. وجود این شبکه‌ها هزینه‌ها را کاهش می‌دهد. درحقیقت آن‌چه که باید به تنهایی هزینه کنیم و خیلی وقت‌ها هم به نتیجه نمی‌رسد، را می‌توانیم برای خلق دستاوردهای بزرگ منابع مادی، معنوی و یا فیزیکی در کنار هم قرار دهیم.

پلان ششم فرش هند؛ تولید فرش زنجیره‌ای

در این تحقیق نشان داده شد که برخلاف ایران که طراح برای خودش طراحی می‌کند و تولیدکننده نیز جداگانه فرش را تولید می‌کند، در هند به خوبی این ارتباط وجود دارد و جریان شفاف اطلاعات، از بازار به سمت همه عناصر صنعت فرش جاری است. سازمان‌ها و نهادها به عنوان حلقه‌های زنجیره ارزش برای صحنه گذاشتن به فعالیت‌های شبکه‌ای در ذیل وزارت منسوجات هند قرار دارند. میان شورای عالی صادرات، مرکز تحقیقات و توسعه تکنولوژی دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی رابطه تنگاتنگی برقرار است، اما در ایران دانشگاه‌هایی که رشته فرش دارند، از بخش صنعت و تولید سوال نمی‌کنند که مسئله شما چیست؟ این دانشگاه‌ها در محیط‌های خلاء خودشان تحقیقاتی انجام می‌دهند و درسوی دیگر تولیدکننده‌ها هم تولیدات خودشان را دارند و جالب آنکه در نهایت از هم دلخور می‌شوند!

پلان هفتم فرش هند؛ نقش بر تاروپود برای گره‌های

زندگی

کنعانیان در چرایی این که هندی‌ها خود را به آب و آتش می‌زنند تا بر دار فرش باقی بمانند، تأکید داشت: از آنجا که تولید فرش اشتغال زیادی برای آن دسته از اقشار جامعه که مهارت‌های اداری ندارند، ایجاد می‌کند، یکی از محورهای بسیار مهم در برنامه توسعه اقتصادی هند به شمار می‌آید. در حقیقت این افراد یک مهارت عرفی دارند که با آموزش دو ماهه شاغل می‌شوند.

جهانی بودن هنر فرش دستباف ایران از زمان صفویه

پای صحبت مسئول اتحادیه صادرکنندگان استان قم

"استاد ابوالفضل رجبیان" صادرکننده فرش از قم گفت: هنر هیچ کشوری به پای فرش دستباف ایران نمی‌رسد، در زمان صفویه، در فرش، کاشیکاری، تذهیب و معرق را دارای رتبه بودیم. در حال حاضر اولین فرش در موزه وین نگهداری می‌شود.

به گزارش فصلنامه فرش این صادرکننده بیان کرد: "ما باید در زمینه عرضه و تقاضا تلاش کنیم و از سلیقه‌های بروز آگاه شویم. ایجاد یک سری از فاکتورها مانند روابط با کشورهای خارجی را می‌توان مثال زد. اگر روابط خوبی داشته باشیم می‌توانیم فرش را به آن کشورها صادر کنیم. باید از رقبا در کشورها پیشی بگیریم. استفاده از تبلیغات غیر مستقیم که باعث ناشناخته شدن فرش دستباف می‌شود. استفاده از ابزار رسانه‌ای خوب می‌تواند با توجه به هر کشور و فرهنگ آن صورت بگیرد و تبلیغات نیز در این باره انجام شود. وی تصریح کرد: ما نیاز به شناخت فرش و هنر آن در اقصی نقاط دنیا داریم، مثل خاور دور یا کشورهای حوزه خلیج فارس که افراد برای خرید آن اشتیاق زیادی دارند.

لذا ما باید تلفیق در فرشها بوجود آوریم به طوری که ترکیبی از طرحهای مدرن و سنتی با طرحهای اسلیمی و غیره در آن لحاظ شود و باعث نوآوری برای جذب مشتریان بیشتر بشود.

این موضوع مصداق واقعی اقتصاد مقاومتی هم هست، زیرا حدود ۷۰ تا ۸۰ شغل جانبی ایجاد کرده و همین موضوع حدود ۲ میلیون نفر را مستقیماً با فرش دستباف مشغول بکار می‌کند.

وی ادامه داد: فرش یک کالای هنری و سرمایه‌ای است که فقط بُعد تجاری آن محسوب نمی‌شود.

رییس اتاق بازرگانی قم بیان کرد: برای فروش و فراگیری فرش، تبلیغات بسیار مهم است. مجلس و دولت باید بودجه خاصی در نظر بگیرند، باید بازار جدیدی در کشورها برای فرش ایجاد کنیم، به طوری که زبان‌های فرهنگی را بشناسند. باید در صنعت و هنر فرش تحول ایجاد کنیم تا بتوانیم محصولات کشورمان را بفروشیم. از آن جمله می‌توان به کشور ژاپن اشاره کرد که مردم این کشور علاقمند به گل‌ها می‌باشند، بنابراین فرش‌هایی با نقش طبیعت را بیشتر می‌پسندند و از طرح‌های انسان یا حیوان یا پرند دوری می‌گزینند.

تبلیغات راهی برای فرهنگ سازی فرش دستباف

مجید رضوی صادرکننده فرش به آلمان در نمایشگاه بین‌المللی فرش گفت: ما در صنعت فرش نیاز به تبلیغات گسترده داریم و این تبلیغات نیازمند فرهنگ‌سازی است. کار فرش با دیگر محصولات متفاوت است.

وی ادامه داد: این صنعت مانند محصولات غذایی نیست که هزینه را برای آن انجام دهیم و اثر محسوس و فوری آن را نیز دریافت کنیم. این صنعت نیازمند اجتماع صنفی هست و بحث گروهی را می‌خواهد که افراد باید یک به یک پلکان ترقی را طی کنند.

وی بیان کرد: اتحاد و یکپارچگی در این صنعت می‌تواند پلهای ترقی و رشد و رونق این صنعت را به همراه داشته باشد.

تأیید سیستم مدیریت کلید موفقیت

کارشناس توسعه کسب و کار با تأکید بر اینکه هندی‌ها با این اقدام از یک سبد کالایی در بازار فرش بهره می‌برند، در خصوص سهم بازار هند اظهار داشت: این کشور تا سال ۲۰۰۰ از شرایط تحریم ایران استفاده کرده و جای فعالان وطنی را در بازار گرفت، اما از سال ۲۰۰۰ فرش‌های ایرانی از راه‌های دیگری مثل مسیر امارات و یا کشورهای واسطه‌ای دوباره وارد بازار شدند. این ورود سهم بازار آنها را کوچک‌تر کرد. چنین رویدادی تلنگری شد تا به جای حاشیه رفتن به دنبال راهکارهای جدیدی برای بازپس‌گیری سهم خود باشند

در انستیتوی هوینشتاین آلمان مرکز جدیدی در رابطه با سیستم‌های مدیریتی افتتاح شده است که به شرکت‌ها بر اساس استانداردهای بین‌المللی ایزو ۹۰۰۱ و ایزو ۱۴۰۰۱ و در طول زنجیره نساجی آنها تأییدیه اعطا می‌کند.

هر شرکتی که خواهان موفقیت طولانی مدت باشد باید مدام این سوال‌ها را از خود بپرسد که چه چیز از همه بیشتر در اقتصاد جهانی شده امروز مورد نیاز است؟ چطور می‌شود بر رقابت بین‌المللی فائق آمد؟ چطور می‌توان بیشترین میزان رضایتمندی مشتری و همچنین وفاداری آنها را از آن خود کرد؟ به گزارش فصلنامه فرش، راه حل مناسب حتی در بخش نساجی، اغلب تمرکز بر شایستگی‌های خود و تصورات بیرونی است. یکی از راه‌هایی که معمولاً برای رسیدن به این هدف مناسب است، به کارگیری سیستم مدیریت کیفی بر اساس استاندارد ایزو ۹۰۰۱ می‌باشد. علاوه بر آن، استاندارد ایزو ۱۴۰۰۱ نیز این روزها بسیار مطرح شده که برای سیستم‌های مدیریتی مربوط به فعالیت‌های زیست محیطی مناسب است.

مرکز جدید انستیتو هوینشتاین که در بونیگه‌ایم آلمان واقع شده یک مرکز معتبر برای انجام بازرسی‌ها و اعطای گواهینامه به آزمایشات و معتبر سازی قوانین مربوط به استانداردهای بین‌المللی ایزو ۹۰۰۱ و ۱۴۰۰۱ است. اعتبار این مرکز در سطح بین‌المللی و برای تمامی شرکت‌های مربوط به زنجیره نساجی می‌باشد که این شامل شرکت‌های شستشوی صنعتی نیز می‌شود.

"مارکوس بی" عضو این مرکز می‌گوید: ایجاد مرکز جدید برای سیستم‌های مدیریتی با توجه به تلاش‌های ما در گذشته برای ایجاد استقلال و صلاحیت در بخش نساجی یک گام منطقی به حساب می‌آید. مشتریان از این طریق می‌توانند مطمئن باشند که اقدامات لازم برای جهت‌دهی فرایندها در بالاترین سطح تخصصی انجام می‌گیرد. در حال حاضر بیش از یک میلیون شرکت در سرتاسر جهان موفق به کسب این گواهینامه بر اساس استاندارد ایزو ۹۰۰۱ شده‌اند. این تأییدیه یک نیاز استاندارد در چارچوب کاری فعالان منطقه‌ای، داخلی و بین‌المللی است. علاوه بر آن بسیاری از مشتریان خواستار شفاف‌سازی و مسئولیت‌پذیری به ویژه در مدیریت فعالیت‌های زیست محیطی هستند.

مارکوس می‌گوید: "در آینده فرایند اعطای تأییدیه به سیستم مدیریت زیست محیطی بر اساس استاندارد بین‌المللی ایزو ۱۴۰۰۱، از روی زنجیره ایجاد ارزش یک محصول پایایی اکولوژیکی آن را مشخص خواهد کرد. با این روش اثرات زیست محیطی محصولات و خدمات بهتر شناسایی و بررسی می‌شوند."

در حال حاضر بیش از ۲۶۰,۰۰۰ شرکت در سرتاسر جهان موفق به کسب استاندارد ایزو ۱۴۰۰۱ شده‌اند که این روند روز به روز در حال افزایش است. مارکوس بی حتی در بخش نساجی نیز پتانسیل عظیمی را مشاهده می‌کند و می‌گوید: "به کارگیری قوانین مربوط به کیفیت و محیط زیست در سیاست‌های یک شرکت باعث می‌شود آن شرکت شناس این را داشته باشد که موقعیت خود را در بازار جهانی را حتی در آینده نیز تثبیت نماید."

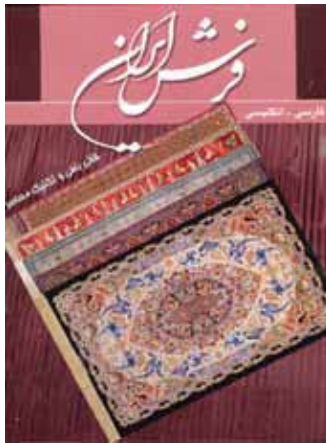

ثبت جهانی فرش دستباف ترکمن و کردی خراسان شمالی

با پیگیری این اداره، فرش دستباف ترکمن جرجان و بجنورد و فرش دستباف کردی خراسان شمالی در فهرست سازمان جهانی مالکیت فکری واپس ثبت شد.

فرش کردی در استان مشغول هستند. محصولات فوق مطابق با معاهده بین المللی لیسبون که جمهوری اسلامی ایران با تصویب مجلس شورای اسلامی در سال ۱۳۸۰ به آن ملحق شد، به ثبت جهانی نشان جغرافیایی رسیده است. سازمان جهانی مالکیت فکری (وایپو) یکی از ۱۶ آژانس تخصصی سازمان ملل متحد است. وایپو در پی امضای توافق نامه‌ای در استکهلم در سال ۱۹۶۷ «برای تشویق آثار خلاقانه در راستای حمایت از مالکیت معنوی در جهان» تأسیس شد و مقر آن در ژنو سوئیس قرار دارد. هم‌اکنون ۱۸۴ کشور عضو وایپو هستند و این سازمان ۲۴ معاهده بین‌المللی را مدیریت می‌کند که یکی از آنها موافق نامه لیسبون (ویژه حمایت از اسامی مبدأ و ثبت بین‌المللی آنها) است.

به گزارش فصلنامه فرش، محمد سویدانلویی اظهار کرد: پیگیری ثبت این محصولات از دو سال گذشته شروع که در سال ۹۴ فرش‌های دستباف ترکمن جرجان و بجنورد و فرش دستباف کردی خراسان شمالی ثبت ملی شد. وی افزود: با پیگیری‌های انجام شده یک سال پس از ثبت ملی این محصولات، در ۲۵ خرداد ۹۵ فرش دستباف ترکمن جرجان و بجنورد و فرش دستباف کردی خراسان شمالی در فهرست سازمان

جهانی مالکیت فکری به نام ایران به ثبت بین‌المللی رسید. سویدانلویی بیان کرد: ۲۲ هزار بافنده فرش دستباف در خراسان شمالی وجود دارد که به طور میانگین ۳۰ درصد بافندگان بیشتر در شهرهای بجنورد راز و جرجان و مناطقی از مانه سملقان به تولید فرش ترکمن می‌پردازند و ۷۰ درصد نیز به تولید

بازاریابی نیاز صادرات است

ندارد. جوانها برای نقشه‌های اصیل ایرانی، باید رنگ آمیزی‌هایشان مطابق سلیقه مشتریان اروپایی و آمریکایی باشد. بازاریابی، برای صادرات بیشتر هماهنگی کند تا این رشته مجدد رشد کند. هنر در فرش از اهمیت بالایی برخوردار است و تولیدات بدون ضابطه نمی‌تواند آینده فرش را تأمین کند.

امروز بهترین مورد زیبایی را برای این مرزوبوم فراهم می‌کنیم و دقت بیشتر در هنر مخصوصاً در زمینه نقش فرش اهمیت بالایی دارد.

*در زمینه فروش اینترنتی فرش چه نظری دارید؟
دنیای امروز با دنیای مجازی همراه است و باید از طریق فضای مجازی در سطح جهانی فروش را انجام دهند و این بستگی به سلیقه و دید آنها دارد. بنابراین کار را شروع کنند. اکنون بیشترین فروش در دنیای سنتی است و این کار هنر جوانان فروشنده در دنیای اینترنتی و مجازی را می‌طلبد.

اخوان تولید کننده فرش در نمایشگاه بین‌المللی فرش دستباف ایران در گفتگو با خبرنگار فصلنامه فرش گفت: بعد از انقلاب به علت همکاری نکردن ادارات دولتی، به مرور زمان رقبای ایران در خارج پیشرفت کردند و دولت جدیدالتاسیس هم بی‌اطلاع بود. حتی امروز هنوز هم به صادرات صنایع دستی کمتر اهمیت می‌دهند، دولت می‌تواند با تشویق‌های شایسته خود فضایی را به وجود آورد که صادرات ایران به مثابه قبل برگردد. تشویق بیشتر برای بافندگان، وام بدون بهره، مکان کار یا کارگاه رایگان و... کارهایی است که باعث می‌شود فرش ارزان تر مهیا شود. در ادامه متن کامل گفت‌وگو را می‌خوانید:

* چرا فرش در ایران اکنون رونق ندارد؟
به علت اینکه دولت کمک‌ها را حذف کرده لذا این صنعت هم از رونق افتاده است. بنابر این الآن تولید در ایران به علت بهره‌بالا، و بیمه اجتماعی که اضافه دریافت می‌شود رونق

تبریز میزبان بزرگترین نمایشگاه فرش دستباف جهان

با ایران است. بنابر این راه اندازی موزه‌های فرش و نمایشگاه‌های عظیم در این زمینه می‌تواند کارساز باشد.

فرش دستباف تنها کالایی است که از صفر تا صد مواد اولیه و مراحل تولید آن بومی است و بیشترین اشتغال‌زایی و ارزش افزوده را برای کشور دارد. حدود ۵۰۰ هزار نفر در حال حاضر به طور مستقیم و غیرمستقیم در آذربایجان شرقی از این صنعت که ثمره هنر ۳ هزار ساله پیشینیان ماست، ارتزاق می‌کنند.

این هنر-صنعت ضمن تأمین نیازهای داخلی در صادرات، ارزآوری قابل توجهی هم دارد و می‌تواند باعث جذب گردشگران زیادی باشد.

با توجه به اینکه فرش هنر صنعت ملی کشور به شمار می‌آید، باید برای رونق و گسترش آن عزمی ملی وجود داشته باشد و نمایندگان مجلس و دولت در تعیین بودجه، بسته‌های حمایتی برای رفع رکود و ایجاد رونق دوباره فرش قرار دهند و حمایت از فعالان این عرصه به ویژه تولیدکنندگان و بافندگان در سطح ملی در اولویت باشد.

برای احداث این نمایشگاه تاکنون افزون بر ۵۰ میلیارد ریال از سوی این اتحادیه هزینه شده و قرار است از تمام فرش‌های بافته شده در سطح استان در قالب فرش‌های درشت بافت (هریس، مهربان، و اهر) و ریزبافت تبریز و ابریشم بافت (مراغه و ملکان)، تابلو فرش سر درود، گلیم، جاجیم و ورنی گلپیر، همچنین هوراند نمونه‌هایی وجود داشته باشد.

شورای جهانی صنایع دستی (World Crafts Council) موسوم به (WCC) در سال ۲۰۱۵ میلادی برابر با ۱۳۹۴ شمسی، مطابق پیشنهاد ایران، پس از جلسات کارشناسی و بازدیدهای مختلف از شهر "تبریز" این شهر را به عنوان یکی از ۱۱ شهر جهانی صنایع دستی و پایتخت فرش جهان با عنوان "شهر جهانی فرش" برگزید. بنابر این عملیات ساخت بزرگترین "نمایشگاه دائمی فرش دستباف جهان" امسال در تبریز آغاز می‌شود. این پروژه عظیم می‌تواند یکی از راهکارهای اساسی در توسعه گردشگری باشد.

این نمایشگاه چهار فصل، باعث می‌شود تا هر گردشگری از هر کجای جهان که علاقمند به فرش است به ایران بیاید و در این مرکز شاهد تمام مراحل کارگاهی تولید تا فروش و تبادل گسترده فرش باشد.

قبلاً اطلاع‌رسانی‌ها در این زمینه صورت گرفته و در گام اول قرار است یک "موزه فرش" هم در تبریز افتتاح شود. این مجموعه تا پایان بهمن ماه ۹۵ با حضور معاون رییس جمهوری افتتاح خواهد شد.

اگرچه این موزه البته شایسته خاستگاه مهمترین فرش جهان نیست و در برخی کشورهای غیر صاحب‌نام فرش، موزه‌های بزرگتر و بهتر فرش وجود دارد، به هر حال در موزه فرش فقط فرش‌های قدیمی نفیس و خاص برای بازدید علاقمندان به نمایش گذاشته می‌شود و این موزه‌ها تنها مکملی برای آن نمایشگاه بزرگ دائمی است. فرش دستباف تنها کالایی است که رهبریت و محوریت آن

هنر ایرانی، سوغاتی برای مردم بلاروس

ایران سرزمین سرشار از هنر

و پس از بازدید آن را به صندوق می‌انداختند که در آخر، غرفه قالی‌بافی از بین صنایع دستی و خیمه شب بازی از بین موسیقی اول شدند.

جالب توجه اینکه در طول این نمایشگاه پستی ۸ ساله، بلاروسی بافت قالی ایرانی را آموزش دید و با بافت پرچم کوچکی از ایران مورد توجه سفیر ایران قرار گرفته و به او هدیه اهداء شد و از خانم مریم تقوی بعنوان مربی وی نیز که با توجه به نداشتن زبان مشترک آموزش بافت را در مدت کوتاهی به او آموخته بود تقدیر و تشکر شد. مردم بلاروس ضمن استقبال خوب از این نمایشگاه، با نابوری به انجام کارهای هنری توسط هنرمندان نگاه می‌کردند و تعداد زیادی از آنها هر روز بازدید کننده نمایشگاه بودند.

لازم بذکر است پیرو هماهنگی‌های انجام شده، مقرر گردید تا همه ساله این برنامه در مینسک و تهران برگزار شود که شرایط شرکت و اطلاع رسانی آن از طریق همین نشریه انجام خواهد شد.

گزارش و عکس از: مریم تقوی

در هفته فرهنگ ایران و بلاروس نمایشگاهی در شهر مینسک پایتخت این کشور با همکاری سازمان فرهنگی هنری وزارت امور خارجه و سفارت ایران در بلاروس برگزار گردید.

در این نمایشگاه ۴۷ تن از هنرمندان ایرانی حضور داشتند که در رشته‌های مختلف هنر خود را به نمایش گذاشتند. در بخش صنایع دستی، قالی ایرانی، آینه کاری، گچ بری، قلم زنی، پیکر تراشی، سفالگری، نقاشی، خط نقاشی و شاهنامه خوانی و نقالی، نقاشی قهوه خانه‌ای، پوشش اصیل و لباس سنتی ایرانی، گل سازی و طراحی مینیاتوری، تذهیب، معرق، و در بخش موسیقی نیز، موسیقی سنتی خراسان، خیمه شب بازی و... به نمایش درآمد. بعلاوه در غرفه‌ای، سوغات و خوراکی‌های مناطق مختلف ایران (پسته، باقلوا، قطاب و گز و...) برای علاقمندان به فروش می‌رسید. هنگام ورود به نمایشگاه تمام افراد فرم‌های نظرسنجی را دریافت

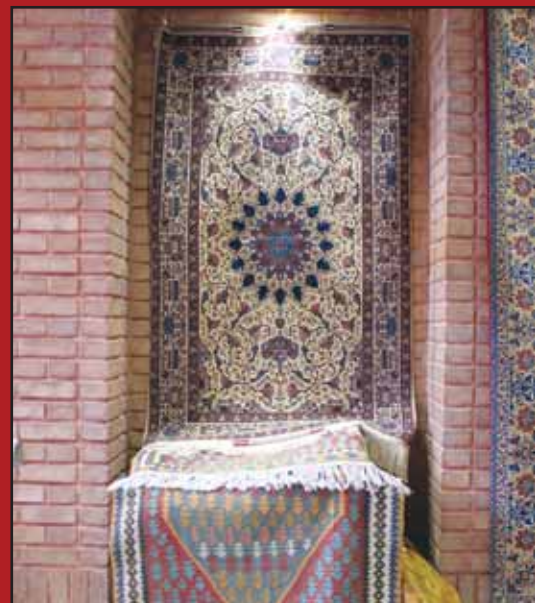

سرای نخ و ابریشم

وقتی در بازار فرش فروش‌های بازار بزرگ تهران قدم می‌زنی دیگر خبری از آن هیاهوی چندین سال پیش نیست. حتی از جنب‌وجوش شاگردان دیزی‌به‌دست هم نشانی نمی‌بینی به هر سرایی از بازار فرش فروش‌ها بروی، داستان همین است. وارد یکی از حجره‌ها می‌شوم. کهنسالی را می‌بینم که از حاجیان باپیشینه بازار است. چندین تخته فرش دستباف تمام ابریشم تبریز زیر پایش خوابیده‌اند. به نوشته صنایع الدوله، چهار سوی بزرگ و کوچک بازار در زمان فتحعلی شاه قاجار ساخته شد. در این زمان مجموعه بازار به طرف شمال غرب و غرب توسعه یافت، به طوری که به تدریج حد فاصل بین ارگ و مسجد جامع به بخش پر رونق بازار تبدیل شد و معروف‌ترین و معتبرترین سراها و تیمچه‌ها در این محدوده فعال شدند. در دوره ناصرالدین شاه بر تعداد راسته‌ها و رسته‌های بازار افزوده شد و تعدادی سرا و تیمچه معتبر ساخته شد. مانند دیگر مجموعه بازارهای تاریخی، هر کدام از راسته‌ها، رسته‌ها، سراها و تیمچه‌های بازار تهران به صنف و فعالیت خاصی اختصاص داشت.

در تمام دوران مشروطیت تا انقراض سلسله قاجار بازار تهران، بزرگ‌ترین بازار کشور و محل اصلی حرکت‌های سیاسی، اقتصادی و اجتماعی پایتخت بود و تنها بعد از آغاز دوران نوسازی شهرها (دوره رضاشاه) به آرامی طبقه مرفه و متوسط شهری از بازار مسقف تهران دل‌کنند و به محلات نوساز رخت‌برکشیدند.

بازار تهران بازاری است قدیمی واقع در مرکز شهر در منطقه ۱۲، این بازار در میان خیابان‌های مولوی در جنوب، مصطفی خمینی در شرق، پانزده خرداد در شمال و خیام در غرب قرار گرفته است.

نمایش رنگ به رنگ هنر بیست و پنجمین نمایشگاه فرش دستباف ایران

همچنین در این نمایشگاه از نسخه انگلیسی دانشنامه آنالین فرش (ویکی فرش)، دانشنامه جامع ۴ جلدی مکتوب در حوزه فرش دستباف و گواهی های ثبت ۱۴ منطقه جغرافیایی فرش دستباف رونمایی شد.

افزایش صادرات در کنار فروش داخلی، معرفی ظرفیت های این بخش اقتصادی، برنامه ریزی برای حل مشکلات، شناخت موانع و نقاط ضعف موجود این صنعت، ایجاد بسترهای مناسب برای سرمایه گذاری های داخلی و خارجی، ایجاد زمینه اشتغال و کارآفرینی، آشنایی دست اندرکاران با محصولات، نوآوریها و ظرفیت های موجود، ایجاد فضای رقابتی سالم میان تولیدکنندگان داخلی برای ارتقای کیفیت تولید و ایجاد ارتباط مستقیم و رو در رو میان تولیدکنندگان و مصرف کنندگان، مهمترین اهداف برگزاری این نمایشگاه بود.

بیست و پنجمین نمایشگاه فرش دستباف ایران که بزرگترین نمایشگاه فرش دستباف جهان محسوب می شود، شهریور ماه در حالی که با حضور وزیر صنعت، معدن و تجارت، رییس مرکز ملی فرش ایران و فعالان حوزه فرش در محل دائمی نمایشگاه های بین المللی تهران گشایش یافته بود بیش از ۷۰۰ شرکت تولیدی و صادراتی هنر-صنعت فرش دستباف کشور حضور و مشارکت کردند و گنجینه ای از قالی های دستباف، مهم ترین کالای فاخر ایرانی و آثار کم نظیر بافندگان و هنرمندان ایرانی را به نمایش گذاشته شده است.

به گزارش فصلنامه فرش دستباف در این نمایشگاه؛ انواع فرش های دستباف مناطق مختلف ایران در اندازه ها و رنگ های مختلف، قالی و قالیچه، گلیم و تابلو فرش های مختلف عرضه می شود و فضای بسیار متنوع و رنگارنگی را برای بازدید کنندگان ایجاد کرده است.

اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان فرش ایران

وابسته به اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران

با همکاری سازمان فنی و حرفه ای و دانشگاه علمی کاربردی و با مشارکت "فصلنامه فرش" برگزار می‌کند:

دوره های آموزشی فراگیر عمومی و تخصصی

در سطوح مقدماتی، متوسط و پیشرفته

همراه با آزمون ارتقاء مدارج

لیست کارگاه های آموزشی (تئوری و عملی)

رنگرزی	طراحی	مرمت و روفو	انواع بافت
گیاهی / شیمیایی	سنتی / کامپیوتری	قدیمی / موزه ای	فرش / گلیم

• پس از پایان هر دوره گواهینامه معتبر از سوی اتحادیه صنفی مربوطه اعطاء خواهد شد.

اعطای گواهینامه های کار بین المللی (کارشناس فرش) از آکادمی کشورهای: آلمان (NOBEL)، انگلستان (GRS)، استرالیا (EQUAL)

موسسه نواندیشان:

دارای گواهی ایزو ۱۰۰۱۵ در کیفیت آموزش
• حامی صنعت فرش دستباف ایرانی در اقصی نقاط جهان

• جهت کسب اطلاعات از طریق راه های ارتباطی زیر اقدام کنید:

• اطلاعات: ۹-۸۸۹۳۳۰۰۶ (داخلی ۱۱۵)

• تلگرام: @ifsmg

• هماهنگی: ۰۹۳۶-۹۷۵۲۸۵۴

• www.Rug.VestaNar.com

• moj.ifsmg@yahoo.com

فرم اشتراک فصلنامه فرش دستباف

اشتراک حقوقی:

نام سازمان: نام واحد متقاضی اشتراک:
نام مدیر واحد:

اشتراک حقیقی:

نام: نام خانوادگی: نام پدر:
شماره شناسنامه / کد ملی: صادره از: متولد:
میزان تحصیلات: رشته تحصیلی: شغل:

نشانی کامل مشترک حقیقی یا حقوقی:

کد پستی ده رقمی:
تلفن: شماره: همراه:
وب سایت: پست الکترونیکی:

تعرفه اشتراک:

بهای اشتراک یک ساله (۴ شماره) یا بسته بندی و هزینه پستی بست سفارشی ۱۰۰/۰۰۰ تومان خواهد بود.

نحوه پرداخت:

- متقاضیان می توانند از طریق دستگاه های خودپرداز و سایر روش های اینترنتی مبلغ را به شماره کارت و یا از طریق بانک به شماره ذیل واریز نموده و رسید پرداخت آن را برای نشریه ارسال نمایند.
- شماره حساب مؤسسه نواندیشان رسانه و ستا ۱۸۲۷۸۰۲۹۲۰۵۸۲۹۱ (بانک انصار، شعبه مطهری، کد ۱۸۲۷)
- و یا شماره کارت جهت واریز مبلغ تعرفه آگهی ۶۲۷۳۸۱۱۰۳۵۶۴۶۳۱۱ به نام "لیلا احمدپور"
- لطفاً پس از واریز نمودن مبلغ مندرج، فیش واریزی را از طریق: ایمیل، فکس یا تلگرام به دفتر نشریه ارسال نمایید.
- لازم به ذکر است که اعضای "اتحادیه تولید کنندگان و صادر کنندگان فرش دستباف ایران" با قرارداد یکساله در فصل نامه می توانند از ۲۰٪ تخفیف در حق اشتراک بهره مند شوند***
- به مشترکان حقیقی که بیش از ۳۰ جلد خریداری نمایند در پایان سال کارت خرید ویژه تعلق می گیرد.
- در پایان سال به قید قرعه به ۳ نفر از مشترکین لوح مخصوص و هدایایی تعلق خواهد گرفت.
- لطفاً تغییر نشانی خود را هرچه سریع تر به دفتر فصلنامه اطلاع دهید.

دفتر مرکزی فصلنامه: سه‌رودی شمالی، چهار راه کیهان سابق، خیابان زینالی شرقی، نیش کوی

هیرید، پلاک ۳۰، طبقه دوم، امور مشترکین - کد پستی: ۱۵۶۸۴۳۳۱۴

شماره تماس: ۸۸۹۳۳۰۰۷ الی ۹ (داخلی ۱۰۵) ساعت تماس: همه روزه از ساعت ۹ لغایت ۱۷

وب سایت: www.Rug.VestaNar.com

ایمیل هماهنگی: Noandishan_Rasaneh@yahoo.com

کانال تلگرام: @IPAC_Mag

مؤسسه نواندیشان رسانه و ستا؛

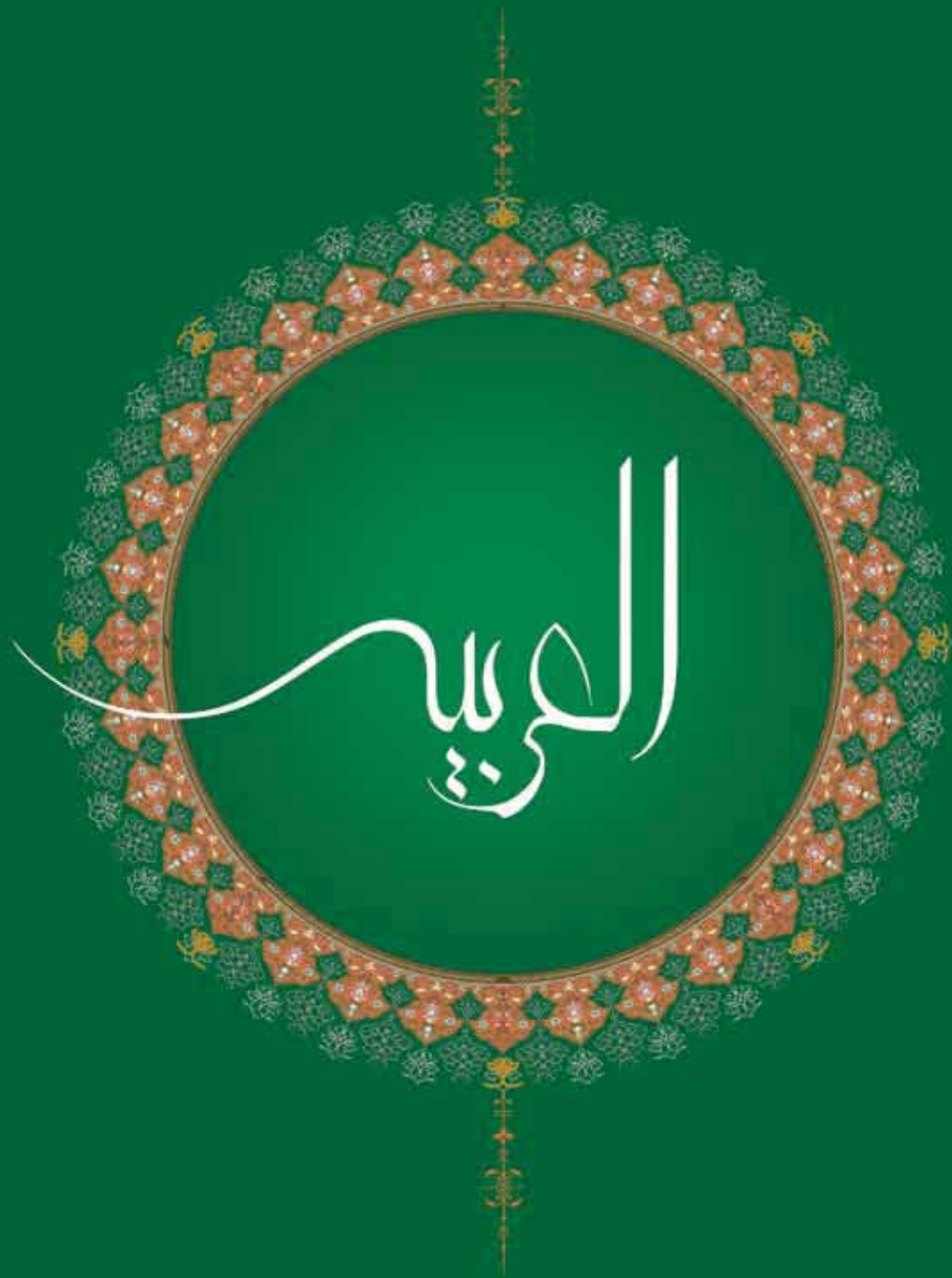

قالیچه‌های جنگ

نمی‌دانم که آیا تا به حال این نام را شنیده‌اید یا نه. اما این مطلب چندی پیش در کلاس مردم‌شناسی مطرح شد که با استقبال دانشجویان همراه گشت. مطلب جالبی است: قالیچه‌های جنگ!

حتماً متوجه تفاوت فاحش این قالیچه‌ها با سایر قالیچه‌ها شده‌اید، جای گل‌های شاه عباسی، طرح‌های اسلیمی و ختایی و نقوش هندسی زیبا، توپ و تانک و اسلحه و هر آنچه ادوات جنگی می‌نامند دیده می‌شود. این فرش‌ها عمدتاً کار یافتگان افغان است که نشان دهنده تأثیرات جنگ بر کار آنهاست. روزی که دیگر هیچ گل شاه عباسی بر روی فرش این مردمان روییده نمی‌شود و تنها سایه شوم جنگ است که بر روی زندگی این مردمان افتاده است.

فرش یک هنر مردمی است و از آنجا که این مردمان قالیباف نیز از اجتماع خود جدا نیستند تأثیر جنگ در کشورشان را با استفاده از هنر خود یعنی قالی باقی نشان می‌دهند، همانگونه که پیکاسو تأثیرات جنگ در کشورش را با کشیدن تابلوی گرونیکا نمایان می‌کند و این رسالت هنرمند است که با ابزار کار خود رخدادهای جامعه پیرامونش را به طور صادقانه به تصویر بکشد و البته هنر فرش نیز از این قاعده مستثنی نیست...

السجاد الإيراني و أنواعه

(بالفارسية: فرش، قالی)

مع مرور الوقت، تتحلل المواد المستخدمة في صناعة السجاد، كالحبر والصوف والقطن. ولهذا السبب فإنه من النادر أن يكتشف علماء الآثار أى دليل مفيد عن حياة السجاد أثناء حملات التنقيب، وما اكتشف حتى الآن ليست أكثر من بضع قطع بالية من السجاد. لا تساعد قطع صغيرة من هذا القبيل في التعرف على خصائص نسيج السجاد من قبل السلاجقة فترة (قرون ١٣،١٤ ميلادية) في بلاد فارس.

الفترة الزرادشتية

في حفر أثرى فريد من نوعه في عام ١٩٤٩، تم اكتشاف سجاد بازيك استثنائي بين الثلوج من وادي بازيك، في جبال التاي في سيبيريا.

تم العثور على سجادة في قبر الأمير محشوش. وأشارت اختبارات الكربون المشع انه تم نسج سجاد بازيك في القرن الثامن قبل الميلاد. هذا السجاد هو ٢٨٣ إلى ٢٠٠ سم (ما يقرب من ٩،٣ إلى ٦،٥ قدم) ولها ٣٦ عقدة متماثل لكل سنتيمتر مربع (٢٣٢ لكل بوصة مربعة). التقنية المستخدمة في الحياكة في سجاد بازيك يشير إلى وجود تاريخ طويل من التطور والخبرة في هذا الفن. ويعتبر سجاد بازيك أقدم سجادة في العالم. لونها الرئيسي هو لون أحمر عميق ذات مساحة واسعة، واحد يصور الغزلان وغيرها من الفرسان الفارسية.

الفترة الإسلامية

في القرن ٨ م وكان إقليم أذربيجان بين أكبر المراكز في السجاد والنسيج في إيران وكان إقليم تبريز يقوم بدفع الضرائب عن طريق إرسال ٦٠٠ سجادة إلى الخلفاء في بغداد كل عام. في ذلك الوقت، كانت أبرز السلع المصدرة من تلك المنطقة والسجاد وسجاد صغير (المعروف أيضا باسم سجادات الصلاة). وعلاوة على ذلك، كان السجاد من خراسان و سيستان و بخارى، وذلك لأن من تصاميمهم والزخارف البارزة، في ارتفاع الطلب

الكتاب: مهدي اميدى جعفرى - هو واحد من أهم الفنون الإيرانية. وتعد صناعة النسيج والسجاد جزء أساسى من الثقافة الفارسية، ويعود تاريخها إلى بلاد فارس القديمة. وتعتبر إيران أكبر مصدر للسجاد في العالم. وقد بلغت صادرات إيران من السجاد اليدوى ٤٢٠ مليون دولار أى حوالى ٣٠ درصد من السوق العالمى. يقدر عدد النساجين في إيران ١،٢ مليون نساج ينتجون السجاد للسوق المحلية والعالمية. وتصدر إيران السجاد اليدوى لنحو ١٠٠ دولة حول العالم، ويعد السجاد أهم صادرات إيران غير النفطية. تنتج إى ران حوالى خمسة ملايين متر مربع من السجاد سنويا، يباع أكثر من ٨٠ فى المائة منها إلى سوق التصدير. تواجه حاليا صناعة السجاد الإيراني منافسة قوية من قبل منتجين من بلدان أخرى، حيث يتم نسخ التصاميم الإيرانية الأصلية واستعمال مواد وبدائل أرخص ثمنًا.

ويقسم السجاد الإيراني إلى قسمين أساسيين، الأول سجاد إيراني قبلى، ويمتاز ببساطة الرسوم وحرارة اللون ومخملية الصوف وطول الوبرة. ولذلك فإن هذا النوع من السجاد ثقيل الوزن، أما النقوش المستعملة فيه فتعتمد على أشكال نباتية كالأزهار والأشكال الهندسية البسيطة. أما الصنف الثانى من السجاد الإيراني فهو سجاد المدن، ويسمى بحسب المدينة التى يصنع فيها. ومن أهمها مدينة تبريز التى اشتهرت بصناعة السجاد الحريرى ذى النقوش القريبة من الشكل الهندسى والألوان القاتمة كالأحمر القانى والأزرق الداكن.

التاريخ

وجد فن حياكة السجاد في إيران منذ العصور القديمة. ومن أقدم ما عثر عليه سجادة بازيك. التى يعود تاريخها لعام ٥٠٠ ق. م. فى الفترة الأخمينية وجاء أول دليل موثق على وجود السجاد الفارسى من النصوص الصينية التى يعود تاريخها إلى الفترة الساسانية (٦٤١-٢٢٤).

وخضع هذا الفن إلى العديد من التغييرات فى فترات مختلفة من التاريخ الأيراني قد وصل إلى قمة الازدهار فى فترة ما قبل العصر الإسلامى وحتى الغزو المغولى الى لبلاد فارس بعد الغزو، بدأ هذا الفن بالازدهار مرة أخرى وذلك فى فترة حكم التيمورى ينوالخانيين.

أما سجاد الحرير تعود إلى القرن ال ١٦ على الأقل في سبزوار والقرن السابع عشر في كاشان و يزد والسجاد الحرير هي أقل شيوعا من السجاد من الصوف والحرير أكثر كلفة ولكنه يزيد قيمة مع مرور الزمن نظرا لقيمتها وندرته وعدم وجود قوة التحمل، وكثيرا ما يتم عرض سجاد الحرير على الجدار مثل المفروشات بدلا من أن تستخدم فرش للأرضيات.

معايير القيمة

الصوف و الحرير و القطن هي الخامات التي يصنع منها السجاد، ويعد الصوف المأخوذ من بطن الخروف الصغير أجود أنواع الصوف وأغلاها. وترتبط الجودة، أيضا، بالمكان الذي يعيش فيه الخروف، ونوعية المرعى، والمناخ ما بين الحار والبارد والجاف، فقيمة السجاد تختلف تبعاً لنوعية الصوف ومكانه في الخروف. وهناك نوع آخر من السجاد يختلط فيه الصوف بالحرير، ومن المعروف أن السجاد الحرير بدأت صناعته في المدن فقط، ليتناسب مع الحياة المرفهة لأهلها، بعكس أهل البدو الذين يصنعون السجاد من الصوف والقطن، وإذا كانت إيران تمتاز بالسجاد المصنوع من أرقى أنواع الصوف، و تركيا بالحرير فإن الصين تمتاز بأرقى أنواع الصوف، حيث يأخذونه من حيوان اللاما المشهور، حتى ان الصين منعت تصدير صوف اللاما لندرته وجودته. ويحدد عدد العقد الموجودة في السجاد قيمتها، والعقدة في السجادة تعني عدد العقد في السنتيمتر الواحد في أثناء غزلها، فهناك سجادة بها ١٢ عقدة أو ٢٤ عقدة أو ٦٤ عقدة في السنتيمتر. وكلما زاد عدد العقد ارتفعت قيمة السجادة، لأنها تستغرق فترة أطول في الصنع.

صناعة السجاد الإيراني

تعد صناعة السجاد من أشهر، و اقدم الصناعات اليدوية في إيران، و تؤكد الوثائق التاريخية، بأن اول سجادة يدوية في العالم تم نسجها في إيران، و خير دليل على ذلك هو العثور على اقدم سجادة في مقبرة بازيريك، جنوب سيبريا، يعود تاريخها الى العصر الاخميني قبل

بين المشترين.

أثناء العهد من السلاجقة والسلالات الإيلخانية، نسج السجاد وكان لا يزال التجارى المزدهر، لدرجة أنه تمت تغطية مسجد بناه خان غازان في تبريز، في شمال غرب إيران، مع السجاد الفارسي رائع. كانت ولدت خصيصا الأغنام لإنتاج الصوف الناعم من أجل حياكة السجاد. تصاميم السجاد صورت بواسطة لوحات مصغرة تعود للعهد التيموريين تقديم دليل على تطور هذه الصناعة في ذلك الوقت. وهناك أيضا لوحة أخرى مصغرة من أن الوقت المتاح الذي يصور عملية نسج السجاد. خلال تلك الحقبة تم إنشاء مراكز الصباغة حتى يتم نسج السجاد. وبدأت هذه الصناعة أن تزدهر حتى الهجوم على إيران من قبل الجيش المغولي.

البسط اليدوية

تعد صناعة البسط من أهم الصناعات اليدوية في إيران، يعود تاريخها الى حوالي ٧٠٠ عام قبل أن يمارس الإيرانيون صناعة السجاد، وتكثر في إيران هذه الصناعة التقليدية، وتختلف نوعيتها ونمط النسج من منطقة الى منطقة اخرى نظراً لخيوط الصوف والألوان الطبيعية المستخدمة في صناعتها.

و تستعمل في صناعة البسط اليدوية خيوط قطنية بيضاء، وهي تشكل القاعدة البيضاء أو الهيكل الأساسي للبساط، وكذلك خيوط صوفية ملونة حسب الطلب، وهي تعد الخامات الأساسية لصناعة البسط اليدوية، وتشتهر مدن أقاليم محافظة أذربيجان الشرقية، محافظة أذربيجان الغربية، كردستان وكرمانبجيازتها على ارقى أنواع البسط اليدوية.

المواد

الصوف هو المادة الأكثر شيوعا للسجاد ولكن كثيرا ما يستخدم القطن في السجاد في ورش العمل والمؤسسات. وهناك مجموعة متنوعة واسعة من أنواع الصوف المستخدمة في النسج. تلك التي تشمل صوف كورك، و صوف مانشستر، وفي بعض الحالات صوف وبر الإبل.

حوالي ٤٠٠ الى ٣٠٠ عام قبل الميلاد.
و قد شهدت صناعة السجاد الإيراني عدة عصور تاريخيه و هي كالآتي:

- عصر ما قبل الاسلام: اشتهر العصر الساساني قبل نشر الاسلام في ايران بصناعة، و كان السجاد بهارستان آنذاك، تحظى بأهمية كبيرة، و شاع شهرته في الافاق، و الامصار من حيث الجمال و الاناقه و الدقه، حيث كان هذا السجاد كما يرويهِ المؤرخون منسوج بخيوط من ذهب و فضة و منقوش برسوم جميلة، و مزود باحجار كريمه.

- العصر الاسلامي: استمرت صناعة السجاد الإيراني منذ بداية نشر الاسلام في ايران، و حتى عصرى السلجوقي والایلخاني، و تم ابداع النقوش و تصاميم هندسيه، و رسم خطوط مستقيمه في هذا العصر بالاضافه الى الخطوط القوسيه، التي كانت متبعه في صناعة السجاد سابقى، من اهم خصائص العصر الاسلامي، هو ادخال رسوم النمطين الاسلامي و الصيني في نسج السجاد.

- العصر الصفوي: و قد بلغت صناعة السجاد الإيراني زروتها في العصر الصفوي، حيث تم تأسيس عدة ورشات لنسج السجاد في كبريات المدن الإيرانية الهامة تبريز و اصفهان و اردبيل و كاشان، للاهتمام بهذه الصناعة، و تطويرها، و قد تم ادخال عناصر اخرى من الطبيعه لأول مرة في صناعة السجاد كالطيور و الحيوانات و الزهور الناسقه، كما تم اضافه الحاشيه الى السجاد و تطوير استعمال خيوط الابریشم في هذه الصناعه.

- العصر القاجاري: امتاز العصر القاجاري بصناعة السجاد في مقياس صغير و اهتم المصممون باستعمال الوان كاشفه و رسوم بالنمطين الاسلامي و الصيني في هذه الصناعه،
قد تم تصدير السجاد الإيراني الى اوروبا لأول مرة خلال العصر القاجاري

- العصر الحاضر: اهتم التجار بتصدير السجاد الى خارج ايران منذ بداية القرن الثالث عشر الهجري، و بهذا السبب طرأت على صناعة السجاد عدة تغييرات هامة نظراً للطلبات، التي كان يستلمها الإيرانيون من الزبائن الاجانب، و حرص اصحاب ورشات نسج السجاد على تلبية رغبات زبائنهم المتعدده بدقه، حيث شهدت صناعة السجاد تحول لا مثيل له من حيث التصميم و استعمال النقوش و الالوان التقليديه، مما ادى الى تعرضها لخطر التحليل و التجريد، و من هذا المنطلق تم تأسيس شركة السجاد الإيراني المساهمه، لصيانة هذا الفن الإيراني العريق و حمايه العاملين في صناعة السجاد.

و لا تزال هذه الصناعه تخطو خطوات هامة لسد الحاجه المحليه من السجاد الإيراني الفاخر، و تصدير الفائض منه الى الاسواق العامليه و اهم انماط الرسوم المتبعه في نسج السجاد، تنحصر في تسعه انماط و هي على النحو التالي:

هراتي، سرطاني، زهري، شاه عباسي، مينا خالي، حنائي، بيد مجنون، جوشقاني و ترنجي.
و تشتهر المدن التاليه بصناعة السجاد الإيراني الفاخر، و هي على النحو التالي:

اصفهان، نائين، كاشان، تبريز، قم، كرمان و اراك.
و يعرض في متحف السجاد الإيراني بطهران نماذج مختلفه من انواع السجاد و انماط رسومها المختلفه.

صناعة البسط اليدوية

تعد صناعة البسط من اهم الصناعات اليدوية في ايران، يعود تاريخها الى حوالي ٧٠٠ عام قبل ان يمارس الايرانيون صناعة السجاد، و تكثر في ايران هذه الصناعة التقليدية، و تختلف نوعيتها و نمط النسيج من منطقة الى منطقة اخرى نظراً لخيوط الصوف و الالوان الطبيعية المستخدمة في صناعتها.

و تستعمل في صناعة البسط اليدوية خيوط قطنية بيضاء، و هي تشكل القاعدة البيضاء او الهيكل الاساسي للبساط، و كذلك خيوط صوفية ملونة حسب الطلب، و هي تعد الخامات الاساسية لصناعة البسط اليدوية، و تشتهر مدن اقليم محافظة آذربيجان الشرقية، محافظة آذربيجان الغربية، كردستان و كرمان بحياتها على ارقى انواع البسط اليدوية.

ارشادات هامة حول شراء السجاد الايراني:

- يجب رعاية الموارد التالية لدى شراء السجاد الايراني.
- ١- ان يكون النسيج المستخدم في صناعة السجاد مصنوع من خيوط الصوف
- ٢- ان تكون النقوش متقنة
- ٣- ان تكون الالوان المستخدمة في صناعة السجاد مستخدمة من اجود المواد الطبيعية و الكيماوية
- ٤- ان تكون كثافة العقد المستخدمة في صناعة السجاد عالية، و في منتهى القوة
- ٥- ان يكون سطح السجاد ناعمي و لميسي و خالياً من التجاعيد و الاجسام الغريبة
- ٦- يجب شراء السجاد من مراكز صناعة السجاد الرئيسية، و كذلك المحلات التجارية المعتمدة

طريقة حفظ السجاد:

- ١- يجب رعاية الموارد التالية لحفظ السجاد من التلف و الاستهلاك
- ٢- يجب فرش السجاد على ارضية مستوية تماماً، و من دون تجاعيد
- ٣- يجب تنظيف السجاد و ازالة الاوساخ عنه بانتظام
- ٤- تجنب سكب الزيوت او سائر المواد الدسمة الاخرى على السجاد
- ٥- تجنب وضع حافة السجاد على الجانب الاخر عن الخزن، بل يجب لفه بالطول، و تغطيته بقماش نظيف، و من الافضل رش مقدار مناسب من مبيدات الحشرات على سطح السجاد المراد خزنة.

عالم السجاد. نقوش و الوان

في صناعة السجاد، نشهد روعة الفن و جمال النقوش و الالوان، حيث تتالق ابداعات الانسان، التي تفصح عن مهارته و ذوقه الجمالي. و السجاد من المفروشات، التي تسبغ على المكان بهاء و شاعرية حاملة

شاع بين الناس استعمال ثلاثة انواع منه:

- الاول: ينسج من الحرير الطبيعي، و هو في وقتنا الحاضر نادر جداً، و باهظ الثمن.
 - الثاني: يحاك من غزول الصوف، و معروض اليوم في السوق التجاري قليل جداً، و غالي الثمن.
 - الثالث: ينسج من مخلوط النايلون و الاكرليك و البورلين، و قد اشتهرت بعض الدول بصناعة السجاد الفاخر ذي الجودة العالية و المواصفات الفنية و الجمالية الراقية، تاتي في مقدمتها ايران و العراق و المانيا و جيڪسلوفاكيا.
- كانت صناعة السجاد في الماضي، تعتمد على الحياكة اليدوية، التي تستغرق وقتاً، و تكلف الحائك جهداً مضمياً لذلك كان السجاد

الحريري و الصوفي باهظ الثمن. و اصبح في وقتنا الحاضر نادراً و اغلى ثمناً من ذي قبل، لان مهنة الحياكة اليدوية لم يعد لها وجود اليوم، لكن مصانع النسيج الميكانيكية الحديثة، تنتج انواعاً كثيرة، بيد انها ليست بالمواصفات الفنية و الجمالية، التي كانت عليها الانواع الصوفية و الحريرية القديمة. فمادتها النسيجية في الغالب الاعم هي النايلون، نستورد السجاد من مناشئ عديدة، من سوريا و مصر و ايران و السعودية و المانيا و الجيك و غيرها.

ما هي افضل انواع السجاد الايراني؟

افضلها النايلين، الكاشان، الاردبيل، الارمني باف. كيف تميز السجادة المنسوجة من الصوف عن السجادة المنسوجة من النايلون؟

نرى على قفا السجادة المنسوجة من الصوف (سدة و لحمه) أي عقد نهايات الخيوط الصوفية، بينما لا نرى في السجادة المنسوجة من خيوط النايلون بالمكائن الحديثة عقداً، بل يكون قفاها ناعم الملمس و مسبوكة.

اما مساحات قطع السجاد فمختلفة تبدأ من ١×١، و تصعد الى ١٢×٤، و يمكن ان تكون المساحة اكبر من ذلك.

مواصفات السجادة الانتيكية:

ان اهم المواصفات، التي لا بد ان تتميز بها السجادة لكي نسميها (انتيكية) هي:

- * ان تكون مسنوجة من الحرير الطبيعي (خيوط دودة القز) او من غزول الصوف الناعم جداً.
- * ان يكون تاريخ حياكتها قديماً، فكلما كانت موعلة في القدم، تكون اغلى ثمناً.
- * ان تكون عائدة لشخصية تاريخية مهمة او منقوشة عليها صورة شخصية تاريخية مهمة.
- * ان تكون نقشتها و وانها من النوع التراثي ذي الخصائص الفنية الراقية و النادرة.
- * ان تكون خفيفة الوزن، فكلما كانت اخف وزناً، كان ذلك دليلاً على، ان حياكتها اليدوية ناعمة جداً.
- * ان تكون محتفظة بروعتها، و بهائها، و نظافتها، و غير ممزقة او تالفة.
- كلما كانت مساحتها اكبر، و هي مشتملة على المواصفات المذكورة، تكون اهم، و اغلى ثمناً.

«لوس أنجلوس تايمز»:

السجاد الإيراني يشق طريقه مجددًا إلى متاجر أمريكا

بدأت شحنات من السجاد الإيراني الفاخر المصنع يدويًا بالوصول إلى الولايات المتحدة بعد توقف دام خمس سنوات بفعل العقوبات الاقتصادية التي فرضت على طهران عام ٢٠١٠، بحسب صحيفة "لوس أنجلوس تايمز" الأمريكية.

وقالت الصحيفة في تقرير نشرته على موقعها الإلكتروني: إن "تجار السجاد بمدينة لوس أنجلوس أعربوا عن سعادتهم لعودة التبادل التجاري بين البلدين"، مشيرين إلى أن منتجات السجاد اليدوي الإيرانية أعمال حرفية فنية يجب ألا ترتبط بالسياسة. وأضافت أنه بعد خمسة أيام في جمارك الولايات المتحدة، أصبحت الدفعة الأولى من السجاد المستورد من إيران جاهزة لنقلها إلى صاحب متجر السجاد، أليكس حلمي الذي جمع عماله بسرعة وقال لهم: إنهم "يتوجهوا إلى المطار لالتقاط شحنة تضم ٤٠ قطعة من السجاد اليدوي تبلغ قيمتها حوالي ٥٠٠ ألف دولار أمريكي".

وفي تصريحات للصحيفة، قال حلمي معبرًا عن فرحته الغامرة: "أردت أن أبكي".

وبينما يتفحص "حلمي" قطع السجاد الجديدة متعددة الألوان التي انضمت لمجموعته، أضاف "اليوم هو يوم خاص للغاية، إنه لأمر مخز أن لا نترك هذا الفن يأتي إلى الولايات المتحدة، فالفن ليس له حدود أبدًا".

سيعجبك أيضا

وشملت شحنة حلمي ١٣ سجادة كبيرة، بعضها يعود تاريخه لأكثر من ١٠٠ سنة، والذي أوضح أن معظمها من الحرير الخالص، الممزوج بخيوط مطلية بالذهب.

ولفتت "الصحيفة" إلى أنه بصرف النظر عن النفط، عانى منتج السجاد الفارسي أكثر من غيره من العقوبات، ويقول الخبراء: إنه "قبل الحظر،

كانت الولايات المتحدة تستقبل خمس صادرات السجاد الإيراني". وأشارت إلى أنه بسبب الحظر المستمر منذ عام ٢٠١٠، على السجاد الإيراني المصنع يدويًا، واجه البائعون مثل حلمي، أوقاتًا صعبة بعد أن اكتشف أنه دخل بسبب السجاد في دوامة اشتباك الجغرافيا السياسية وسياسة حافة الهاوية النووية، إلا أن الاتفاق النووي الدولي التاريخي الذي وقع في الصيف الماضي، مهد الطريق لاستيراد السجاد مجددًا في أحد أكبر الأسواق الخارجية الإيرانية.

وبعد دخول الاتفاق النووي حيز التنفيذ، أعلن مسؤولون إيرانيون وأمريكيون في فيينا الشهر الماضي، أن إيران قد امتثلت لشروط اتفاق تفكيك برنامجها النووي، وأن العقوبات التي شلت اقتصاد البلاد سترفع، وبموجب بدء المجتمع الدولي الرفع التدريجي عن العقوبات الاقتصادية سستتمكن إيران من استعادة أكثر من ٥٠ مليار دولار من الأصول والأموال المجمدة وعائدات النفط.

أغلى 5 سجادات في العالم

إعداد رشا المالح - غرافيك: حسام العوراني

4.45

ملايين دولار

بساط الحرير الأصفهاني

مراد كريستيز 2009

صنع هذا البساط في أواخر عام 1600، ويقال إنه حيك خلال عهد شاه عباس ملك إيران آنذاك بخيوط الحرير بلطخ دقيقة وكثيفة

لا يخلو بيت في أي زمان ومكان من سجادة. سواء لتزيينة أو للحفاظ على الدفء في فصول الشتاء، واعتبرت معظم الشعوب العربية منذ القدم السجاد بمثابة ثروة توارثي الذهب في قيمتها، وكان أهل الحروس يطلبون مهرًا لها سجادة تبريزية أو أصفهانية، ترتفع قيمتها كلما جار عليها الدهر. وفي العراف التالي قطع السجاد القديمة التي حشقت أعلى المبيعات في العالم.

9.59

ملايين دولار

لسجادة كرمان «فاز»

مراد كريستيز 2013

بيعت هذه السجادة الإيرانية من القرن 17 ذات الزخرفة الإسلامية والغنية بالألوان الحيوية في مراد كريستيز بلندن عام 2010، وتتميز بالحياكة الناعمة

2.4

مليون دولار

سجادة الميدالية التبريزية

مراد كريستيز 1999

سرق التازيون هذه السجادة التبريزية الضخمة المصنوعة في القرن 16 من عائلة روثشاليد المساوية خلال الحرب العالمية الثانية

33.8

مليون دولار

سجادة «أوراق المنجل»

مراد سوذي 2013

سجادة إيرانية قديمة من القرن 17، يتجاوز عمرها 360 عاماً. بيعت عام 2013 في أحد المزادات بنيويورك، وهي سجادة يدوية مصنوعة من الصوف

مراد كريستيز 2009

سجادة هندية تضم أكثر من مليون حبة لؤلؤ من نوع «المرز» مطرزة بالحرير والأصباغ الكريمة. وصنعت هذه السجادة عام 1860، وتم إنجازها خلال خمس سنوات

5.5

ملايين دولار

سجادة لؤلؤ بارودا

Noandishan Media Vesta Institute (NMVI)

Event & Conference Organizer

Noandishan Media Vesta Institute (NMVI) is active in the field of Event & Conference organizing in National and International fairs and exhibitions. Noandishan Vesta has organized the conferences in field of Economic fair, Industrial fairs, Exchange of elite opinions, Tourism fairs and several specialized exhibitions and seminars.

Expertized Clinic & Public Relation

In order to enhance the sales of the products and service the public must gain the trust by experiencing the provided products and services. PR helps to create the need in the society by formulating new trends, and guiding the society towards modern lifestyle. Development of inner society within the organization and then connecting those inner satisfaction to the public is Vesta's major objective.

Web Designing

Website is the virtual identity to the entities and individuals who want to explore and reach out to the geographically dispersed people and audiences. The profession of designing a Website is very sensitive in today's world, which gives the persona and the virtual look to the targeted audiences. Noandishan Vesta is using the most modern tools for web designing such as Php, Joomla, HTML5 and Wordpress to remain in the international level.

Commercial Photography

Expertize Clinic of Noandishan Vesta with the help of Commercial photographers take photos of buildings, models, merchandise, artifacts and landscapes that are used for promotional purposes for example in books, reports, advertisements, office papers, web pictures, brochure and catalogs.

Handicrafts

Persian Arts has global Identity and uniqueness, the Persian Carpets are always attracted the attention of the tourists and gave the symbol to the visitors of Iran. Similarly Rug, Kilim and Gabbeh, Earthenware and Jug, Tile, Jewelry, Plates and glasses representing the Persian culture and traditional items.

Address:

Secretariat: Iran, Isfahan

Branch 1: Iran, Shiraz

Branch 2: Iran, Tabriz (Carpet Capital of the World)

Headquarter: Iran, Tehran

Tel/Fax: +98 21-88933007-9

Mobil: +98 912-537 2998

Website1: www.Rug.VestaNar.com

Website2: www.VestaNar.ir

E-mail: Noandishan_Rasaneh@yahoo.com

Presented by:

Mahdi Omid Jafari, Internatuinal Department

Late 19th c. Malayer saddle cover, Persia. Woven perhaps to celebrate a wedding, it bears an inscription of congratulations. Collection of Christopher Emmett, included in our 'art in bLOOM' exhibition opening this week in NYC.

The First Carpet Samples of Recycled Materials in the Iran, using 10,000 caps for bottles

The Petersik living room, shown in a photo excerpt from "Lovable Livable Home" by Sherry Petersik and John Petersik (Artisan Books). (Todd Wright)

"This is sort of a new thing for us. We have never had a secondhand or vintage rug," Sherry says. She, and others of her generation, seem to be getting past buying disposable furnishings and are looking for something with personality that will hold up. "The rugs added a lot of color and pattern to our home. They also can withstand spilled juices and crushed Pop-Tarts." Washington designer Annie Elliott of Bossy Color says her clients are requesting Persian Rugs or pulling them out of storage. "I like the more colorful and tribal ones. But if you inherited one of these 1980s dark red and blue, intricate, small-patterned ones with a medallion in the middle, you can still make them work. You pick out a strong color, like aqua, from it and paint the walls bold. It gives it a very young feeling."

Silk Persian Rug in Cleveland Park dining room designed by Annie Elliott. (Michael K. Wilkinson for Bossy Color)

Mark Keshishian is the manager of Mark Keshishian and Sons in Chevy Chase, which has sold Persian Rugs in the Washington area since 1931. The rugs seem to fit many styles and many generations, he says. "These rugs could always go well with the Chippendale-Williamsburg look or with super-contemporary paintings and furniture," he says.

Flea markets and estate sales are often sources for affordable, vintage Persian Rugs that can add a little Boho to a room of mid-century modern. "A good rug is like art. It's an investment. I buy my Persian Rugs used, with frayed edges to give off that worn look," says Eddie Ross, a design blogger and editor at Better Homes & Gardens. Ross, whose new book is "Modern Mix," was just in Nashville, where he Instagrammed a pink and deep violet Persian Rugs he unearthed. He thinks the rugs are part of a new decorating trend. "It's not just about fabrics anymore," Ross says. "These vintage rugs are becoming the starting point for a room."

The rug on the House Beautiful cover — a Bakhtiari with a garden theme — was selected by Ramsay Gourd, a Manchester, Vt., architect and designer. "These rugs bring a sense of tradition," Gourd says. "But they don't have to be stodgy."

Persian Rugs Make a Comeback, and they are not Just for your Grandparents' House

The New York Times

By: Jura Koncius

The September cover of House Beautiful magazine.

The old-world Persian Rug, long the anchor of Georgetown libraries and Central Park West salons, is making a comeback on Pinterest boards and in the homes of design lovers and millennials, who are decorating with it in fresh ways.

While the design community scours auctions and old-line rug dealers for fine centuries-old carpets, younger shoppers on a budget are hauling rolled-up Heriz rugs out of their baby-boomer parents' attics or snapping up Oushaks on Craigslist. They are discovering that small Persian Rugs are great for layering over their bland sisals or using as a rich color accent in a hallway.

And lifestyle bloggers seem ready to sign on for some warmth.

"I would have laughed a few years ago if you had told me I would own a Persian rug," says Sherry Peterik, 33. She and her husband, John, the Richmond-based Young House Love bloggers, have two young children and a dog. They recently bought two vintage Persians for a house they chronicle in their new book, "Lovable Livable Home": a tomato-red one for the living room and raspberry for their dining room.

The tangerine and brick-red vintage tribal Persian rug on the September cover of House Beautiful heralds a major design direction.

Persian Rugs are back. And they're not just in your granny's living room.

"Persian Rugs add a lot of warmth and sophistication to a room," says Sophie Donelson, House Beautiful's editor in chief, who with her team selected the cozy sitting area in a Vermont farmhouse as the establishing shot for the all-important fall season.

It's the first Persian Rug on the magazine's cover since June 2008, she says.

"Most Persian Rugs aren't staid at all. They are really wild, gorgeous and intricate patterns — no two the same. They're a friendly, non-obtrusive ground for a room," Donelson says.

"They're part of filling a home with soulful objects."

Rugs of War

You must have noticed the distinctive features of these rugs compared to typical ones. Instead of arabesque, khatae patterns and beautiful geometric shapes, artillery, tanks, guns and other weapons can be seen. These rugs are mostly woven by Afghan weavers indicating how war has influenced these people, in a time when no flower and no tree is seen on their carpets and their life is overshadowed by an ominous war.

Rugs are a popular art. Since these weavers are not separated from their society, they try to display the impacts of war on their country through their art of weaving similar to what Picasso did by his famous painting, Guernica. This is the duty of an artist to honestly portray what happens in the society to which the art of carpet weaving is not an exception...

both these and level 3 rugs are widely sought after by 21st century interior designers. These rugs have the power to completely transform, rather than merely refine, a room.

Level 5. Decorative – circa 1925 to 1960

As the decorative carpet market exploded, most of the resultant weavings fell into this category. The level of materials and craftsmanship decreased notably, innovative artistry was typically replaced by strict adherence to traditional regional patterns and harsh modern chemical dyes supplanted more subtle natural dyes.

Newcomers to Persian city weaving groups include finely knotted Qums and Nains. A burgeoning number of geometric rugs were woven in Heriz and by the descendants of the Bakhtiari tribespeople. Some rugs woven prior to 1925 also fall into this category, as they are either damaged, chemically washed, quite irregular in shape, made with particularly garish or fugitive dyes, or are simply uninspired.

Level 6. Reproductions – typically 1970 to present

The newest contributions to the hand-woven market are Persian reproductions, created in a wide range of qualities. These are by far the most widely available Oriental rugs today. Although the pieces may be labeled with famous Persian regional names, the majority are woven in India, China, Pakistan, Turkey, Egypt and Romania. While most showcase designs reminiscent of the great 19th Century rugs, their weavers have no

genealogical or cultural connection to the patterns they produce.

Thanks to hand-woven construction and a wide range of colors to complement modern decors, these can be enjoyed as durable, mass-produced objects for home furnishing. (It's noteworthy that some recent reproductions are expertly crafted using high quality, natural dyes and are thus actually superior to the Persian rugs of the later part of the Decorative Period.)

However, neither decorative rugs nor reproductions are destined to become future antique investments. The levels of artistic inspiration and individuality that give an Oriental carpet enduring value are simply not present.

The hand-woven Oriental rug market can be daunting, even for those with some experience. This pyramid was compiled to help guide you through its intricacies. If you wish to purchase a durable hand-woven floor covering with appealing design and color, shops in any major city that carry Level 5 and Level 6 rugs will provide what you're looking for. If you aspire to enhance your home, vacation retreat, office or yacht with great aesthetic and artistic individuality, with something truly distinct and heirloom-worthy, then seek out the handful of galleries that offer selections of Level 3 and 4 rugs.

For those who will settle for nothing less than "the best of the best," establish a relationship with a reputable, longstanding dealer who can occasionally offer you Level 2 pieces. Or try your luck bidding on Level 1 masterpieces when they surface at major auction houses.

Jan David Winitz runs the Claremont Rug Co. in Oakland, Calif., specializin

Six Tiers

Level 1. Museum-Quality Historical (Rugs and Fragments) – 13th to 18th Centuries, plus rare early 19th century examples

The Safavid dynasty ruled Persia (present-day Iran) from 1501 to 1736, a period now referred to as “The Golden Age of Persian Weaving,” thanks to royally-sponsored workshops that produced many of the finest carpets the world has ever seen.

Well-preserved, consummately crafted examples continue to grow in importance. In June 2013, a stunning 17th century Kirman sold at a Christie’s auction for \$33.7 million, over three times the previous record, set in 2010, by another Kirman rug from the same era.

The most precious rugs in this category, when they surface, are usually purchased by museums, while specialized private collectors usually acquire fragments of these quintessential rugs, as well as occasionally intact 200-to-250-year-old pieces. (It should be noted that age alone does not make a rug great. Every era produced both luminary and less stellar weavers.) Given these unprecedented auction sales, the cultural and artistic appreciation of these rugs in the West will almost undoubtedly continue to rise.

Level 2. High-Collectible – primarily early 19th Century to 1875

Artistic achievement and great originality reign paramount in this rarefied group, the pyramid’s touchstone. These best-of-the-best caliber rugs exhibit fluid, subtly varied design and a highly exotic use of nuanced color, achieving superb aesthetic balance and harmony in the process. Created 140 to more than 200 years ago, they were usually woven on commission or for personal use; in both cases, their makers were free from market influence, allowing unfettered expression. This period stands at the height of what is called by some, “The Second Golden Age of Persian Weaving.”

Long-held private collections containing rugs of this caliber in unusually good condition rarely come to market. When they do, they are quickly sought out by seasoned connoisseurs.

Included in this elite category are spectacular tribal rugs primarily from Persia and the Caucasus Mountains (woven by 85 subgroups), with some from Turkey and the Central Asian plateau. These cultural treasures, with their primal colors and at times seemingly “modern” graphic designs, inspire a powerful international following. In 2007, a Caucasian “Eagle Kazak” rug sold for \$341,000 at Freeman’s Auction House, Philadelphia. In January 2014, Sotheby’s sold another circa 1800 Eagle for \$233,000, twice its top estimate.

The best of the rarely found rugs woven in the

villages of Northwest Persian Azerbaijan—notably undyed Camel Hair and Bakshaish—are prized for their quixotic artistry. Premier rugs from the tribes of South Persia also inspire avid collectors.

Town and city-based weaving also excelled at this time, particularly when it came to exquisitely detailed floral rugs, including Ferahan, Kashan and Laver Kirmans. Today, these too inspire an impassioned following. Most elite rugs from this era are of smaller size. Occasionally, however, larger carpets are found and meet with feverish demand. While historical rugs are typically too fragile, most high-collectible pieces have sufficient durability for floor use, although many collectors also hang them as wall art or hold them in storage.

Level 3. Connoisseur Caliber– primarily circa 1875 to late 19th century

This category encompasses outstanding rugs from all of the major Persian and tribal groups mentioned above. While not reaching the originality, design fluidity and color nuance displayed in Level 2 High-Collectibles, these are also one-of-a kind art rugs that masterfully combine time-seasoned natural dyes with innovative renditions of traditional patterns.

Because connoisseurs building personal rug treasuries of entirely authentic rugs find these to be emotionally satisfying for display on floor and wall, the supply of Connoisseur Caliber rugs has been decreasing for decades.

As what is known as “The Revival Period” had begun, rugs were more regularly commissioned to be woven in room size and oversize formats in towns such as Tabriz, Kirman, Sultanabad and Heriz. This guaranteed the talents of highly skilled artisans and the use of excellent materials.

Today, superb examples in extremely good condition are most often found through a handful of specialty dealers worldwide and the top tier of offerings of major auction houses.

Level 4. High-Decorative – primarily 1900 to 1925

A significantly greater number than in the previous three categories are still available. This is because the escalation of weaving gained steam during this era, with rapidly growing domestic and international demand exponentially increasing the number of working looms.

More rugs were woven for export, and designs were often simplified and color palettes limited in an effort to satisfy Western decorative taste. Yet aesthetic appeal and originality still play a role in these carpets, as alluring designs combine with balanced, hue-shifting color palettes. Synonymous with sophistication and grace, and capable of “mixing” with a broad range of furniture and art styles,

THE ORIENTAL RUG MARKET PYRAMID

By Jan David Winitz - President and Founder, Claremont Rug Company
November 2014

Jan David Winitz, President and Founder of Claremont Rug Company in Oakland, CA, has built a global reputation among carpet collectors and connoisseurs since he founded the company-at age 25-in 1980.

Introduction

The market for Oriental rugs has changed dramatically since I opened my gallery thirty-four years ago. Galleries that focus on antique rugs are now few and far between, replaced by stores that promote contemporary hand-knotted reproductions made in factories throughout the Near East. Rug nomenclature is shared with impunity. No wonder there's confusion when one googles "Oriental carpet" or "Persian rug." And because superlative examples of antique and tribal rugs, like those that qualify as "High-Collectible," rarely come up for sale, most buyers have little opportunity to become familiar with what 'premier quality' means.

Rug Pyramid

Rankings in the rug pyramid are based on artistry, craftsmanship, quality of materials, condition, age and provenance.

To assist them in navigating today's market; I've developed a six-tier pyramid. The rankings are based on artistry, craftsmanship, quality of materials, condition, age and provenance. As the tiers descend, the number of available pieces increases significantly, while the artistry and originality generally lessens. (In the spirit of transparency; I run a niche gallery specializing in second, third and

fourth tier pieces.)

The value of artistry in assessing the overall level of an Oriental rug cannot be overstated. For eons, weavers sought to interpret the harmony of nature and the cosmos through their designs. Ironically, while their work was embraced in the West for its luxury and durability, intrinsic artistic merit went unappreciated; thanks to Western proscriptions regarding what is and is not "fine art." Three years ago, when New York's Metropolitan Museum and Paris' Louvre substantially enlarged their galleries of Near Eastern art, this began to change.

President Rouhani Interested in the Persian Rugs and Traditional Arts

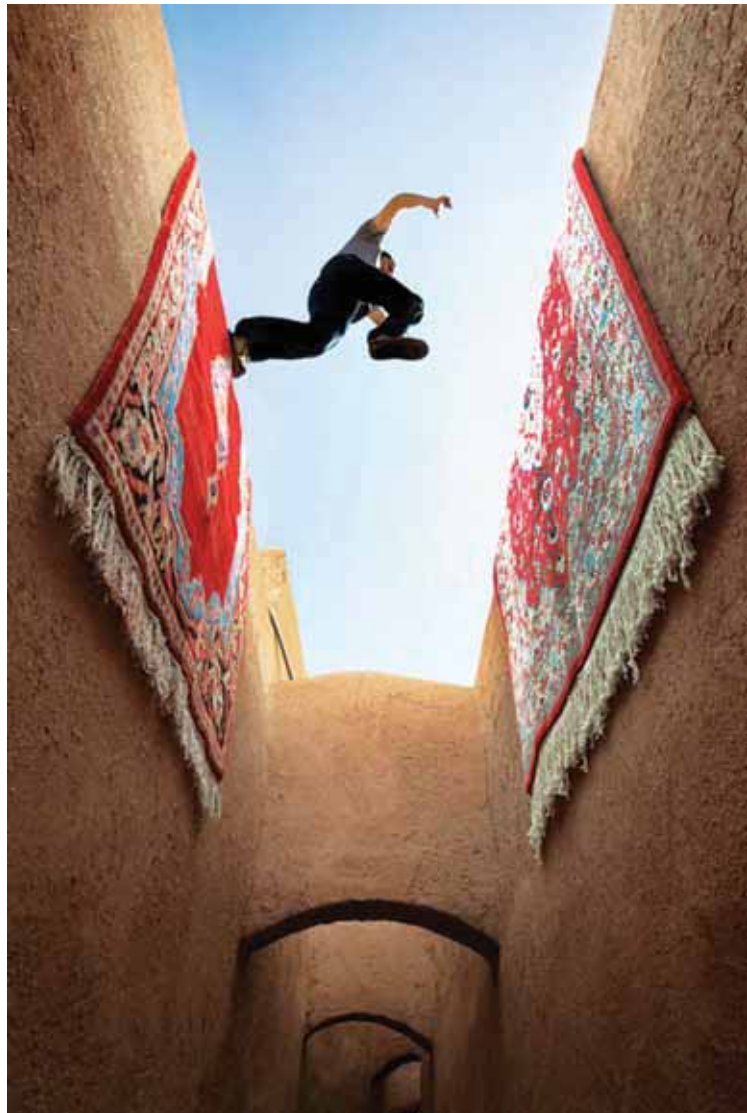

A Distinctive Experience of an Iranian Photographer with Iranian Rugs

An Iranian Photographer, who follows his photography project with a theme of Iranian rugs, has recently taken photos of his subject in empty dry deserts.

In his new collection called "Red Zone", famous self-taught Iranian photographer, Jalal Sepehr, has taken photos of rugs in dry deserts with unfriendly skies. Art critics have considered this photo collection as a reflection of tumultuous situation in the Middle East and the wars in this Region.

Based on this, background of all photos is a desert and an endless road furnished with rugs under an unfriendly cloudy sky communicating a sense of insecurity. In one of the photos, a rug has been spread on a road in the desert and a large hole has been made in the middle. In another frame with the same background, a huge stone has dropped on a rug. Another photo depicts a sand storm approaching to upset the already unstable setting. Elsewhere a family with packed suitcases facing the same horizon is probably considering escaping. An atmosphere in which in another frame, an airplane is flying over the carpeted road. Concepts such as immigration, instability, danger and insecurity which is currently commonplace in the Middle East. It is noteworthy that, in his project, Jalal Sepehr has placed Iranian rugs in different settings with different backgrounds varying from historical monuments with traditional architecture to landscapes in southern Iran and has taken his photographs. Here we take a look at "Red Zone" and other artworks of this creative photographer with a common subject namely, the "Iranian Rug".

Iran Exports 2600 tons of Hand-Woven Carpets in the Course of Past Seven Months

Qom- Head of Iran National Carpet Center announces that Iran has exported almost 2600 tons of Iranian hand-woven carpets in the course of past seven months.

He added: "Unfortunately, due to sanctions we were unable to export carpets to US. However, following the Vienna agreement we will witness massive participation of Iranian carpet companies in US market; while India and Pakistan were extremely active in US during the sanctions. Silk carpet industry is a national art which is impossible to be appraised."

The head of Iran National Carpet Center mentioned the measures taken by Iran's Ministry of Industry, Mine and Trade for a strong presence in US market and added: "Once the market research about US is completed, we will have a strong presence in this market, due to the fact that one of the solutions to have increased export rates is to gain access to US market."

Elsewhere in his remarks he said: "Next April some American traders will come to Kish island to get familiar with Iran's carpet industry. Kargar went on to

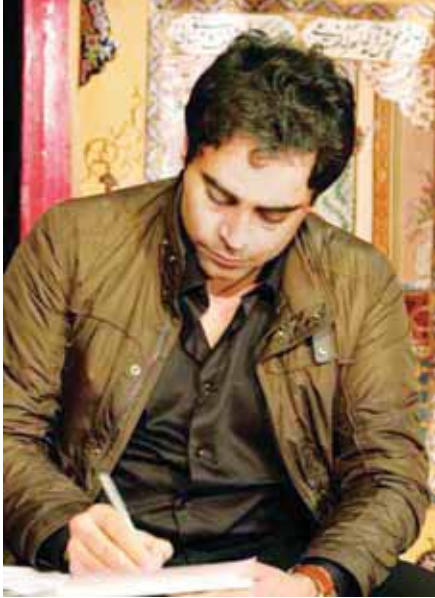
say that preparations for participation of Iranian carpet traders in Antalya's carpet exposition next year is being made in association with public and private sector. He said: "Carpet industry is capable of creating many jobs and a carpet business can be started with only 1400-dollar worth of raw materials."

Carpets are Iran's Cultural Representatives

The head of Iran National Carpet Center stated in the opening ceremony of Qom Exposition of Hand-Woven Carpets that: "In addition to economic importance, carpets have prominent cultural and artistic role, for it is Iran's cultural representative in other countries. Besides, it is well-known how much Iranian carpet weavers are united."

With a glimpse at the problems faced by those who are active in carpet industry, Hamid Kargar went on to say: "Unfortunately some countries have taken advantage of the lack of patents for Iranian carpets therefore, 14 regions were registered in World Intellectual Property Organization". He added: "Registration of Iranian carpets is one of top priorities to receive certificate of authenticity."

In the name of Allah

Soheil Bigdeli is one of the most Successful Persian Carpet Manufacturers. He embarked upon this profession just before ten years and in this short period has received two prestigious awards in the carpet exhibitions. His rug "Shaqa-yeq" won the award for the best carpet of the exhibition in the year 1393, and in the (Iranian) month of Shahrivar, 1395, another carpet "Zareeh", weaved as per the beautiful and outstanding design of Maestro Alamdari, was recognized as the best classical carpet.

Unlike most of the Persian carpet weavers and manufacturers, who have inherited this profession, he grew up in a family that had no connection with this field. However, his interest in carpet weaving and art of colour combination motivated him to adopt this profession. Soheil Bigdeli started his career by weaving small rugs and carpets. His exceptional capability and creativity in colour combination and design layouts resulted in his being recognized as one of the most skilful artists in this field within a short period of ten years.

Originality, innovation, creativity and boldness in using unusual colours, are the most dominant features of his carpets.

over the world participate in this event. It is a place to showcase products by retailers, interior designers and architects who produce contemporary traditional designs. This fair is known as the best carpet exhibition in US which offers an overview of luxury products from around the world.

- Afghanistan's Carpet Exhibition Introduction of Shindand or Adraskan

The first Afghan Carpet Exhibition was held on May 9, 2015 in Kabul. In this fair only Afghan products were exhibited. Its main purpose was to introduce "Afghan Rug" which had faced recession in recent years.

Afghan rug is a type of hand-woven flooring which is traditionally produced in Afghanistan. Nowadays, a large number of these carpets are woven by Afghan refugees in Iran and Pakistan. It has received international awards in an exhibition which is held annually in Hamburg, Germany in 2008, 2013 and 2014. Other rewards include first rank in Dubai carpet exhibition in 2012 and first rank among 147 countries in a six-day exhibition in China in 2014.

Afghan rug is generally woven by various ethnic groups especially Turkmens in northern and western Afghanistan. One of the most colorful and excellent oriental rugs, which is also considered an Afghan rug, is called Shindand or Adraskan which is woven in Herat province in western Afghanistan. Long human

and animal figures are their outstanding feature. Shindand is popular and sold in all Afghanistan especially Mazar-i Sharif. Baluchi rugs are another major product of Afghanistan, notably Baluchi prayer rugs. These rugs are woven by Baluchis who reside in southwestern Afghanistan. Different plants and other natural dyes are used to produce rich colors. Most of the rugs are in medium size. Numerous patterns and colors are used in these rugs. However, most traditional pattern is octagonal elephant's foot (Bukhara) print, often with a red background. The weavers also produce other trappings of the nomadic lifestyle, including tent bags and ceremonial pieces.

- Other Exhibitions

In addition to specialized exhibitions for carpet industry, there are other exhibitions which exhibit carpets alongside other houseware and flooring items. Here is a list of these exhibitions:

- Hong Kong International Textiles & Furnishing Fair
- Middle East Covering (Dubai)
- HGH India in Mumbai (India)
- Australia International Furniture Fair (AIFF)
- Textile House Fair (Brazil)
- Home Furnishing Expo (China)
- JapanTex (Japan)
- Spring Fair International (in United Kingdom)

Reference: www.domotex.de

Deutsche Messe

The World of Flooring

DOMOTEX

last year and said she had not imagined so many booths designated for hand-woven carpets in a single exhibition and Tehran's carpet exhibition is unique in this respect.

Iran National Carpet Center has set among its objectives to introduce visitors of Domotex with the diversity of Iranian carpets, hand-woven carpet production process as well as visual beauty of this art-industry.

- International Carpet Exhibition in Xining, China

This exhibition was first held in 2004. It is primarily aimed at the introduction of Tibetan carpet as a domestic product of China. This aim has been fulfilled through this annual exhibition. It is held in Xining, capital of Qinghai province which is located in Tibetan plateau. Due to its unique geographical position and ancient history, this place enjoys a rich Tibetan culture. As one of the local and ethnic handicrafts, Tibetan carpet is 2000 years old.

Exhibition of Tibetan carpets which is known as Xining Exhibition in Iran, is a stage to showcase products by carpet manufacturing countries as well as an important ground for the exchanges of carpet and culture among different nations of the world. In 2014, it was listed among "top ten exhibitions in China". In addition to Chinese products, representatives of thirty countries are present as either exhibitors or customers out of which the following countries can be mentioned: US, Canada, Germany, Pakistan, India and Iran. Every year more than 5000 Chinese and international companies participate in this event.

Iran's Presence in Xining Exhibition in China

Iran has actively participated in this event and has always been at the center of visitors' attention. In 13th exhibition, Iran National Carpet Center was selected as the top exhibitor and received the Certificate of Honor and statuette of this event for establishing Iran's booth in an area of 800 square meters and the presence of twelve manufacturing and trading companies.

- International Exhibition on Hand-woven Prayer Carpets in Kuwait

Kuwait Hosts Hand-Woven Carpets

This exhibition was organized in 2014 and is the first of its kind to offer hand-woven prayer carpets. Representatives of twelve Muslim countries offered their products in this exhibition. Ministry of Awqaf and Islamic Affairs of Kuwait and the Research Centre for Islamic History, Art and culture based in Istanbul (IRCICA) jointly organized this event. Countries such as Turkey, Iran, Turkmenistan, Azerbaijan, Uzbekistan, Kyrgyzstan, Tunisia, Morocco, Egypt, Algeria and Mauritania etc. were present in this exhibition whose products received a lot of attention. In addition to offering the products by artisans, organizers of this event stated that their aim was to pay attention to already fading techniques of prayer carpet weaving and to build a bridge between artisans and industry.

- The New York International Carpet Show New York Ready to Greet Luxury Carpets

The New York International Carpet Show has been active since 2004. Every year manufacturers from all

History of Domotex

The first global exhibition of hand-woven carpets titled as "Domotex" was held on 9th to 12th June, 1989 in Hanover, Germany. It was the first time an event was ever organized especially for carpets on a global scale. The venue was more than 9000 square meters in seven halls housing 578 booths with products such as hand-woven carpets, machine-woven carpets and plastic floor coverings. Twenty-nine countries accompanied Germany. This number was surprising for a first time event. Second exhibition was also held in Hanover, in an area of 12,000 square meters with 806 participants.

The third and fourth exhibitions were held in 1991 and 1992 with the area increasing every year. This trend grew so rapidly that in 1998, it became ten-times the size of the first exhibition in an area of 90,000 square meters with 1000 participants. Domotex was on the lead up to 2003. However, in 16th fair, it was affected by the problems already inflicting the industry of hand-woven carpets. Domotex 2004 was held amidst the decline in the production of hand-woven carpets which lasted until 2008 when the industry started to gradually recover.

In 2009, German exhibition of carpet and flooring was held from 15th to 23rd January in Hanover in thirteen halls, five of which was designated for rugs. A group from Khurasan Razavi province were granted facilities by Iran National Carpet Center to participate in this event. Other groups and individuals also participated independently recommended to the exhibition officials by provincial Trade Organi-

zation. They even received some awards presented by the event organizers for leading design.

Iran's Participation in Domotex

Iran's participation in Domotex dates back to 1989. From this year onward, Iran has been present almost every year and it will definitely participate this year as well.

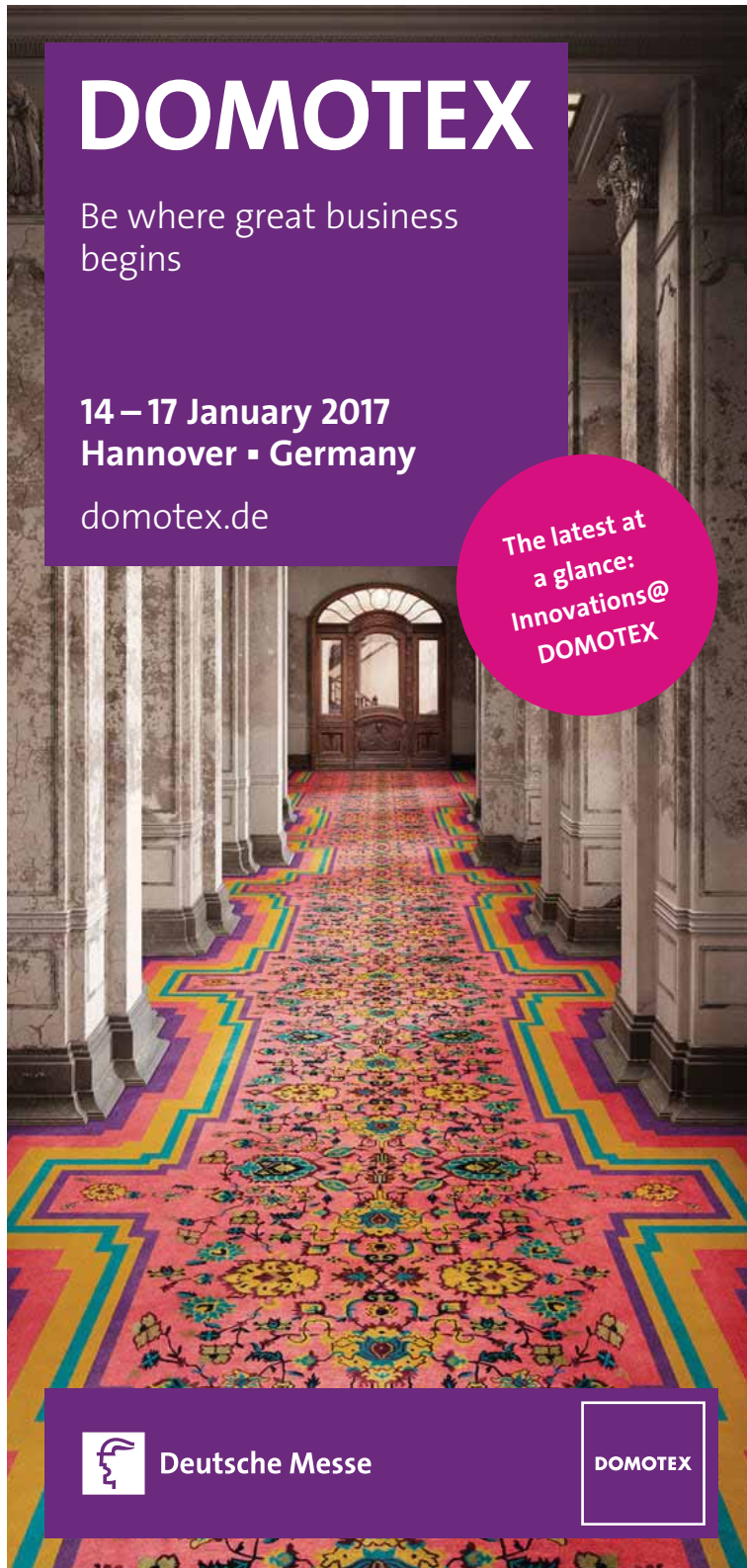
Iran National Carpet Center has cooperated with Iranian Carpet Exporters in Europe to use the most of Domotex for the benefit of this art-industry. It is finalized to set up Iran's booth in the upcoming exhibition. In previous exhibitions (up to 2015) some manufacturers or exporters of Iranian carpet participated using subsidies paid by the government. This came with some troubles to the market or distribution channels of the host country and in some cases huge price cuts for the Iranian carpet. However, in the course of past two years, instead of encouraging these groups to participate in this exhibition, introduction of praiseworthy Iranian carpets has been set as Iran's main goals in Domotex.

Last year this exhibition coincided with the removal of sanctions on Iranian hand-woven carpet export to US providing a good opportunity to negotiate with US carpet traders. In 2016, Suzanne Klaproth, project manager of Domotex in Hanover called Iran as a longstanding companion of Domotex and said we are really delighted to have Iran with us. Beauty and diversity found in Iranian carpet and the large number of special booths for carpet indicates Iran's capabilities in this industry.

She visited Exhibition of Iran National Carpet Center

Exhibitions to Visit Iranian Hand-Woven Carpets

DOMOTEX

Be where great business begins

14 – 17 January 2017
Hannover - Germany

domotex.de

The latest at a glance:
Innovations@DOMOTEX

Deutsche Messe

DOMOTEX

Participation in national and international exhibitions always contribute to optimized planning and due behavior. This applies to hand-woven carpets as well, since carpets have always been among the basic amenities for humans which play a fundamental role in our lifestyle. In addition, carpets have always been considered as asset and definitely can be regarded as an important factor in cultural planning and continuation of design and marketing. We have had numerous experiences both in national and international and even marginal exhibitions. A lot of similar exhibitions have been held in many countries where Iran has participated as one of the major exporters of hand-woven carpets.

More familiarity with methods adopted in carpet exhibitions and comparison of these exhibitions as well as innovative promotional and marketing techniques can guarantee the continuation and enrichment of our endeavors and expansion of our presence in these fairs.

Here is a review of international carpet exhibitions.

- Domotex The World of Flooring

Domotex is the greatest fair for carpets and floor coverings in the world which is attended by many companies active in the industry from all over the world. It holds a long precedent in showcasing carpets, rugs, floor coverings, gabbe etc. Domotex has prominent branch offices all over the globe including Russia, China, Italy, Netherlands and UK which has raised it into top ten exhibition events in the world.

Istanbul Carpet Week

October 6, 2016 – October 9, 2016

Various

Both the conference and the design contest are free and open to the public. Istanbul Textile and Apparel Exporters' Association (ITKIB), Conference Hall on Ground Floor, Çobançeşme Mevkii Sanayi Cad., Dış Ticaret Kompleksi B Blok, Bahçelievler

Organised by the Istanbul Carpet Exporters' Association (IHIB) in collaboration with HALI, this four-day event is designed to showcase the products, skills and knowledge of one of the world's oldest traditional centres of weaving.

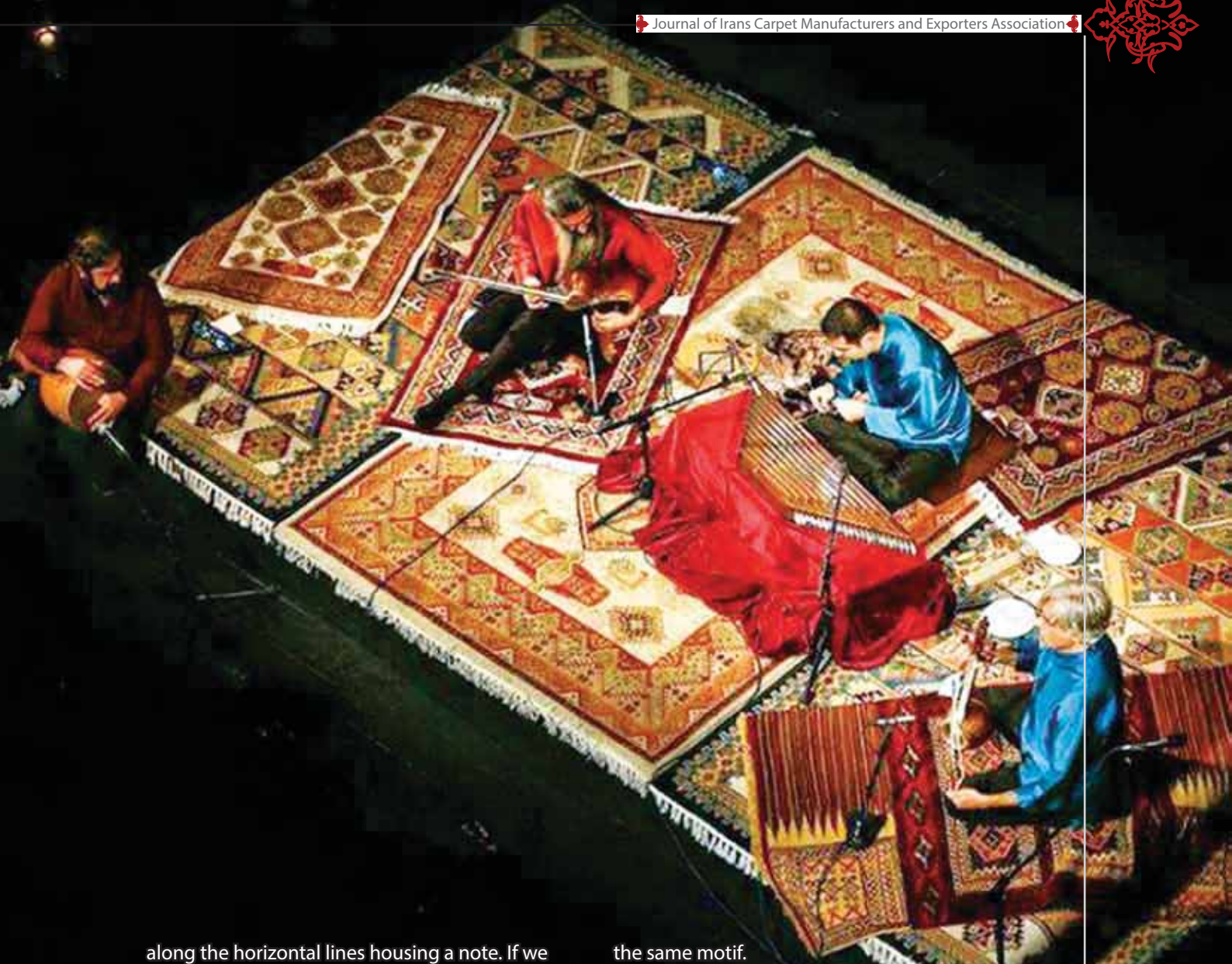
The programme kicks off with the Istanbul International Carpet Conference, which will feature local and international speakers on a wide variety of topics. Carol Sebert will discuss contemporary design in rugs, Erbil Tezcan will discuss designing rugs, Rob Leahy will discuss the difficulties of and new developments in the conventional US rug market, Prof Dr Hamdi Ünal will discuss Hereke carpets, Stefano Ionescu will discuss double-niche 'Transylvanian' rugs, Udo Hirsch will discuss Anatolian kilims and Hadi Maktabi will discuss rugs from Azerbaijan. The conference will take place on October 6 from 9.30–13.00. The week also includes the awards ceremony for IHIB's 10th annual National Carpet Design Contest, which promotes the work of young Turkish designers, showcases the talent of a new generation and provides an inspiring indicator of the future of carpet design. The awards ceremony will place on October 7 from 19.30–23.00 at the Renaissance Polat Hotel in Bakırköy. A cocktail party for visitors will be followed by a banquet dinner and live music.

There will also be an exhibition of the ten rarest antique Turkish weavings from the private collections of IHIB members. These rugs and kilims will be on display in the entrance hall of ITKIB on October 6 and 7.

Anatomy of Persian & Oriental Rug

along the horizontal lines housing a note. If we trace a vertical line in a carpet, we will find knots in different colors which are meaningful only in a group creating shapes. To reach a comparative viewpoint between carpet and music we should basically start from texture which is a shared concept in both art forms.

Texture of a carpet is almost comprehensible for the public. However, in a piece of music we hear, there are horizontal lines which form the melody and this sound is resounded in the melody itself. Here colors are especially important. In music, colors are defined when different instruments are applied. Colors differentiate the influence of an image in our mind. In music, a melody which is played by an instrument is naturally different from the same melody played in a large orchestra. A motif (like a flower in a carpet and a short melody in music) is portrayed with different colors in different situations. Here colors can be defined as the collective playing of a motif with an instrument or with different instruments with different colors of

the same motif.

A carpet is in fact, a score housing horizontal and vertical lines of an artwork. In addition, carpet is related to a geographical location with specific environmental and social features. This relation, from an intrinsic melodic perspective, is based on the design and patterns shaped on the carpet.

Similarly, Azeri music, Kurdish music, Khurasani music, music of Sistan and Baluchestan reflect the musical elements of their respective region. A carpet from a specific geographical region carries the signs of patterns specific to that region signifying the culture and historical background of a nation. Melodies that carpet weavers sing in these areas while weaving is repeated many times for many years. These songs influence the patterns, colors and even the type of the knots they choose and reflect their cultural and social behavior.

If you listen to these songs with all your soul, you will definitely start to dance over these massive creativities and will hear the hidden melodies with all their beauty.

Dr. Mohammad Sarir
(Head of the Board of
Directors, Iranian House
of Music)

Wonders of Iranian Carpet Articulated in the Language of Music

In the course of past two centuries no intellectual can be found among the people of other countries especially the cultivated class who does not hold that carpet is one of the most original signs of Iranian art and culture. Iran stepped in the cultural and artistic arena with carpet and it has been always introduced as an invaluable art piece but unfortunately it has been degraded to an ordinary consumable item alongside vacuum cleaners, refrigerators and clothes which should be discarded after a while. No nation would act so ignorantly to degrade its national art with hundreds of years of economic and cultural roots. On the other hand, our music has been unknown since there has been no specific written form or we are unaware of. It is not exactly known whether or not the melodies which are sung in different musical modal systems are the same melodies hundreds of years ago shaping parts of our national and cultural identity. There are some items on display in the Carpet Museum which dates back to centuries ago and if a link is found to take us to those melo-

dies, part of our identity can be reconstructed. However, an extensive research should be conducted to achieve a unanimous approach and tangible referable results. A general comparative approach can be taken so as to find some clues to inspire art experts to work more deeply and extensively in this field. Similar to carpets, creativity of the artists is shaped in two directions. In fact, the horizontal line shapes the melodies and the vertical line shapes the combination of different sounds conveying creative attractions to the audience from both aspects. This is the same in carpets. There are warps and wefts along with knots which are made on them one by one creating different shapes with different colors that may symbolize the orchestration in music through which the artistic creativity of the artwork is enhanced. That is the same in music. In a comparative look, there are wefts which form the horizontal line of music which are called melodies. On the other hand, vertical lines can be noticed which are placed

Historic Carpets and Rugs of Persia

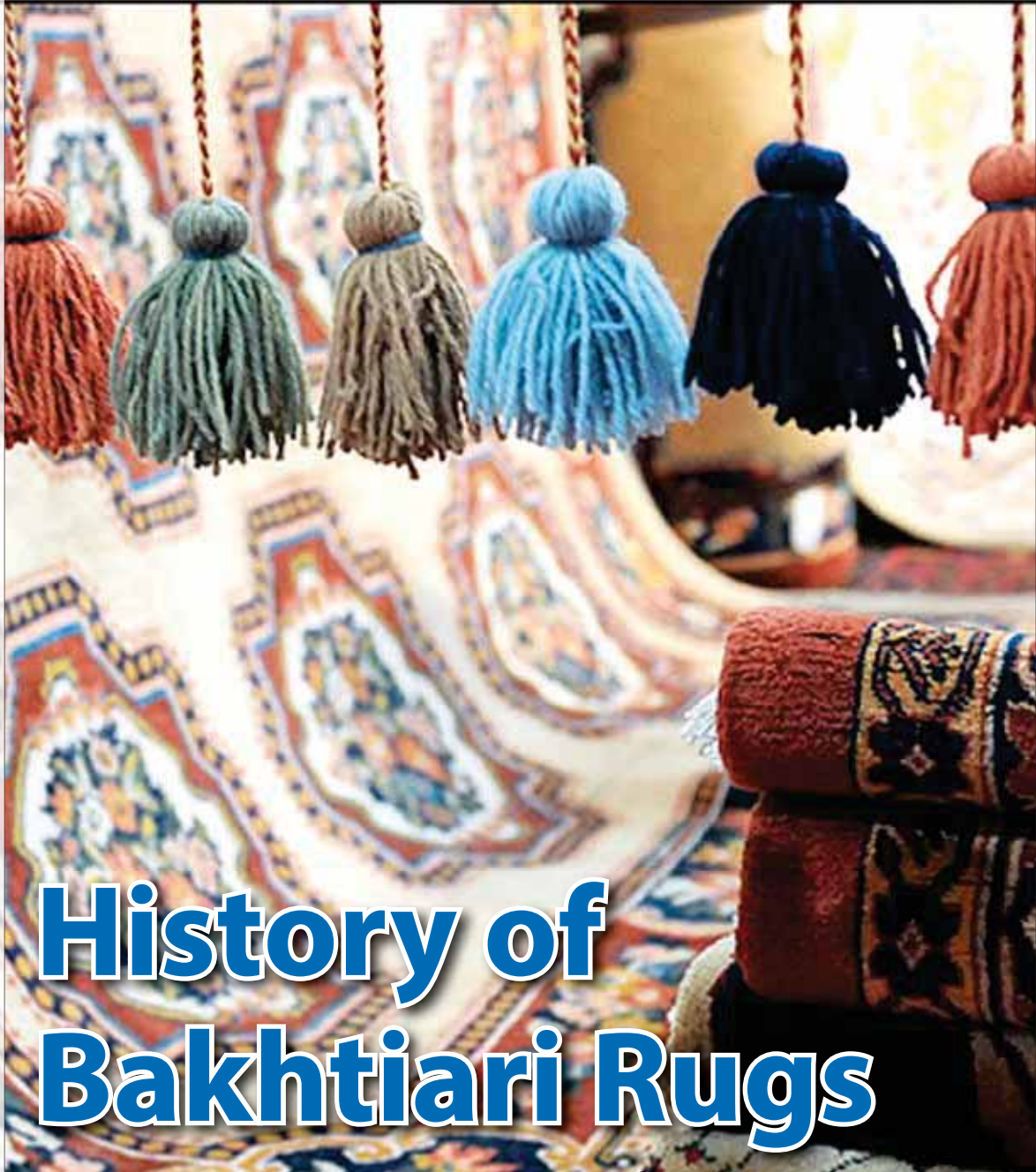
Persian/oriental carpets and rugs evoke images of opulence, splendour and grandeur. It is an art form that has captured the imagination of those in the occident for generations, those who have felt the need to aspire to an aesthetic which has been essentially forged in the orient. Carpets and rugs produced in Persia during the Safavid period are particularly evocative, for they represent the 'classical period' of carpet production, pieces which are resplendent in silk, metal brocade, with the most intricate artistic designs. The finesse with which these pieces were made would seldom ever be matched again and the extant pieces from this period now grace some of the great private and public collections in the world.

There is a sense of irony, in that the development and indeed continuation of this art form, particularly in the last two hundred years or more, has undoubtedly been impacted upon by artistic and commercial trends in the West, without which in Iran/Persia, (the foremost producer of carpets and rugs in the world), the industry may well have remained stagnant, or even had reached its demise. How and why this occurred has been discussed by Cecil Edwards and Professor Kurt Erdmann in their

respective works,[1] but what is most evident is that carpet weaving in Persia by the beginning of the 19th century began to recover after a turbulent and destructive period in that country's history. By the middle/latter part of the century, carpets and rugs were being made to order at the behest and procurement of western agents and companies, those with a commercial and aesthetic understanding of what was required by the new-found wealth of the burgeoning middle classes in the West on the back of the industrial revolution.

By the middle/late nineteenth century, manufacturers all over the country were working to maximise this commercial opportunity. Vitally, from a point of view of colour, design and manufacture, artisans were drawing inspiration from the earlier epoch of 'classical' carpets. The materials which were used were also often strictly vetted; this is why pieces made in this period still resonate with beautiful colours and lustrous wool, enhancing the design and overall impression of these pieces.

[1] "Persian carpets of the Safavid period", In: Pantheon No. 5, 1932, p. 227-231 & "The Persian Carpet. A Survey of the Carpet-Weaving Industry of Persia". Edwards, A. Cecil., Gerald Duckworth & Co. Limited,, London, 1953.

History of Bakhtiari Rugs

Bakhtiari carpets are woven in numerous villages in a large area south west of Isfahan called the Chahar Mahal. They are woven by Armenian, Kurdish, and Turkish villages as well as Bakhtari tribes. Isfahan serves as the major market center for carpets to this area. - 1395/07/10

Bakhtiari carpets are woven in numerous villages in a large area south west of Isfahan called the Chahar Mahal. They are woven by Armenian, Kurdish, and Turkish villages as well as Bakhtari tribes. Isfahan serves as the major market center for carpets to this area.

The most common designs woven in Bakhtiari rugs are the medallion, panel, and lozenge designs. The field of the panel design is divided into rectangular compartments. Each of which contains one of a variety of motifs: flowers, trees, boteh, or palmettos. This design was adopted from the matrix formed by the irrigation channels in Persian gardens. The lozenge design is similar to the panel in that the field is segmented by repeating lozenges. Each lozenge contains a small motif similar to those used in the paned design. This design is commonly found in older and antique Bakhtiari carpets. The medallion superimposed on a field filled with stylized floral patterns.

Another type of Medallion design is that of a large stylize floral bouquet, refer.

Shirazi Carpet

When referring to the Persian Shirazi carpets in general, they are simple carpets with wool made pile, weft and warp. A Persian Shirazi carpet is manufactured in the villages located around the Shiraz city, in the provinces of Fars, Iran. The patterns seen on these carpets reflect the thoughts of the Tribal weavers settled in this area. They are similar in pattern to the Qashqai, Khamseh, Afshar and the Luri carpets. Owing to the production on the fixed looms, these carpets are large and coarse unlike the other tribal carpets. Persian Shirazi carpets makeup of the asymmetrical Persian knot and the knot is generally not very fine, unlike the Abadeh and the Qashqai carpets. These carpets are not manufactured in the large factories and are limited to the household production on the fixed looms. Persian Shirazi carpets make use of geometric patterns with a central pole medallion. They are mostly available in the colors of red and brown. The primary motif found on these carpets is lozanges in the shape of diamond. The borders of these carpets usually have a double band structure with the smaller band surrounding the larger band, along with the pine and palm leaf design patterns. You can also see Cyrus white horse on some Shirazi carpets. Generally, two wefts, made of wool or goathari are found after every knot row. The knot density varies between 80,000 to 160,000 knots per square meter.

Reference: <http://ambcarpets.com/index.php/persian/shirazi.html>

Qashqai

The Qashqai are one of tribes of migratory herders in Iran. Not really a tribe exactly but rather a tribal confederation of people sharing closely related dialects and ethnic identity. The Qashqai are primarily descended from Turkman or Azeri/Ersari tribes. They speak a language that is in the Southern Azeri/Ersari language family. Some suggest Qashqai is a separate language but I do not think that can be supported. I am pleased to see that the Ethnologue in the most recent edition changed its classification to agree with me.

Social order of the Qashqai Confederation.

The base of the group is small voluntary pasture groups of as few as five families. This group is called an Oba, the same word oba is also used for a single family. Obas group into larger groups called tireh which we might translate as sub-tribe. The IL-Khan of the Qashqai Confederation is traditionally a man of the Shahilu family of the Amaleh. The Amaleh is the dominant or elite confederation of the Qashqai Confederation. Historically the Amaleh were a small group of the IL-Khans personal household and retainers.

Reference: <http://www.spongo-bongo.com/0her9958.htm>

quality.

Mr. Zollanvari, who speaks fluent English, stood alongside two other carpet dealers, Habib Bayat and Mohammed Ali Dideroushan, both of whom are United States green card holders and self-declared carpet lovers.

The sanctions were really painful, Mr. Dideroushan said, and to him, at least, inexplicable. "Let's face it, what do carpets have to do with our nuclear program?"

The worrisome part, Mr. Bayat said, is that business still has not picked up even after sanctions were lifted early this year. With international financial transactions still a problem, he said, "even the tourists that come to Iran cannot pay us, unless they bring plenty of cash."

Not only that, but Persian carpets have fallen out of favor even in Iran, with many middle-class Iranians preferring cheap plastic laminate floor covers. Those who still like carpets often go for cheaper Chinese and Indian knockoffs.

"We are selling around 10 percent of what we used to sell over a decade ago," said Morteza

Talebi, the head of the council of the Shiraz bazaar. The century-old bazaar was filled with carpet shops, but there were no buyers. Even the original producers of carpets, the nomads, are becoming harder to find. Mr. Zollanvari took the reporters to a nomadic camp outside Shiraz. There, men cheerfully blew trumpets and shot rifles into the air to celebrate the visitors. Women in colorful traditional clothes were spinning wool, others weaving a carpet. But it turned out that several of the "nomads" were recovering drug addicts from other parts of the country who were entertaining tourists as part of an attempt to stay clean.

"Many nomads are in search of jobs and better salaries," said Mina Bahram Abadian, a member of an Iranian group that helps nomads and drug addicts. Their situation is not that different from the problems many indigenous people have worldwide, she said.

"Divorce rates are up, as is drug use," she said. "They cannot cope with all the changes. They get depressed and stop making carpets."

Workers coloring wool in large cooking pots. Only natural ingredients like herbs, pomegranate peels and wine leaves are used for coloring. CreditNewsha Tavakolian for The New York Times

FARS Province & Shiraz City in Iran
 "By The New York Times"

Nomads greeted visitors at a temporary camp near Shiraz. CreditNewsha Tavakolian for The New York Times

It is on the endless green slopes of Fars Province, in Iran's heartland, that the "mother of all carpets," among the first in the world, is produced: the hand-woven nomadic Persian rug. The process starts with around 1.6 million sheep grazed by shepherds from the nomadic Qashqai and Bakhtiari tribes, who produce that tough, long-fibered wool so perfect for carpets. Women take over from there, making thread from the wool by hand, twisting it with their fingers. The finished thread is bundled and then dyed, using natural ingredients like pomegranate peels for deep red or wine leaves for green. After days of boiling on a wooden fire, the threads are dried by the cool winds that blow in from the north each afternoon. Only then does the weaving start. Weavers, almost all of them women, spend several months to a year bent over a horizontally placed loom, stringing and knotting thousands of threads. Some follow established patterns, some create their own. When the carpet is finally done, it is cut, washed and put out in the sun to dry. "It's so time consuming, real hand work," said Mr. Zollanvari, the carpet dealer. "A labor of love. And what does it cost?" he asked, before answering the question himself: "Almost nothing." A 6-by-9-foot handwoven carpet costs around \$400 in Shiraz, depending on the pattern and

The century-old bazaar in Shiraz, an ancient Iranian city known for its production of hand-woven carpets. CreditNewsha Tavakolian for The New York Times

the thread. As the colored waters bubbled, they looked like live volcanos. The air smelled of sheep.

Another room was stacked with herbs. Eucalyptus leaves, indigo, black curd, turmeric, acorn shells and alum, ingredients for the different colors. "The Iranian carpet is 100 percent organic," Mr. Zollanvari declared. "No machinery is involved."

It is a scene that seems as ageless as the women who sit before the looms and weave the rugs, a process that can take as long as a year. And now even the factory is threatened. With six years of Western sanctions on the carpet business and punishing competition from rugs machine-made in China and India, these are hard times for the craft of Persian rug making. Many veterans wonder whether it can survive.

Over the centuries invaders, politicians and Iran's enemies have left their mark on Iran's carpets, said Prof. Hashem Sedghamiz, a local authority on carpets, sitting in the green courtyard of his restored Qajar-dynasty house in Shiraz.

The outsiders demanded changes, started using chemicals for coloring and, most recently, imposed sanctions on the rugs. Those were blows,

he said, damaging but not destructive.

But now, Mr. Sedghamiz said, the end is near. Ultimately he said, it is modernity — that all-devouring force that is changing societies at breakneck speed — that is killing the Persian carpet, Iran's pride and joy. "People simply are no longer interested in quality."

Or in paying for it, he might have added.

This year, after the nuclear deal was completed, the United States lifted six years of sanctions on carpets. But even with that, the Persian carpet is in a critical state as fewer and fewer people buy them.

FARS Province & Shiraz City in Iran

"By The New York Times"

"These days, everyone is seeking quick satisfaction and simplicity, but our carpets are the complete opposite of that," Mr. Sedghamiz said. His message was not what officials of the Iran National Carpet Center had in mind when they organized a tour for a group of foreign journalists last weekend. Still, none of them could really argue with Mr. Sedghamiz's conclusion.

One thing is for sure: Iran's carpets are among the most complex and labor-intensive handicrafts in the world.

MIDDLE EAST | SHIRAZ JOURNAL

The Persian Rug May Not Be Long for This World

The New York Times

By THOMAS ERDBRINK MAY 26, 2016

Nomads and others at a carpet production center owned by a family of carpet traders outside Shiraz. Credit Newsha Tavakolian for The New York Times

SHIRAZ, Iran — For centuries, Iran’s famed carpets have been produced by hand along the nomad trail in this region of high plains around the ancient city of Shiraz. Sheep grazed in high mountain pastures and shorn only once a year produce a thick, long wool ideal for the tough thread used in carpet making.

But high-quality production of hand-woven carpets is no longer sustainable on the migration route of the nomads, said Hamid Zollanvari, one of Iran’s biggest carpet makers and dealers. Instead, he had built a factory with 16 huge cooking pots, where on a recent cool, sunny spring day men in blue overalls stirred the pots with long wooden sticks, boiling and coloring

An Art Form as Old as History Itself;

In the Name of the creator of all the beauties; the one who is beautiful and loves all forms of beauty, we are truly grateful of God who granted us the opportunity to present this quarterly to those who love Iranian hand-woven carpet. Similar to the production and exportation of carpet which is a team work and beyond the ability of an individual, the preparation and publication of this quarterly is only possible through the cooperation of researchers, manufacturers and exporters of Iranian carpet.

The aim of this quarterly is to facilitate the circulation of news and information and to increase the knowledge and awareness in the field of art, industry and trade of hand-woven carpets. Iranian carpet is one of the most important and prominent elements to introduce Iranian art with a long history deeply rooted in our age-old ancient culture. Inventors of carpet have combined the need for a flooring item with their artistic sense and emotions to create this magnificent art-industry called carpet. Carpet is an old form of art deeply rooted in the desert soil patronizing a people who have never abandoned it nor have decreased their relation with it; people who are born on carpets and on which they build the structure of their family.

Carpet is a living embodiment of this land's culture and art through various stages of history and signifies a profound and powerful culture which has not only resisted the invasion of foreign powers and tribes, it has also infused its carpet with an Iranian spirit. Its unique quality is a combination of art and industry which has facilitated its journey through the ages to the present.

Nowadays carpet's fame has resonated in all corners of the world and Iranian hand-woven carpet has always been on top unrivaled. It is so famous in the world that Iran's name is closely linked with the carpet art and industry. This is while this industry is far from current global "marketing" standards and is unaware of modern advertisement techniques. It does not utilize cyberspace in a proper manner either.

It is time to review and analyze the reasons behind failures and shortcomings as well as methods to increase carpet's presence in global markets. Steps should be taken to "marketize" it and "revive" due position of this art-industry. Proper decisions should be made and stabilized to support exporters to conquer the summits of this art in global markets. This is only possible through sympathy and honesty of the government with the associations and guilds involved in this sector.

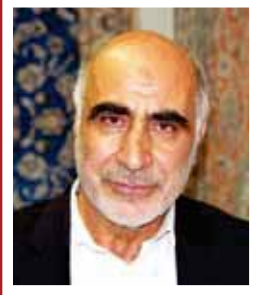
And a few words with those who are in charge of and active in hand-woven carpet industry:

This unpleasant fact should be accepted that it has been a couple of years that the economic value and market share of Iranian carpet has significantly declined globally. Carpet has been like an identification for Iran and we should not let it degraded or God forbid, forsaken gradually. Let us support this art-industry and trade and try our best to protect, preserve and enhance it in the world to take it back to the high summits once it was standing on.

We hope everyone will appreciate the true value of our country's carpet in all times.

A Word with the Readers

I would like to congratulate dear coworkers abroad on the auspicious birth anniversary of Jesus (peace be with him). I wish you a year replete with success, prosperity and health. The year 2016 ended with a lot of fluctuations in global economy and politics and year 2017 has come with a lot of hopes and worries for businesses. Among the most important events in the field of carpet industry is the upcoming Domotex Fair in Germany which has gained a prominent position in global carpet market.

This fair brings innovative ideas together and is attended by a remarkable number of participants from Iran and other countries offering a valuable opportunity for Persian carpet to defend its position in global markets through proper presentation and planning to boost production and exportation. The burden is definitely on the shoulders of traders and exporters who participate in this event every year paying high prices to act as the economic pioneers of Iranian Culture and Art.

In the upcoming exposition, a special team will represent Iran Carpet Manufacturers and Exporters Association. Coordination has also been made with Germany's association of hand-woven carpets to conduct a market research through this exposition. We will also benefit from the assistance and consultation offered by experts and forerunners of this sector to have better planning to take the most of this event in the future, if God wills.

Regards,
Ahmad Karimi Isfahani,
Head of Iran Carpet Manufacturers and Exporters Association
Copyright Owner and Editor-in-Chief of Farsh Quarterly

اتحادیه تولید کنندگان و صادرکنندگان فرش دستباف ایران
Iran Carpet Manufacturers & Exporters Association

Contents

A Word with the Readers	6
An Art Form as Old as History Itself;	7
The Persian Rug May Not Be Long for This World	8
Qashqai	12
Shirazi Carpet	13
History of Bakhtiari Rugs	14
Historic Carpets and Rugs of Persia	15
Wonders of Iranian Carpet Articulated in the Language of Music	16
Anatomy of Persian & Oriental Rug	18
Istanbul Carpet Week	19
Exhibitions to Visit Iranian Hand-Woven Carpets	20
In the name of Allah	24
Iran Exports 2600 tons of Hand-Woven Carpets in the Course of Past Seven Months	25
A Distinctive Experience of an Iranian Photographer with Iranian Rugs	26
President Rouhani Interested in the Persian Rugs and Traditional Arts ...	28
THE ORIENTAL RUG MARKET PYRAMID	30
Rugs of War	33
Persian Rugs Make a Comeback, and they are not Just for your Grandparents' House	34
Noandishan Media Vesta Institute (NMVI)	37

Farsh

In the Name of God

**Producers and Experters of Iran
Hand-Woven
Quarterly Magazin
Vol.22 | No.47 | Fall 2016**

Publisher: Iran Carpet Manufacturers and Exporters Association

General Director: Ahmad Karimi Isfahani,

Editor in Chief: Leyla Ahmadpour

Performer: NoAndishan Media Vesta Institute

Editorial Council: Hooshang Fakher, Ali Badam Barjah, Mohsen Tehrani, Alanoor Tavakoli, aramarz Chamani, Hamed Shaygan,

Editorial Member: Samaneh Bamshad, Mona Kananian, Shahrzad Rezaei, Maryam Taghavi, Javad Khorsand, Zaman Mahdizadeh, Kave Kohan

International Department: Mahdi Omid Jafari

Translate: Mohammad Kheyrian

Photographer: Amin Yari

Marketing: Naser Najari

Design & Lay out: Mani Roshan, Mojtaba Moradi Nezhad

Design: Mohammad Rezaei

Editor: Samira Ahmadpour

Publisher: Sorosh Hezar Dastan

Publisf observer: Mohammad Mahdi Allameh

Address: Tehran, North Sohrevardy, East Mirzaie Zeynali, Hirbod Alley, No 30, Floor 2.

Tel/Fax: +98 21-88933007-9

Mobil: +98 912-537 2998

Website1: www.Rug.VestaNar.com

E-mail: Noandishan_Resaneh@yahoo.com

ZURICH . HAMBURG . NEW JERSEY . KOBE . CAPE TOWN . TEHRAN . SHIRAZ . NAEN

w w w . z o l l a n v a r i . c o m

WOOL %100

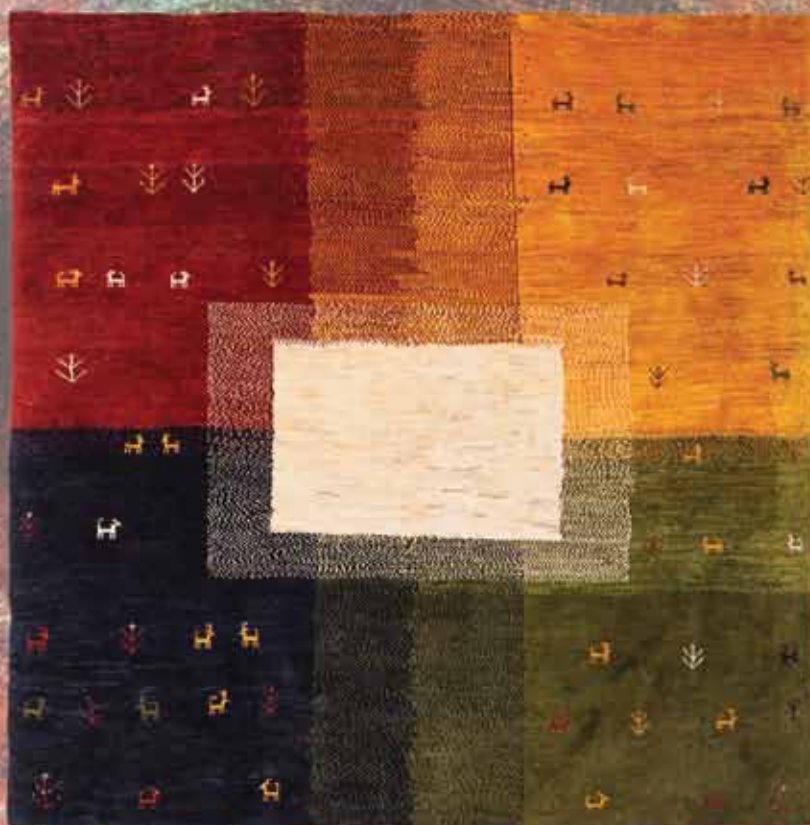
HANDMADE

NATURAL DYES

PERSIAN RUGS

ZOLLANVARI

WEAVING
THE
COLORS OF
LIFE

T H E F A T H E R O F G A B B E H

NoAndishan Media Vesta Institute
Expertized Clinic & Public Relation Of

www.Rug.VestaNar.com

Merry Christmas

AZIMZADEH

Carpet

Iran's First Carpet Exporter for 5 Years in a Row

صاد کننده نمونه کشور برای ۵ سال متوالی

دست چنان نقش بسته این گفتم ساد را

که در جهان نمونه کرد فرش عظیم زاد را

							
تندیس صادر کننده نمونه کشور ۱۳۹۰	تندیس صادر کننده نمونه کشور ۱۳۹۱	تندیس صادر کننده نمونه کشور ۱۳۹۲	تندیس صادر کننده نمونه کشور ۱۳۹۳	تندیس صادر کننده نمونه کشور ۱۳۹۴	تندیس صادر کننده نمونه کشور ۱۳۹۴	تندیس صادر کننده نمونه کشور ۱۳۹۴	تندیس صادر کننده نمونه کشور ۱۳۹۴
داری گواهینامه ISO 9001 : 2008	داری گواهینامه ISO 9001 : 2000	داری گواهینامه تندیس لندن ۲۰۰۲	داری گواهینامه تندیس پاریس ۲۰۰۳	داری گواهینامه تندیس پاریس ۲۰۰۴	داری گواهینامه تندیس پاریس ۲۰۰۴	داری گواهینامه تندیس پاریس ۲۰۰۴	داری گواهینامه تندیس پاریس ۲۰۰۴

No. 134, Opposit of Takhti St. Fereshteh St. Valiasr Ave.

Tel: +9821 22 65 98 92 - +9821 22 65 98 78

www.azimzadeh.ir

آدرس : خیابان ولیعصر، بالاتر از چهارراه پارک وی
ابتدای خیابان شهید فیاضی (فرشته)، روبروی تختی
تلفن : ۰۲۱-۲۲۸۸۸۱۶۱-۳ ۰۲۱-۲۴۸۶۵

| Season's greetings with all
| good wishes for the new year |

Farsh

Quarterly of Union of Producers
& Exporters of Iran Hand-Woven Carpet
No. 47 | 22nd Years | 2016 Spring

DOMOTEX Germany 16-19 January 2017

